דער ערשטער בריוו פון דעם שליח פוילוס

1 Corinthians

צו די קארינטער

1 From Sha'ul, given the kri'ah *(call)* of Hashem and summoned to be a Shliach of Rebbe, Melech HaMoshiach birtzon Hashem; and from Sosthenes the Ach b'Moshiach.

2 To the Kehillah *(congregation)* of Hashem existing in Corinth, to the ones having been set apart unto kedushah *(holiness)* in Rebbe, Melech HaMoshiach, given the kri'ah to be Kedoshim, with all the ones who in every place call on the name of Adoneinu, theirs and ours, Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua.

3 Chen v'Chesed Hashem and Shalom from Elohim Avinu and Adoneinu Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua.

א פוילוס, בארופן צו זיין א שליח פון יהושע / ישוע*
Yeshua Yehoshua fun Shliach a zain tsu barufen Poilos*
Yeshua Yehoshua of Shliach a be to called Paulus

המשיח , דורך ה׳ס רצון , און סאסטענעס, דער
der Sostenes un ratson h,s durch HaMoshiach
the Sosthenes and will Hashem's through the Moshiach

ברודער, ב צו דער קהלה פון ה׳ , וועלכע איז אין קארינט, צו
tsu karint in iz velche Hashem fun kehile der tsu bruder
to Corinth in is which Hashem of kehile the to brother

די געהייליקטע אינם משיח יהושע / ישוע* , צו די בארופענע
barufene di tsu Yeshua Yehoshua Moshiach inem geheilikte di*
called the to Yeshua Yehoshua Moshiach in the sanctified the

קדושים , צוזאמען מיט אלע, וואס רופן אָן דעם נאמען פון
fun nomen dem on rufen vos ale mit tsuzamen kedoishem
of Name the on call who all with together kadoshim

אונדזער האר יהושע / ישוע* המשיח אויף יעדן ארט, זייער
zeier ort yedn oif HaMoshiach Yeshua Yehoshua har undzer*
their place every at the Moshiach Yeshua Yehoshua L-rd our

(האר) און אונדזערער; ג חסד צו אייך און שלום פון ג-ט ,
Hashem fun sholem un aich tsu chesed undzerer un har
G-d from peace and you to grace ours and L-rd

אונדזער פאטער, און פון דעם האר יהושע / ישוע* המשיח .
HaMoshiach Yeshua Yehoshua har dem fun un foter undzer*
the Moshiach Yeshua Yehoshua L-rd the of and Father our

4 Modeh Ani *(I give thanks)* to my G-d always concerning you for the Chen v'Chesed Hashem having been given to you in Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua,

ד איך דאנק ה׳ תמיד פאר אייך, פאר דעם חסד
chesed dem far aich far tomed Hashem dank ich
grace the for you for always Hashem thank I

פון ה׳ , וואס איז אייך געגעבן געווארן אינם משיח
Moshiach inem gevoren gegeben aich iz vos Hashem fun
Moshiach in the been given to you has which Hashem of

יהושע / ישוע* ;
Yeshua Yehoshua*
Yeshua Yehoshua

5 That in everything you were enriched in Moshiach in all expression and kol da'as *(all knowledge)*,

ה אז אין אלעם זענט איר רייך געווארן אין אים, אין יעדן ווארט
vort yedn in im in gevoren raich ir zent alem in az
word every in Him in become rich you are everything in that

און אין יעדן וויסן ;
visen yedn in un
knowledge all in and

6 Even as the edut *(testimony)* of Rebbe, Melech HaMoshiach was confirmed in you,

ו לויט ווי דאס עדות זאגן פונם משיח האט זיך
zich hot Moshiach funem zogen eides dos vi loit
itself did Moshiach of the say witness this as according to

געגרונטפעסטיקט אין אייך;
aich in gegruntfestikt
you in establish firmly, lay foundation

7 So that you are not lacking in any matnat Elohim, awaiting the hisgalus *(revelation)* of Adoneinu Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua,

ז אזוי, אז איר זענט נישט הינטערשטעליק געבליבן אין קיין
kein in gebliben hintershtelik nisht zent ir az azoi
any in remain behind not are you that so

שום מתנה ; ווארטנדיק אויף דער אנטפלעקונג פונם האר
har funem antplekung der oif vartndik matanά shum
L-rd of the revelation the on waiting gift in no sort of

אונדזערן יהושע / ישוע* המשיח ,
HaMoshiach Yeshua Yehoshua undzern*
the Moshiach Yeshua Yehoshua our

8 Who also with chizzuk *(strengthening)* will confirm you ad es Ketz *(until the time of the End)*, unreprovable in the Yom Hashem, the Yom Adoneinu, Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua.

ח וועלכער וועט אייך אויך גרונטפעסטיקן ביז צו סוף, (כדי
k'de sof tsu biz gruntfestikn oich aich vet velcher
so that end to the till establish firmly also you will who

איר זאלט זיין) אומשולדיק אין דעם טאג פון אונדזער האר
har undzer fun tog dem in umshuldik zain zolt ir
L-rd our of day the in innocent be shall you

יהושע / ישוע* המשיח .
HaMoshiach Yeshua Yehoshua*
the Moshiach Yeshua Yehoshua

9 Ne'eman *(faithful)* is Hashem through whom you were called into the chavurah *(company, fellowship, society)* of His Zun fun der Oybershter Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua Adoneinu.

ט יא, ה׳ איז געטריי, דורך וועמען איר זענט גערופן געווארן
gevoren gerufen zent ir vemen durch getrei iz Hashem yo
become called have you Whom through faithful is Hashem yes

צו דער חברותאשאפט פון זיין זון יהושע / ישוע* המשיח
HaMoshiach Yeshua Yehoshua zun zain fun chavrusashaft der tsu*
the Moshiach Yeshua Yehoshua Son His of fellowship the to

דעם האר אונדזערן.
undzern har dem
our L-rd the

10 Now I exhort you, Achim b'Moshiach, b'Shem Adoneinu Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua, that you all speak the same thing and that there not be among you machlokot *(divisions of dissension)*, but that you may have achdus *(unity)* in the same mind and in the same way of thinking.

י איך בעט אייך אבער , ברידער, דורך דעם נאמען פון אונדזער
undzer fun nomen dem durch brider ober aich bet ich
our of Name the by brothers however you ask I

האר יהושע / ישוע* המשיח , אז איר זאלט אלע רעדן
reden ale zolt ir az HaMoshiach Yeshua Yehoshua har*
speak all shall you that the Moshiach Yeshua Yehoshua L-rd

(איינס און) דאס זעלביקע, און אז עס זאלן נישט זיין צווישן
tsvishen zain nisht zoln es az un zelbike dos un eins
among be not shall there that and same the and one

אייך קיין מחלוקות; נאר אז איר זאלט זיין באפעסטיקט אין דעם
dem in bafestikt zain zolt ir az nor mchlukut kein aich
the in fortified be shall you that but divisions any you

זעלביקן זין און אין דער זעלביקער מחשבה .
machshove zelbiker der in un zin zelbikn
thought same the in and sense same

11 For it was made clear to me about you, Achim b'Moshiach of mine, by the ones of Chloe, that there is merivah *(strife)* among you.

יא ווארום וועגן אייך, ברידער, בין איך געוואר געווארן דורך
durch gevoren gevar ich bin brider aich vegen vorem
through become aware I am brothers you about because

כלאעס (בני בית), אז עס זענען דא שטרייטיקייטן ביי
bai shtreitikeitn do zenen es az beis bnei Chloe's
with disagreements here are there that house sons of Chloes

אייך.
aich
you

12 Now I say this, because each of you says, “I am of Sha'ul,” or, “I am of Apollos,” or “I am of Kefa,” or “I am of Rebbe, Melech HaMoshiach!”

יב און איך זאג דאס, ווייל יעדער איינער פון אייך זאגט: איך
ich zogt aich fun einer yeder vail dos zog ich un
I says you of one every because this say I and

בין פון פוילוסן (ד.ה. פוילוס איז מיין רבי אא״וו.); און איך פון
fun ich un aa□v Rebbe main iz Poilos h d Poilosn fun bin
of I and etc Rebbe my is Paulus e i Paulus of am

אפאלאסן; און איך פון כיפא; און איך פון דעם משיח .
Moshiach dem fun ich un Kefa fun ich un Apollosn
Moshiach the of I and Kefa of I and Apollos

13 Has Moshiach been divided? Surely Sha'ul was not for you the one talui al HaEtz *(being hanged on the Tree)*? Surely it was not in the name of Sha'ul that the Moshiach's tevilah in the mikveh mayim was given to you?

יג צי איז דען דער משיח צעטיילט געווארן? איז פוילוס פאר
far Poilos iz gevoren tseteilt Moshiach der den iz tsi
for Paul is become divided Moshiach the then is

אייך אויפגעהאנגען אויף דער בוים געווארן? אדער זענט איר
ir zent oder gevoren boim der oif oifhangen aich
you are or become tree the on hung up you

געטובלט געווארן אין דער מקווה אין דעם נאמען פון
fun nomen dem in mkvh der in gevoren getoivelt
of Name the in mikveh the in become mikveh immersed

פוילוסן?
Poilosn
Paul

14 Modeh Ani Hashem that to not one of you I gave Moshiach's tevilah, except Crispus and Gaius,

יד איך דאנק ה׳ , וואס איך האב קיינעם פון אייך נישט
nisht aich fun keinem hob ich vos Hashem dank ich
not you of anyone had I that Hashem thank I

טובל געווען אין א מקווה אחוץ קריספוסן און גאיוסן;
Gaiusn un Krispusn achuts mkvh a in geven toivl
Gaius and Crispus except mikveh a in was mikveh toivel

15 Lest anyone should say that in my name you were given the Moshiach's tevilah.

טו כדי קיינער זאל נישט זאגן, אז איר זענט געטובלט
getoivelt zent ir az zogen nisht zol keiner k'de
mikveh toiveled are you that say not shall anyone so that

געווארן אין דער מקווה אין מיין נאמען.
nomen main in mkvh der in gevoren
Name my in mikveh the in become

16 Now I gave Moshiach's tevilah also to Stephanas' household; as to the rest, I do not know if I gave Moshiach's tevilah to anyone else.

טז און איך האב אויך געטובלט אין דער מקווה די בני
bnei di mkvh der in getoivelt oich hob ich un
sons of the mikveh the in mikveh toiveled also have I and

בית פון סטעפאנאסן; ווייטער ווייס איך נישט, צי איך האב
hob ich tsi nisht ich veis vaiter Stefanasn fun beis
have I if not I know further Stephanas of house

טובל געווען אין דער מקווה עמיצן אנדערש.
andersh emitsn mkvh der in geven toivl
else anyone mikveh the in did mikveh toivel

17 For Moshiach did not send me to give Moshiach's tevilah in the mikveh mayim, but to preach the Besuras HaGeulah, not by means of the lomdes

יז ווארום דער משיח האט מיך נישט געשיקט טובל
toivl geshikt nisht mich hot Moshiach der vorem
mikveh toivel sent not me has Moshiach the because

צו זיין אין א מקווה, נאר אנצוזאגן די גוטע בשורה; נישט
nisht bshurh gute di ontsuzogen nor mkvh a in zain tsu
not Bsoires good the to proclaim but mikveh a in be to

(cleverness, erudition) of the rhetoric of Bnei Adam, lest the gevurah *(power)* of HaEtz HaKelalat Hashem *(the Tree of the Curse of G-d)* of Rebbe, Melech HaMoshiach be buttel *(cancelled out)*.

18 For the darshenen of HaEtz HaKelalat Hashem *(the Tree of the Curse of G-d)* is narrishkait to the ones perishing. But to us who are being delivered in Yeshu'at Eloheinu, it is the gevurat Hashem *(the power of G-d)*.

19 For it has been written, I will destroy CHOCHMAT CHACHAMAV *(the wisdom of the wise ones)* U'VINAT NEVONAV *(and the intelligence of the intelligent)* I will set aside. 20 Where is the chacham *(wise man)*? Where is the sofer *(scribe)* of the yeshiva, where is the talmid chacham? Where is the philosophical debater of the Olam Hazeh? Did not Hashem make the so-called chochmah *(wisdom)* of the Olam Hazeh to look like narrishkait?

מיט קיין געקליגלט ווארט, כדי משיחס בוים זאל נישט
nisht zol boim Moshiach's k'de vort gekligt kein mit
not should tree Moshiach's so that word clever any with

אנטקרעפטיקט ווערן .
veren antkreftikt
become powerless

יח ווארום דאס ווארט פונם בוים איז נארישקייט צו די, וועלכע
velche di tsu narishkeit iz boim funem vort dos vorem
who the to foolishness is tree of the word the because

ווערן פארלוירן; פאר אונדז אבער , וואס ווערן געראטעוועט, איז
iz geratevet veren vos ober undz far farloiren veren
is saved are who however us for lost are

עס ה׳ס גבורה.
gevure h,s es
might Hashem's it

יט ווארום עס שטייט געשריבן:
geshriben shteit es vorem
written stands it because

איך וועל צונישט מאכן די חכמה פון די חכמים ,
chachomem di fun chochme di machen tsunisht vel ich
wise ones the of wisdom the make negate will I

און וועל פארווארפן דעם פארשטאנד פון די
di fun farshtand dem farvarfen vel un
the of understanding the cast aside will and

פארשטאנדיקע.
farshtandike
wise

(ישעיהו כט, יד.)
yad cht Yeshayah
14 29 Yeshayah

כ וואו איז דער חכם ? וואו דער סופר? וואו דער בעל
bel der vu sofer der vu chochem der iz vu
owner the where scribe the where Chochom the is where

וויכוח פון דער דאזיקער וועלט? צי האט דען ה׳ נישט צו
tsu nisht Hashem den hot tsi velt doziker der fun vichuch
to not Hashem then did or world this one the of dispute

*נאר געמאכט די חכמה פון דער וועלט?
velt der fun chochme di gemacht nar
world the of wisdom the made fool

21 For, als *(since)* — and this was by the chochmah of Hashem — the Olam Hazeh did not by its chochmah have da'as of Hashem, G-d was pleased through the “sichlut” *(foolishness)* of the Hachrazah *(Proclamation, Kerygma, Preaching)* of the Besuras HaGeulah to save the ma'aminim *(believers)*.
22 Yehudim ask for otot *(signs)* and Yevanim *(Greeks)* seek chochmah,
23 But, we proclaim Moshiach and nivlato al haEtz *(his body on the Tree)*: to Jews, a michshol; to Goyim, narrishkait *(foolishness)*.
24 Yet, to those whom Hashem has given the kri'ah and summoned, to HaKeru'im *(to the Called Ones)*, both to Yehudim and to Yevanim Rebbe, Melech HaMoshiach, the Gevurat Hashem and the Chochmat Hashem.
25 For the so-called “sichlut” *(foolishness)* of Hashem has more chochmah than Bnei Adam, and the “weakness” of G-d has more koach *(power)* than Bnei Adam.

כא ווארום אזוי ווי אין דער חכמה פון ה׳ האט די וועלט נישט
nisht velt di hot Hashem fun chochme der in azoivi vorem
not world the did Hashem of wisdom the in since because

דערקענט ה׳ דורך חכמה, האט ה׳ באוויליקט דורך
durch bavilikt Hashem hot chochme durch Hashem derkent
through grant Hashem did wisdom through Hashem recognize

דער נארישקייט פון דרשענען צו ראטעווען די, וואס גלויבן.
gloiben vos di rateven tsu darshenen fun narishkeit der
believe who the save to preaching of foolishness the

כב און בעת יידן פארלאנגען אותות און גריכן זוכן חכמה,
chochme zuchen Greeks un otot farlangen Yidn beis un
wisdom seek Greeks and signs demand Judaeans while and

כג רופן מיר אויס א משיח אויפגעהאנגען אויף דער בוים, פאר
far boim der oif oifhangen Moshiach a ois mir rufen
for tree the on hanged up Moshiach a out we call

יידן טאקע א מכשול, און פאר גריכן א נארישקייט;
narishkeit a Greeks far un mchshul a take Yidn
foolishness a Greeks for and stumbling block a actually Judaeans

כד אבער פאר די גערופענע אליין, סאי יידן
Yidn si alein gerufene di far ober
Judaeans whether themselves those who are called the for however

סאי גריכן, משיח די גבורה פון ה׳ און די חכמה פון
fun chochme di un Hashem fun gevure di Moshiach Greeks si
of wisdom the and Hashem of might the Moshiach Greeks or

ה׳.
Hashem
Hashem

כה ווייל ה׳ס נארישקייט איז קליגער ווי מענטשן; און
un mentshn vi kliger iz narishkeit h,s vail
and men than wiser is foolishness Hashem's because

ה׳ס שוואכקייט שטארקער ווי מענטשן.
mentshn vi shtarker shvachkeit h,s
men than stronger weakness Hashem's

26 For you see your kri'ah *(call)*, Achim b'Moshiach, what you were, that not many of you were chachamim *(wise ones)* by the standards of Bnei Adam, not many ba'alei hashpa'ah *(people of influence)*, not many ba'alei zchus *(privileged)*.

כו ווארום איר זעט (דאך) אייער בארופונג, ברידער, אז עס
es az brider barufung eier doch zet ir vorem
it that brothers calling your after all see you because

איז נישטא (צווישן אייך) קיין סך חכמים לויט
loit chachomem sach kein aich tsvishen nishto iz
according to wise ones many any you among there is not is

דעם פלייש, נישט פיל מעכטיקע, נישט פיל איידעלע;
eidele fil nisht mechtike fil nisht fleish dem
genteel many not powerful many not flesh the

27 But Hashem in His bechirah *(selection)* chose the things of sichlut *(foolishness)*, that He might bring the chachamim to bushah *(shame)*; and Hashem in His bechirah *(selection)* chose the things of weakness that He might bring the strong to bushah *(shame)*.

כז נאר די נארישע זאכן פון דער וועלט האט ג-ט
Hashem hot velt der fun zachn narishe di nor
G-d did world the of things foolish the only

אויסדערוויילט, כדי צו פארשעמען די חכמים ; און די
di un chachomem di farshemen tsu k'de oisderveilt
the and wise ones the shame to so that choose

שוואכע זאכן פון דער וועלט האט ה' אויסדערוויילט, כדי
k'de oisderveilt Hashem hot velt der fun zachn shvache
so that choose Hashem did world the of things weak

צו פארשעמען די שטארקע;
shtarke di farshemen tsu
strong the shame to

28 And those of the Olam Hazeh without mishpochah atzilah *(noble birth)* and those which are hanivzim *(the despised)* Hashem chose, choosing the things that are not, in order to bring to naught the things that are.

כח און דאס נישט איידעלע פון דער וועלט, און דאס פאראכטעטע
farachtete dos un velt der fun eidele nisht dos un
scorned the and world the of genteel non the and

האט ה' אויסדערוויילט, אפילו דאס, וואס איז נישט, כדי
k'de nisht iz vos dos afile oisderveilt Hashem hot
so that not is which that even choose Hashem did

מבטל צו זיין דאס, וואס איז יא;
yo iz vos dos zain tsu mbtl
yes is which that be to to reduce to nothing

29 His tachlis *(purpose)* is that no basar *(fallen humanity sold under the power of slave master Chet Kadmon, Original Sin)* may boast before Hashem.

כט אזוי, אז קיין בשר (ודם) זאל זיך נישט בארימען פאר
far barimen nisht zich zol v'dam basar kein az azoi
before boast not itself shall and blood flesh any that so

ה' .
Hashem
Hashem

[30] But you are of Hashem in Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua who became to us chochmah *(wisdom)* from Hashem, our Tzidkanut *(Righteousness)* and our Kedushah *(Holiness)* and our Geulah LaOlam *(Redemption to the world)*,

[31] Al menat *(in order that)*, as it has been written, YITHALLEL HAMITHALLEL B'HASHEM *(The one boasting let him boast in the L-rd)*.

2 When I came to you, Achim b'Moshiach, I did not come preaching and announcing to you the sod Hashem *(mystery of G-d)* as a ba'al melitzot *(rhetorician, fine talker)* or in the excellence of chochmah.

[2] For I made the decision not to have da'as of anything among you except Moshiach and nivlato al haEtz *(his body — gufa, bar-minen — on the Boim [Yiddish for tree])*.

[3] And I came to you in weakness and in yir'at Shomayim and in fear and in much trembling I was with you,

ל פון אים אבער זענט איר אינם משיח יהושע / ישוע* ,
Yeshua Yehoshua Moshiach inem ir zent ober im fun*
Yeshua Yehoshua Moshiach in the you are however Him from

וועלכער איז פאר אונדז געווארן חכמה פון ה׳ , און
un Hashem fun chochme gevoren undz far iz velcher
and Hashem of wisdom become us for did who

צדקות און קדושה, און גאולה ;
geule un kedushe un tsadeikes
redemption and holiness and righteousness

לא כדי , ווי עס שטייט געשריבן: ווער עס בארימט זיך , דער
der zich barimt es ver geshriben shteit es vi k'de
that himself boasts it who written stands it as so that

זאל זיך בארימען אינם האר (ג-ט). (ירמיהו ט, כג .)
chg t Yirmeyah Hashem har inem barimen zich zol
23 9 Yirmeyah G-d L-rd in the boast himself shall

ב און איך, ברידער, קומענדיק צו אייך, בין נישט געקומען מיט
mit gekumen nisht bin aich tsu kumendik brider ich un
with come not did you to coming brothers I and

הויכער מליצה אדער חכמה , אייך אנצוזאגן דאס
dos ontsuzogen aich chochme oder melitse hoicher
the to proclaim you wisdom or florid language high

עדות פון ה׳ .
Hashem fun eides
Hashem of testimony

ב ווארום איך האב מיר פארגענומען גארנישט צו וויסן צווישן
tsvishen visen tsu gornisht fargenumen mir hob ich vorem
among know to nothing resolved myself have I because

אייך, אחוץ יהושע / ישוע* המשיחן , און אים אלס
als im un HaMoshiachn Yeshua Yehoshua achuts aich*
as him and the Moshiach Yeshua Yehoshua except you

אויפגעהאנגען אויף דער בוים.
boim der oif oifhangen
tree the on hung up

ג און בין געווען ביי אייך אין שלאפקייט און אין פורכט און אין גרויס
grois in un furcht in un shlafkeit in aich bai geven bin un
great in and fear in and weakness in you with was am and

ציטערניש.
tsiterenish
trembling

[4] And my speech and my hachrazah *(proclamation, kyrygma, preaching)* to you of the Besuras HaGeulah of Hashem was not in persuasive words but in the demonstration of the Ruach Hakodesh and the gevurat Hashem *(power of G-d)*,
[5] That the emunah *(faith)* of you may not be in the [Olam Hazeh] “chochmah” of Bnei Adam, but in the gevurat Hashem.

[6] But we do speak chochmah *(wisdom)* to the man who is mevugar *(mature, grown up)*, to those with mature ruchaniyut *(spirituality in Rebbe, Melech HaMoshiach)*, yet, it is a chochmah *(wisdom)* not of the Olam Hazeh, neither of the rulers of the Olam Hazeh, the ones being brought to naught.
[7] But we speak the chochmah of Hashem in a hidden sod *(mystery)*, which was nigzar merosh *(determined from the beginning, preordained, predestined, decided beforehand)* by Hashem lifnei yemei haOlam *(before the days of eternity)* for our kavod *(glory)*;

[ד] און דאס ווארט מיינס און מיין דרשענען זענען נישט געווען מיט
mit geven nisht zenen darshenen main un meins vort dos un
with was not are preaching my and my word this and

איבעררעדנדיקע ווערטער פון חכמה , נאר מיט דערווייזונג פון
fun dervaizung mit nor chochme fun verter iberredndike
of proof with but wisdom of words persuading

גייסט און גבורה,
gevure un gaist
power and Spirit

[ה] כדי אייער אמונה זאל נישט זיין אין מענטשלעכער חכמה ,
chochme mentshlecher in zain nisht zol emune eier k'de
wisdom human in be not shall faith your so that

נאר אין דער גבורה פון ה׳ .
Hashem fun gevure der in nor
Hashem of power the in but

[ו] חכמה אבער רעדן מיר צווישן די שלמותדיקע, דאך נישט
nisht doch shlmutdike di tsvishen mir reden ober chochme
not yet perfection the among we speak however wisdom

די חכמה פון עולם הזה , אויך נישט פון די מושלים פון דער
der fun mosh'lim di fun nisht oich hzh oilem fun chochme di
the of rulers the of not also the this world of wisdom the

דאזיקער וועלט, וועלכע ווערן פארלוירן;
farloiren veren velche velt doziker
lost become who world this one

[ז] נאר מיר רעדן די חכמה פון ה׳ אין א סוד , די
di sod a in Hashem fun chochme di reden mir nor
the mystery a in Hashem of wisdom the speak we but

פארבארגענע (חכמה), וועלכע ה׳ האט פון פארצייטנס
fartseitns fun hot Hashem velche chochme farborgene
since long ago from has Hashem which wisdom concealed

פארויסבאשטימט פאר אונדזער כבוד וועגן ;
vegen koved undzer far faroisbashtimt
sake glory our for appointed beforehand

8 A chochmah which not one of the rulers of the Olam Hazeh has known, for, if they had had da'as, they would not have made talui al HaEtz HaKelalat Hashem *(being hanged on the Tree of the Curse of G-d)* the Adon HaKavod.
9 But even as it has been written, Things which no eye has seen and LO SHAMU *(they had not heard)* nor did it come up into the heart of Bnei Adam, the things G-d prepared for the ones who have ahavah for him.
10 But Hashem has made the hitgalut haSod *(the revelation of the mystery)* to us of these things through the Ruach Hakodesh; for the Ruach Hakodesh searches all things, even the deep things of G-d.

ח וואס קיינער פון די מושלים פון דער דאזיקער וועלט האט זי
zi hot velt doziker der fun mosh'lim di fun keiner vos
it has world this one the of rulers the of anyone which

נישט געקענט; ווייל וואלטן זיי זי יא געקענט, וואלטן זיי נישט
nisht zei volten gekent yo zi zei volten vail gekent nisht
not they would known yes it they would because known not

אויפגעהאנגען אויף דער בוים דעם האר פון כבוד;
koved fun har dem boim der oif oifhangen
glory of L-rd the tree the on hung up

ט נאר ווי עס שטייט געשריבן:
geshriben shteit es vi nor
written stands it as but

וואס אויג האט נישט געזען,
gezen nisht hot oig vos
seen not has eye what

און אויער האט נישט געהערט,
gehert nisht hot oier un
heard not has ear and

און עס איז נישט געקומען אויף א מענטשנס הארצן,
hartsn mentshns a oif gekumen nisht iz es un
heart man's a on come not is it and

דאס האט ה׳ צוגעגרייט פאר די , וועלכע האבן אים ליב .
lib im hoben velche di far tsugegreit Hashem hot dos
love him have which the for prepared Hashem has this

(ישעיהו סד, ג.)
g sd Yeshayah
3 64 Yeshayah

י צו אונדז אבער האט ה׳ עס אנטפלעקט דורך זיין גייסט;
gaist zain durch antplekt es Hashem hot ober undz tsu
Spirit His through revealed it Hashem did however us to

ווארום דער גייסט פארשט אלץ אויס, אפילו די טיפענישן פון
fun tifenishn di afile ois alts forsht gaist der vorem
of depths the even out everything searches Spirit the because

ה׳ .
Hashem
Hashem

11 For who of Bnei Adam has da'as of the things of Bnei Adam except the ruach of

יא ווארום ווער צווישן מענטשן ווייסט וואס (עס טוט זיך) אין א
a in zich tut es vos veist mentshn tsvishen ver vorem
a in itself does it what knows men among who because

מענטשן, אויב נישט דעם מענטשנס *גייסט אין אים? אויך אזוי ווייסט
*veist azoi oich im in *gaist mentshns dem nisht oib mentshn*
knows so also him in spirit man's the not if man

קיינער נישט וואס עס איז אין ה׳ , אחוץ ה׳ס גייסט.
gaist h,s achuts Hashem in iz es vos nisht keiner
Spirit Hashem's except Hashem in is it who not anyone

a man in him? So also the things of G-d no one has known except the Ruach Hashem.

12 Now we have not received the ruach of the Olam Hazeh but the Ruach Hakodesh from Hashem, that we may have da'as of the things having been freely given to us by Hashem,

13 Which things also we speak, not in devarim *(words)* taught by chochmah haBnei Adam, but in devarim taught by the Ruach Hakodesh, making midrash of the things of the Ruach Hakodesh by means of the words of the Ruach Hakodesh.

14 But a natural person does not receive the things of the Ruach Hakodesh of Hashem, for they are narrishkait *(foolishness)* to him, and he is not able to have personal saving da'as of them, because they are discerned in the Ruach Hakodesh.

15 Now the man of the Ruach Hakodesh discerns all things, but, by no one is he discerned.

יב און מיר האבן נישט באקומען דעם *גייסט פון דער וועלט, נאר
*nor velt der fun *gaist dem bakumen nisht hoben mir un*
but world the of spirit the received not have we and

דעם גייסט, וואס איז פון ה׳ ; כדי מיר זאלן וויסן, וואס עס
es vos visen zoln mir k'de Hashem fun iz vos gaist dem
it what know shall we so that Hashem from is which Spirit the

איז אונדז געשענקט געווארן פון ה׳ .
Hashem fun gevoren geshenkt undz iz
Hashem of become given us is

יג דערפון רעדן מיר אויך מיט ווערטער, וועלכע נישט מענטשלעכע
mentshleche nisht velche verter mit oich mir reden derfun
human not which words with also we speak about this

חכמה לערנט, נאר וועלכע דער רוח הקודש לערנט;
lernt Hakoidesh ruach der velche nor lernt chochme
teaches the Holy Spirit the which but teaches wisdom

פארגלייכנדיק רוחניותדיקע זאכן מיט רוחניותדיקע. יד דער
der ruchniutdike mit zachn ruchniutdike farglaichendik
the spiritual with things spiritual comparing

נאטירלעכער מענטש אבער נעמט נישט אָן דאס (וואס קומט)
kumt vos dos on nisht nemt ober mentsh natirlecher
comes which that on not receives however man natural

פון ה׳ס גייסט; ווייל עס איז א נארישקייט פאר אים; און ער
er un im far narishkeit a iz es vail gaist h,s fun
he and him for foolishness a is it because Spirit Hashem's from

קען עס (גאר) נישט פארשטיין ווייל עס מוז געמשפט ווערן
veren gemishpet muz es vail farshtein nisht gar es ken
become judged must it because understand not at all it can

אויף א רוחניותדיקן אופן.
oifen ruchniutdikn a oif
way spiritual a in

טו דער רוחניותדיקער (מענטש)—(איש הרוח)— אבער
ober HaRuach ish mentsh ruchniutdiker der
however of the Spirit man man spiritual the

משפט אלץ , און ווערט אליין פון קיינעם נישט געמשפט.
gemishpet nisht keinem fun alein vert un alts mishpot
judged not anyone by himself is and everything judges

16 For, "Who has known the mind of Hashem so as to instruct Him?" But we have the mind of Moshiach.

טז וואָרום ווער האט געקענט דעם *גייסט פון דעם האר (ג-ט),
*Hashem har dem fun *gaist dem gekent hot ver vorem*
G-d L-rd the of spirit the know did who because

אז ער זאל אים (עפעס) לערנען? מיר אבער האבן דעם
dem hoben ober mir lernen epes im zol er az
the have however we teach something Him shall he that

*גייסט פונם משיח . (ישעיהו מ, יג.)
*yg m Yeshayah Moshiach funem *gaist*
13 40 Yeshayah Moshiach of the spirit

3 Achim b'Moshiach, I was not able to speak to you as to men of hitkhadshut and ruchaniyut; I had to speak to you as bnei basar, as olalim b'Moshiach.

ג און איך, ברידער, האב נישט געקענט רעדן צו אייך ווי צו
tsu vi aich tsu reden gekent nisht hob brider ich un
to as you to speak be able to not have brothers I and

רוחניותדיקע (מענטשן) נאר ווי צו פליישלעכע, ווי צו זייגעדיקע
zeigedike tsu vi fleishleche tsu vi nor mentshn ruchniutdike
suckling to as fleshly to as but men spiritual

קינדער אינם משיח .
Moshiach inem kinder
Moshiach in the little children

2 Cholov I gave you to drink, not solid okhel *(food)*, for you were not yet able to receive it, but neither yet are you able now.

ב מילך האב איך אייך געגעבן צו טרינקען, נישט קיין מאכל; וואָרום
vorem machl kein nisht trinken tsu gegeben aich ich hob milch
because food any not drink to give you I did milk

איר האט עס נישט געקענט פארטראגן; און אפילו איצט קענט איר
ir kent itst afile un fartrogen gekent nisht es hot ir
you can now even and tolerate be able to not it has you

עס נאך אויך נישט פארטראגן;
fartrogen nisht oich noch es
tolerate not also still it

3 For still you are bnei basar *(carnally-minded believers)*. For als *(since)* there is still kinah and merivah *(strife)* among you, are you not bnei basar, by the standards of Bnei Adam?

ג ווייל איר זענט נאך אלץ פליישלעך; וואָרום כל זמן עס
es zmn kol vorem fleishlech alts noch zent ir vail
it as long as all because carnal all still are you because

איז דא צווישן אייך קנאה און קריגעריי, זענט איר דען נישט
nisht den ir zent krigerei un kine aich tsvishen do iz
not then you are discord and envy you among here is

פליישלעך און וואנדלט ווי (פשוטע) מענטשן?
mentshn fshute vi vandlt un fleishlech
men ordinary as walk and carnal

4 For, whenever anyone says, "I am of Sha'ul," but another, "I am of Apollos," are you not as anshei shechichim *(ordinary men)*?

ד וואָרום ווען איינער זאגט: איך בין פון פּולוסן; און אן אנדערער:
anderer an un Poilosn fun bin ich zogt einer ven vorem
other an and Paulus of am I says one when because

איך בין פון אפאלאסן: זענט איר (דען) נישט (פשוטע) מענטשן?
mentshn fshute nisht den ir zent Apollosn fun bin ich
men ordinary not then you are Apollos of am I

5 What then is Apollos? And what is Sha'ul? Klei kodesh ministers of Rebbe, Melech HaMoshiach, through whom you came to emunah, even as to each one a task was given by Adoneinu.

ה וואס איז דען אפאלאס? און וואס פוילוס? נאר משרתים ,
meshoresim nor Poilos vos un Apollos den iz vos
servants only Paulus what and Apollos then is what

דורך וועלכע איר האט געגלויבט; און יעדער איינער, ווי דער האר
har der vi einer yeder un gegloibt hot ir velche durch
L-rd the as one every and believed had you whom through

האט אים געגעבן.
gegeben im hot
given him has

6 I planted, Apollos watered, but Hashem gave the increase.

ו איך האב געפלאנצט, אפאלאס האט באוואסערט; ה׳ אבער
ober Hashem bavasert hot Apollos geflantst hob ich
however Hashem water did Apollos plant did I

האט געמאכט וואקסן.
vaksen gemacht hot
grow make did

7 Therefore, neither is the one planting anything nor the one watering, but it is the One giving the increase — Hashem!

ז אזוי ארום איז שוין דער פלאנצער גארנישט, און דער
der un gornisht flantser der shoin iz arum azoi
the and nothing planter the already is around so

באוואסערער גארנישט; נאר ה׳ , וועלכער מאכט וואקסן.
vaksen macht velcher Hashem nor gornisht bavaserer
grow makes who Hashem but nothing waterer

8 Now the one planting and the one watering are be'ichud *(united)*, and, each one will receive his own sachar *(reward)* according to his own amal *(toil)*.

ח דער פלאנצער און דער באוואסערער זענען איינס; און יעדער
yeder un eins zenen bavaserer der un flantser der
each one and one are waterer the and planter the

וועט באקומען זיין אייגענעם שכר לויט זיין אייגענער
eigener zain loit sachar eigenem zain bakumen vet
own his according to reward own his received will

פראצע.
fratse
labor

9 For we are fellow po'alim *(workers)* of Hashem, you are the sadeh Hashem *(field of G-d)*, you are Hashem's binyan *(building)*.

ט ווארום מיר זענען ה׳ס מיטארבעטער: ה׳ס אקערפעלד,
akerfeld h,s mitarbeter h,s zenen mir vorem
ploughfield Hashem's co-workers Hashem's are we because

ה׳ס בנין זענט איר.
ir zent binyen h,s
you are building Hashem's

10 According to the Chen v'Chesed Hashem having

י לויט דעם חסד פון ה׳ , וואס איז מיר געגעבן
gegeben mir iz vos Hashem fun chesed dem loit
given me is which Hashem of grace the according to

געווארן, האב איך ווי א קלוגער בוימייסטער געלייגט א יסוד ;
yesod a geleigt boimeister kluger a vi ich hob gevoren
foundation a laid master builder wise a as I did become

been given to me as a bannai chacham *(wise builder)*, I laid a yesod *(foundation)*, and another builds on it. But, let each one beware how he builds on it.

אן אנדערער אבער בויט (דערויף). זאל זשע יעדער
yeder zhe zol deroif boit ober anderer an
everyone therefore let thereon builds however another an

אכטונג געבן , וויאזוי ער טוט דערויף בויען.
boien deroif tut er vi azoi geben achtung
build thereon does he how give care

11 For no other yesod other than the one that has been laid can be laid: Rebbe, Melech HaMoshiach.

יא ווארום קיינער קען נישט לייגן קיין אנדערן יסוד , אחוץ
achuts yesod andern kein leigen nisht ken keiner vorem
except foundation other any lay not can anyone because

דעם , וואס ליגט (שוין), וועלכער איז יהושע / ישוע*
Yeshua Yehoshua iz velcher shoin ligt vos dem*
Yeshua Yehoshua is which already laid which the one

המשיח .
HaMoshiach
the Moshiach

12 Now if anyone builds on the yesod with gold, silver, precious stones, wood, hay, stubble,

יב אויב אבער עמיצער בויט אויף דעם דאזיקן יסוד גאלד,
gold yesod dozikn dem oif boit emitser ober oib
gold foundation this the on builds someone however if

זילבער, טייערע שטיינער, האלץ, היי, שטרוי,
shtroi hei halts shteiner teiere zilber
straw hay wood stones precious silver

13 The ma'aseh *(work)* of each bannai will become evident, for, haYom will make it have its hisgalus, because by Eish *(Fire)* it is revealed; and the Eish *(Fire)* itself will test the quality of each one's ma'aseh.

יג וועט יעדנס ארבעט אנטפלעקט ווערן ; ווארום דער טאג
tog der vorem veren antplekt arbet yedns vet
Day the because become revealed work everyone's will

וועט עס מאכן (באשיימפערלעך) קלאר, ווייל עס וועט זיך
zich vet es vail klor basheimferlech machen es vet
itself will it because clear evident make it will

אנטפלעקן דורך פייער; און דאס פייער אליין וועט אויספרובירן
oisfrubirn vet alein feier dos un feier durch antpleken
test will itself fire the and fire through be revealed

יעדנס ארבעט, פון וואס פאר א מין זי איז.
iz zi min a far vos fun arbet yedns
is it sort a for what of work everyone's

14 If anyone's ma'aseh he built on the yesod will survive, a sachar *(reward)* he will receive;

יד וועט עמיצנס ארבעט, וואס ער האט דערויף געבויט, בלייבן
blaiben geboit deroif hot er vos arbet emitsns vet
remain built thereon has he which work anyone's will

(שטיין), וועט ער באקומען א שכר .
sachar a bakumen er vet shtein
reward a received he will standing

15 If anyone's ma'aseh will be consumed, he will suffer loss, but he himself will be saved, yet so as through Eish *(fire)*.

טו וועט עמיצנס ארבעט פארברענט ווערן , וועט ערליידן
leiden er vet veren farbrent arbet emitsns vet
to suffer he will become burned work anyone's will

שאדן ; אליין אבער וועט ער ניצול ווערן ; דאך ווי דורך
durch vi doch veren nitsl er vet ober alein shoden
through as yet become saved he will however himself loss

פייער.
feier
fire

16 Do you not have da'as that you are a Heikhal Hashem and the Ruach Hakodesh of Hashem dwells in you?

טז צי ווייסט איר (דען) נישט, אז איר זענט ה׳ס היכל ,
Heichal h,s zent ir az nisht den ir veist tsi
Heikhal Hashem's are you that not then you know

און אז דער גייסט פון ה׳ וואוינט אין אייך?
aich in voint Hashem fun gaist der az un
you in dwells Hashem of Spirit the that and

17 If anyone attempts to cause churban to the Heikhal Hashem, G-d will destroy this man, for the Heikhal Hashem is kadosh, and you [plural] are that Heikhal.

יז אויב עמיצער צעשטערט ה׳ס היכל , וועט ה׳ אים
im Hashem vet Heichal h,s tseshtert emitser oib
him Hashem will Heikhal Hashem's destroys someone if

צעשטערן; ווייל ה׳ס היכל איז הייליק, און איר זענט עס.
es zent ir un heilik iz Heichal h,s vail tseshteren
it are you and holy is Heikhal Hashem's because destroy

18 Let no one deceive himself: if anyone presumes to be chacham among you in the Olam Hazeh, let him become a kesil *(fool)*, that he may become chacham.

יח זאל זיך קיינער נישט באטריגן. אויב עמיצער צווישן אייך
aich tsvishen emitser oib batrign nisht keiner zich zol
you among someone if deceive not anyone himself let

מיינט, אז ער איז א חכם אין דער וועלט, זאל ער ווערן צו
tsu veren er zol velt der in chochem a iz er az meint
a become he shall world the in Chochom a is he that thinks

*נאר, כדי ער זאל ווערן קלוג.
klug veren zol er k'de nar
wise become shall he so that fool

19 For the chochmah *(wisdom)* of Olam Hazeh is narrishkait *(foolishness)* with Hashem. For it has been written, LOCHED CHACHAMIM BE'ARMAM *(He catches the wise in their own craftiness)*.

יט ווארום די חכמה פון דער דאזיקער וועלט איז טפשות ביי
bai tfshut iz velt doziker der fun chochme di vorem
with foolishness is world this one the of wisdom the because

ה׳ ; ווייל עס שטייט געשריבן: ער פאנגט די חכמים אין
in chachomem di fangt er geshriben shteit es vail Hashem
in wise ones the catches he written stands it because Hashem

זייער כיטרעקייט; (איוב ה, יג.)
yg h Iyov chitrekeit zeier
13 5 Job craftiness their

20 And again, HASHEM YODE'A MACHSH'VOT ADAM KI HEMAH HEVEL *(The L-rd knows the thoughts of the wise that they are empty vanity).*

כ און ווידער: דער האר ווייסט די מחשבות פון די חכמים ,
chachomem di fun machshoves di veist har der vider un
wise ones the of thoughts the know L-rd the again and

אז זיי זענען פוסט. (תהלים צד, יא.)
yo tsd Tehilim fust zenen zei az
11 94 Psalms vain are they that

21 So let no one boast in Bnei Adam, for all things belong to you,

כא זאל זיך דערפאר קיינער נישט באַרימען מיט מענטשן .
mentshn mit barimen nisht keiner derfar zich zol
human beings in boast not anyone therefore himself let

ווארום אלץ איז אייערס,
eiers iz alts vorem
yours is all because

22 Whether Sha'ul or Apollos or Kefa or HaOlam *(the world)* or Chayyim *(Life)* or Mavet *(Death)* or things present or things to come; all things are yours,

כב צי פוילוס, צי אפאלאס, צי כיפא, צי די וועלט, צי דאס
dos tsi velt di tsi Kefa tsi Apollos tsi Poilos tsi
the or world the or Kefa or Apollos or Paulus whether

לעבן, צי דער טויט, צי דאס קעגנווערטיקע, צי דאס צוקונפטיקע:
tsukunftike dos tsi kegnvertike dos tsi toit der tsi leben
future the or present the or death the or life

אלץ געהערט צו אייך,
aich tsu gehert alts
you to belongs all

23 And you are Moshiach's and Moshiach is Hashem's.

כג און איר צום משיח , און דער משיח צו ה׳ .
Hashem tsu Moshiach der un Moshiach tsum ir un
Hashem to Moshiach the and Moshiach to the you and

4 So let a man consider us as Gabba'im of Rebbe Melech HaMoshiach and mefakkechim *(stewards, supervisors)* of the sodot *(mysteries)* of Hashem.

ד אזוי זשע זאל אונדז (יעדער) מענטש באַטראַכטן, ווי
vi batrachten mentsh yeder undz zol zhe azoi
as consider man every us shall then so

משרתים פונם משיח און ווי פארוואלטער פון די
di fun farvalter vi un Moshiach funem meshoresim
the of stewards as and Moshiach of the servants

סודות פון ה׳ .
Hashem fun sudut
Hashem of mysteries

2 Moreover, it is sought in mefakkechim that one be found that has ne'emanut *(faithfulness).*

ב דא איבריקנס ווערט פארלאנגט ביי פארוואלטער, אז יעדער
yeder az farvalter bai farlangt vert ibrikns do
every that stewards with required it is moreover here

איינער זאל געפונען ווערן געטריי.
getrei veren gefunen zol einer
faithful to be found shall one

3 But to me it is a very small thing that I be brought, as it were, before your Bet Din for you to play dayanim *(religious judges)* judging me, or that I am judged by Bnei Adam on their merely human Yom HaDin; I do not even act as Dayan *(Judge of a Rabbinical Court)* of myself.

ג פאר מיר אבער איז עס א קלייניקייט געמשפט צו ווערן פון
fun veren tsu gemishpet kleinikeit a es iz ober mir far
by become to judged small thing a it is however me for

אייך, אדער פון א מענטשלעכן יום (הדין); אפילו אליין
alein afile Hadin yom mentshlechn a fun oder aich
alone even of judgment day human a by or you

משפט איך מיך אויך נישט.
nisht oich mich ich mishpot
not also myself I judge

4 I am aware of nothing against myself, but not in this have I been yitzdak *(justified)*; it is the L-rd who is my Shofet *(Judge)*.

ד ווייל איך ווייס גארנישט קעגן מיר אליין; נאר מיט דעם דאזיקן
dozikn dem mit nor alein mir kegen gornisht veis ich vail
this the with but alone me against nothing know I because

בין איך (נאך) נישט גערעכטפערטיקט; עס איר אבער דער האר,
har der ober ir es gerechtfertikt nisht noch ich bin
L-rd the however it it justified not yet I am

וועלכער איז מיין שופט.
shoifet main iz velcher
judge my is who

5 Therefore, do not judge anything before the time, until the Bias Adoneinu, who both will bring to Ohr *(Light)* the hidden things of the choshech *(darkness)* and manifest the motives of the levavot. And then the tehillah *(praise)* each one will receive will be from Hashem.

ה דערפאר זאלט איר גארנישט משפטן פאר דער וועט צייט, ביז
biz tsait vet der far mishpeten gornisht ir zolt derfar
until time will the before judge nothing you shall therefore

דער האר וועט קומען , וועלכער אויך באלויכטן די פארבארגענע
farborgene di baloichtn oich velcher kumen vet har der
hidden the lights up also who to come will L-rd the

זאכן פון דער פינסטערניש און אנטפלעקן די פארלאנגען פון די
di fun farlangen di antpleken un finsternish der fun zachn
the of desires the reveals and darkness the of things

הערצער; און דעמאלט וועט יעדער איינער באקומען זיין לויב פון
fun loib zain bakumen einer yeder vet demolt un hertser
of praise his received one every will then and hearts

ה׳ .
Hashem
Hashem

6 Now these things, Achim b'Moshiach, I made a dimyon *(comparison)* applied with respect to myself and Apollos for your sake, that

ו און דאס, ברידער, האב איך אנגעווענדט אויף מיר אליין און אויף
oif un alein mir oif ongevendt ich hob brider dos un
to and alone me to apply I did brothers this and

אפאלאסן פון אייערטוועגן; כדי איר זאלט אין אונדז לערנען (וואס
vos lernen undz in zolt ir k'de eiertvegen fun Apollosn
what learn us in shall you so that for your sake of Apollos

עס באטייט): נישט אויסער פון דעם, וואס עס שטייט געשריבן!
geshriben shteit es vos dem fun oiser nisht batait es
written stands it which that of outside not means it

through us you may learn not to go beyond what things have been written, lest you are puffed up as ba'alei ga'avah *(conceited, haughty persons)* in favor of one or against the other.

כדי קיינער זאל זיך נישט אויפבלאזן פאר דעם איינעם קעגן
kegen einem dem far oifblozen nisht zich zol keiner k'de
against one the for inflate not himself shall anyone so that

דעם אנדערן.
andern dem
other the

[7] For who makes you so distinguished? And, by the way, what do you have which you did not receive? And if indeed you were given it, why this ga'avah, this boastfulness as if you had not received it?

ז ווארום ווער מאכט דיך אויסגעצייכנטער? און וואס (אזוינס)
azoins vos un oisgetseichenter dich macht ver vorem
such what and exceptional you makes who because

האסטו , וועלכעס דו האסט נישט באקומען? אויב אבער דו
du ober oib bakumen nisht host du velches hostu
you however if received not you have you which have you

האסט (עס שוין יא) באקומען, וואס בארימסטו זיך ,
zich barimstu vos bakumen yo shoin es host
yourselves do you boast why received yes now it you have

ווי דו וואלסט עס נישט מקבל געווען?
geven mekabl nisht es valst du vi
have received not it would you as

[8] Already you have so much, already you ascended to osher *(riches)* and without us [Shlichim]! You became melechim *(kings)*; I would that you did indeed become melechim that also we might reign as melechim with you.

ח שוין , איר זענט
zent ir shoin
are you even now

שוין זאט געווארן, איר זענט שוין רייך געווארן, איר קעניגט
kenigt ir gevoren raich shoin zent ir gevoren zat shoin
reign you become rich already are you become sated already

שוין — אָן אונדז; און הלוואי וואלט איר געקעניגט, כדי מיר
mir k'de gekenigt ir volt hlvai un undz on shoin
we so that did reign you would i wish and us without already

זאלן מיטקעניגן מיט אייך.
aich mit mitkenign zoln
you with reign along should

[9] For, omein, I believe that Hashem has exhibited us, the Shlichim of Rebbe, Melech HaMoshiach, as last in the program, condemned to death, because, like wretches under a mishpat mavet *(death sentence)*, we became displayed in the arena for the eyes of the Olam Hazeh, malachim as well as Bnei Adam.

ט ווארום עס שיינט מיר אויס, אז ה׳ האט אונדז, די שליחים,
shlichim di undz hot Hashem az ois mir shaint es vorem
Shlichim the us has Hashem that out we shines it because

אויסגעשטעלט אלס (סאמע) לעצטע, ווי פארמשפטע צום טויט;
toit tsum farmishpete vi letste same als oisgeshtelt
death to the sentenced as last the very as brought out

ווייל מיר זענען געווארן א ספעקטאקל פאר דער וועלט און
un velt der far spektakl a gevoren zenen mir vail
and world the before spectacle a become did we because

פאר מלאכים און פאר מענטשן.
mentshn far un malochem far
men before and angels before

10 We are kesilim *(fools)* because of Moshiach, but you are chachamim in Moshiach; we are weak, but you are strong; you are treated with honor; we dishonor.

י׳ מיר (זענען) די נאראנים צוליב משיחן , איר אבער
ober ir Moshiachn tsulib naronem di zenen mir
however you Moshiach on account of fools the are we

(זענט) חכמים אינם משיח ; מיר— שוואכע , איר
ir shvache mir Moshiach inem chachomem zent
you weak ones we Moshiach in the wise ones are

אבער — גבורים ; איר האט כבוד, מיר אבער (ווערן)
veren ober mir koved hot ir gburim ober
become however we honor have you strong ones however

מבזה .
mevaze
degraded

11 Until the present sha'ah *(hour)* we both hunger, and thirst, and are naked, and are beaten and homeless.

יא ביז צו דער איצטיקער שעה הונגערן מיר און דורשטן, און
un durshten un mir hungeren sha'á itstiker der tsu biz
and thirst and we hunger hour present the to until

זענען נאקעט, און ווערן געשלאגן און האבן נישט קיין היים;
heim kein nisht hoben un geshlogen veren un naket zenen
home any not have and beaten are and naked are

12 And we have parnasah, toiling with our own hands; being reviled, we make a bracha; being persecuted, we endure it:

יב און הארעווען, ארבעטנדיק מיט (אונדזערע) אייגענע הענט; שעלט
shelt hent eigene undzere mit arbetendik hareven un
cursed hands own our with working labor and

מען אונדז, בענטשן מיר, ווערן מיר גערודפט , האלטן מיר אויס;
ois mir halten gerudft mir veren mir bentshn undz men
out we hold persecuted we being we bless we are

13 Being defamed by loshon hora, we conciliate. We have become what the earth wants swept out the door, something considered trash the Olam Hazeh wants removed.

יג באליידיקט מען אונדז, רעדן מיר זיסע רייד ; ווי דאס
dos vi reid zise mir reden undz men baleidikt
the like words sweet we speak we are insulted

אויסקערעכץ פון דער וועלט זענען מיר געווארן, אלעמענס אפפאל
affal alemens gevoren mir zenen velt der fun oiskerechts
rubbish everyone's become we did world the of garbage

ביז אצונד .
atsund biz
the present time until

14 The purpose of this iggeret is not to bring you under bushah *(shame)*.
I write these things as admonishing my beloved yeladim.

יד נישט אייך צו פארשעמען שרייב איך דאס, נאר, ווי געליבטע
gelibte vi nor dos ich shraib farshemen tsu aich nisht
beloved like but this I write shame to you not

קינדער מיינע , אייך צו זאגן מוסר .
muser zogen tsu aich maine kinder
warning say to you of mine children

15 For, though you may have in Moshiach morei derech numbering ten thousand, you have not many avot, for in Moshiach through the Besuras HaGeulah I became your abba.

טו ווארום ווען אפילו איר וואלט געהאט צען טויזנט מדריכים
madrichim toizent tsen gehat volt ir afile ven vorem
guides thousand ten have had would you even when because

אינם משיח , האט איר אבער נישט געהאט קיין סך פאטערס;
foters sach kein gehat nisht ober ir hot Moshiach inem
fathers many any had not however you have Moshiach in the

ווייל אינם משיח יהושע / ישוע* האב איך אייך געבוירן
geboiren aich ich hob Yeshua Yehoshua Moshiach inem vail*
fathered you I have Yeshua Yehoshua Moshiach in the because

דורך דער בשורה טובה.
toive bshurh der durch
Good Bsoires the through

16 Therefore, I encourage you, imitate me.

טז דעריבער בעט איך אייך, זייט מיינע נאכפאלגער.
nochfolger maine zait aich ich bet deriber
followers my be you I ask therefore

17 Because of this very thing, I sent Timotiyos to you who is my beni haahuv *(beloved son)* and ne'eman *(faithful)*, trustworthy in Hashem, who will remind you of my derech baKodesh in Moshiach, even as I give shiurim everywhere in every kehillah.

יז אָט צוליב דעם האב איך געשיקט צו אייך טימאטעוסן,
Timotiyosn aich tsu geshikt ich hob dem tsulib ot
Timothy you to sent I have that on account of Thus

וועלכער איז מיין געליבט און געטריי קינד אינם האר, וואס וועט
vet vos har inem kind getrei un gelibt main iz velcher
will who L-rd in the child faithful and beloved my is who

אייך דערמאנען מיינע דרכים אינם משיח יהושע / ישוע* ,
Yeshua Yehoshua Moshiach inem drochem maine dermonen aich*
Yeshua Yehoshua Moshiach in the ways my remind about you

ווי אזוי איך לערן אומעטום אין יעדער קהלה.
kehile yeder in umetum lern ich azoi vi
kehile every in everywhere teach I so as

18 Now as to my coming to you, some were puffed up,

יח אייניקע האבן זיך אויפגעבלאזן, גלייך ווי איך וואלט נישט
nisht volt ich vi glaich oifgeblozen zich hoben einike
not would I as like puffed up themselves have some

געקומען צו אייך.
aich tsu gekumen
you to come

19 But I will come shortly to you, im yirtzeh Hashem *(if the L-rd wills)*, and I will find out not the speech of the ones having been puffed up but the ko'ach *(power)*.

יט איך וועל אבער באלד קומען צו אייך, אם ירצה ה׳ , און
un Hashem yirtsah am aich tsu kumen bald ober vel ich
and Hashem wills if you to to come soon however will I

וועל אויסגעפונען, נישט די רייד פון די אויפגעבלאזענע, נאר די
di nor oifgeblozene di fun reid di nisht oisgefunen vel
the but inflated the of words the not find out will

גבורה זייערע.
zeiere gevure
their might

20 For the Malchut Hashem depends not on the talk [of the ish sefatayim *(the eloquent speaker)*] but on ko'ach *(power).*

21 What do you want? That I should come to you, so to speak, with an abba's switch or in ahavah and an anavat ruach *(a spirit of meekness)*?

5 Zenut *(fornication)* is actually reported among you, and such zenut which is not even among the Goyim, that one of you Corinthians has the isha *(wife)* of his abba.

2 And you have been puffed up with ga'avah *(pride).* Should you not rather have been filled with agmat nefesh *(grief)*, so that he who has done this would have been taken away from among you?

3 For I indeed being not present in habasar but being not absent in the Ruach Hakodesh have already, as being present, pronounced the Rebbe, Melech HaMoshiach's Bet Din mishpat on the one who has done such a thing.

כ ווארום דאס קעניגרייך פון ה׳ איז נישט אין ווארט, נאר אין
in nor vort in nisht iz Hashem fun kenigreich dos vorem
in but word in not is Hashem of kingdom the because

גבורה.
gevure
might

כא וואס ווילט איר? זאל איך קומען צו אייך מיט א רוט, אדער מיט
mit oder rut a mit aich tsu kumen ich zol ir vilt vos
with or rod a with you to to come I shall you wish what

ליבע און מיט דעם *גייסט פון ענווה ?
*anove fun *gaist dem mit un libe*
meekness of spirit the with and love

ה אומעטום הערט מען וועגן זנות ביי אייך, און
un aich bai znus vegen men hert umetum
and you among fornication about one hears everywhere

אזא זנות , וואס (טרעפט זיך) אפילו נישט ביי די
di bai nisht afile zich treft vos znus aza
the among not even self happens which fornication such a

גוים , אז עמיצער זאל האבן דעם פאטערס ווייב.
vibe foters dem hoben zol emitser az Goyim
wife father's the have shall someone that non-Jews

ב און איר זענט אויפגעבלאזן? האט איר נישט ליבער געדארפט
gedarft liber nisht ir hot oifgeblozen zent ir un
ought rather not you should puffed up are you and

טרויערן, כדי דער , וועלכער טוט אזא מעשה, זאל
zol meshh aza tut velcher der k'de troiern
shall deed such a did who the one so that mourn

אוועקגענומען ווערן פון אייער מיט ? ג ווארום איך, הגם
hagam ich vorem mit eier fun veren avekgenumen
although I because midst your from to be taken away

ווייט פון אייך וואס שייך דעם גוף , אבער מיט אייך
aich mit ober guf dem shayech vos aich fun vait
you with however body the concerning who you from distant

אינם *גייסט, האב שוין געמשפט, גלייך ווי איך וואלט געווען
*geven volt ich vi glaich gemishpet shoin hob *gaist inem*
was would I as like judged already have spirit in the

אנוועזנד, דעם , וועלכער האט דאס דאזיקע אזוי געטאן,
geton azoi dozike dos hot velcher dem onvezend
done so these this has who the one present

4 In the name of Adoneinu Yehoshua, when you have assembled in your shul and I am with you by the same Ruach Hakodesh along with the gevurat Adoneinu Yehoshua,

ד אז אין דעם נאמען פון אונדזער האר יהושע / ישוע* , בשעת
beshas Yeshua Yehoshua har undzer fun nomen dem in az*
while Yeshua Yehoshua L-rd our of Name the in that

איר וועט זיך צוזאמענקומען און מיין *גייסט מיט אייך מיט
*mit aich mit *gaist main un tsuzamenkumen zich vet ir*
with you with spirit my and gather together yourselves will you

דער גבורה פון דעם האר אונדזערן יהושע / ישוע* ,
Yeshua Yehoshua undzern har dem fun gevure der*
Yeshua Yehoshua our L-rd the of power the

5 You are to transmit and hand over to HaSatan such a person for the churban of the basar, that his neshamah may be spared in the Yom Hashem.

6 Your boasting is not good. Do you not have da'as that a little chametz all the mixture leavens?

ה איבערצוגעבן אזא מענטשן צום שׂטן צו דער פארדארבונג
fardarbung der tsu Satan tsum mentshn aza ibertsugeben
destruction the for Satan to the people such to turn over

פונם פלייש, כדי דער *גייסט זאל ניצול ווערן אינם טאג פון
*fun tog inem veren nitsl zol *gaist der k'de fleish funem*
of Day in the to be saved shall spirit the so that flesh of the

דעם האר. ו אייער בארימען זיך איז נישט גוט . צי ווייסט איר דען
den ir veist tsi gut nisht iz zich barimen eier har dem
then you know good not is self boast your L-rd the

נישט, אז א קליין ביסל חמץ מאכט זויער דאס גאנצע טייג ?
teig gantse dos zoier macht chmts bisel klein a az nisht
dough whole the sour makes chamets little small a that not

7 Purge out the old chametz *(leavened bread)*, that you may be issa chadasha *(new dough, batzek, deaf dough, having no indication of fermentation)*, as you are indeed like matzot *(unleavened bread)*. More than that, our Korban Pesach has been sacrificed, Moshiach.

ז רוימט זשע אויס דאס אלטע חמץ , כדי איר זאלט ווערן א
a veren zolt ir k'de chmts alte dos ois zhe roimt
a become shall you so that leaven old the out then clean out

ניי טייג ; אזוי ווי איר זענט מצות . ווארום אויך אונדזער
undzer oich vorem mtsut zent ir vi azoi teig nei
our also because unleavened bread are you as so dough new

(קרבן) פסח איז מקריב געווארן, דער משיח ;
Moshiach der gevoren makrev iz Pesach korben
Moshiach the become offered is Pesach sacrifice

8 So let us celebrate Pesach, not with old chametz, nor with the chametz of kavvanah ra'ah *(malice)*

ח לאמיר זשע אזוי האלטן יום טוב, נישט מיטן אלטן חמץ ,
chmts alten miten nisht tov yom halten azoi zhe lomir
chamets old with the not Tov Yom of keep so then let us

אויך נישט מיטן חמץ פון רשעות און בייז , נאר מיט די
di mit nor beiz un rishut fun chmts miten nisht oich
the with but anger and evils of leaven with the not also

מצות פון לויטערקייט און אמת.
emes un loiterkeit fun mtsut
truth and purity of unleavened bread

and wickedness, but with matzot of kenut *(sincerity)* and emes.

9 I wrote to you in the iggeret not to mix with those engaging in acts of zenut *(fornication)*,

ט איך האב אייך געשריבן אין א בריוו, אז איר זאלט זיך
zich zolt ir az briv a in geshriben aich hob ich
yourselves shall you that letter a in written you have I

נישט מישן מיט זונים ;
zunim mit mishn nisht
fornicators with mix with not

10 Not meaning to completely disassociate from the zannayim of the Olam Hazeh or those guilty of chamdanut *(greed)* and the ones practicing hona'ah *(swindling)* or those guilty of avodah zarah *(idol worship)*, als *(since)* in that case you would have to exit the Olam Hazeh.

י דאך (הייסט דאס נישט) בכלל נישט מיט די זונים פון דער
der fun zunim di mit nisht bechlal nisht dos heist doch
the of fornicators the with not in general not this means yet

וועלט, אדער מיט די געלטגייציקע און גזלנים , אדער געצנדינער;
getsndiner oder gzlnim un geltgeitsike di mit oder velt
idolater or robbers and extortioners the with or world

ווייל איר וואלט דאן געדארפט ארויסגיין פון דער וועלט;
velt der fun aroisgein gedarft dan volt ir vail
world the from depart need to then would you because

11 But, now I wrote to you not to mix with any “Ach b'Moshiach” who is a zannay *(fornicator)* or a kamtzan *(miser)* or an oved elilim *(idolater)* or a megadef *(reviler)* or a shikkor *(drunkard)* or a shoded *(robber)*; with such a man do not sit at tish *(table)*, do not share betzi'at halechem *(breaking of bread)*.

יא איצט אבער האב איך אייך געשריבן, אז איר זאלט זיך
zich zolt ir az geshriben aich ich hob ober itst
yourselves shall you that written you I have however now

נישט מישן , ווען עמיצער, וועלכער רופט זיך ברודער, איז
iz bruder zich ruft velcher emitser ven mishn nisht
is brother himself calls who someone when mix with not

א נואף , אדער א געלטגייציקער, אדער א געצנדינער, אדער א
a oder getsndiner a oder geltgeitsiker a oder noief a
a or idolater an or extortioner an or adulterer an

לעסטערער, אדער א שכור , אדער א גזלן ; מיט אזעלכן
azelchn mit gzln a oder shchur a oder lesterer
such people with robber a or drunkard a or blasphemer

זאלט איר אפילו נישט עסן צוזאמען.
tsuzamen esen nisht afile ir zolt
together to eat not even you shall

12 For what is it to me to sit as a dayan in the Bet Din and then judge ones

יב ווארום וואס האט עס צו טאן מיט מיר צו משפטן די , וואס
vos di mishpeten tsu mir mit ton tsu es hot vos vorem
who the judge to us with do to it has what because

זענען אויסערהאלב (פון דער קהלה)? איר משפט דאך אפילו נישט
nisht afile doch mishpot ir kehile der fun oiserhalb zenen
not even yet judge you kehile the of outside are

די , וועלכע זענען אינעווייניק!
ineveinik zenen velche di
inside are which the

outside the kehillah? Will your Bet Din not judge the ones within [the kehillah]?

[13] But the outsiders Hashem judges. UVI'ARTA HARA MIKKIR'BECHA *(You must purge the evil from among you).*

[יג] די אבער אינדרויסן וועט ה' משפטן . רוימט אויס דעם
dem ois roimt mishpeten Hashem vet indroisen ober di
the out clean out judge Hashem will outside however the

שלעכטן מענטשן פון צווישן אייך.
aich tsvishen fun mentshn shlechtn
you among from man evil

6 Does anyone of you having a dispute with an Ach b'Moshiach dare to be judged before the resha'im *(unrighteous, evildoers)* and not before the Bet Din of the Kedoshim?

ו ווי וואגט עס דער פון אייך, וואס האט עפעס קעגן אן
an kegen epes hot vos aich fun der es vagt vi
an against something has who you of the it dare as

אנדערן, זיך צו לאדענען פאר די רשעים , און נישט
nisht un reshoiem di far ladenen tsu zich andern
not and unrighteous the before litigate to himself other

פאר די קדושים ?
kedoishem di far
kadoshim the before

[2] Or do you not have da'as that the Kedoshim will sit in mishpat over the Olam Hazeh? And if the Olam Hazeh is to be judged by you, are you incompetent dayanim to try the smallest cases?

[ב] אדער ווייסט איר נישט, אז די קדושים וועלן משפטן די
di mishpeten velen kedoishem di az nisht ir veist oder
the judge will kadoshim the that not you know or

וועלט? און אויב די וועלט וועט געמשפט ווערן דורך אייך, צי זענט
zent tsi aich durch veren gemishpet vet velt di oib un velt
are you by to be judged will world the if and world

איר דען נישט ראוי צו משפטן אין קלייניקייטן ?
kleinikeitn in mishpeten tsu ra'úy nisht den ir
trifling matters in judge to worthy not then you

[3] Do you lack da'as that the malachim will come before our Bet Din? Not to mention the things of Olam Hazeh!

[ג] צי ווייסט איר דען נישט, אז מיר וועלן משפטן מלאכים ?
malochem mishpeten velen mir az nisht den ir veist tsi
angels judge will we that not then you know

אפשיטא שוין וואס איז נוגע דיני ממונות !
mmunut dini nuge iz vos shoin afshita
Mammons laws of concerning is what now all the more reason

[4] If, then, you have cases concerning matters of the Olam Hazeh, how could you appoint as your Bet Din dayanim men who have no standing in the kehillah?

[ד] און איר, אויב איר האט עפעס (צו אנטשיידן) וואס שייך ,
shayech vos antsheidn tsu epes hot ir oib ir un
concerning who decide to something has you if you and

דיני ממונות זעצט איר די נישט אנגעזעענע אין דער קהלה
kehile der in ongezene nisht di ir zetst mmunut dini
kehile the in distinquished not the you seat Mammons laws of

פאר שופטים?
shoiftem far
judges for

[5] I speak to your bushah *(shame).* Is there not among you even one chacham *(wise man)* who will be able to sit in mishpat between his Achim b'Moshiach?

ה צו אייער חרפה זאג איך עס. אזוי, עס געפינט זיך טאקע נישט
nisht take zich gefint es azoi es ich zog cherpa eier tsu
not actually self finds there so if this I say shame your to

קיין איין חכם צווישן אייך, וועלכער וואלט געקאנט אויסגלייכן
oisglaichen gekant volt velcher aich tsvishen chochem ein kein
to conciliate be able would who you among Chochom one any

צווישן ברודער און ברודער?
bruder un bruder tsvishen
brother and brother among

[6] But an Ach b'Moshiach takes another Ach b'Moshiach to court, and this before the courtroom of Apikorosim *(Unbelievers)*?

ו נאר א ברודער משפט זיך מיט א ברודער, און דאס דאזיקע
dozike dos un bruder a mit zich mishpot bruder a nor
these the and brother a with himself goes to trial brother a but

(טוט ער) פאר די אומגלויביקע!
umgloibike di far er tut
unbelievers the before he does

[7] Already, therefore, it is a total defeat for you, that you have lawsuits with one another. Why not rather suffer wrong? Why not rather be cheated?

ז איבערהויפט איז עס שוין א ירידה פאר אייך, אז איר האט
hot ir az aich far yridh a shoin es iz iberhoift
have you that you for decline a already it is above all

צווישן זיך משפטים . פארוואס לײַדט איר נישט ליבער
liber nisht ir leidt farvos mishpotim zich tsvishen
rather not you suffer why litigation issues yourselves among

אן עוולה ? פארוואס לאזט איר זיך נישט ליבער בארויבן ?
baroibn liber nisht zich ir lozt farvos avle an
be deprived rather not yourselves you allow why injustice an

[8] But you yourselves do wrong and practice hona'ah *(cheating)*, and this to your Achim b'Moshiach.

[9] Or do you not have da'as that the resha'im *(unrighteous ones)* will not inherit the Malchut Hashem? Do not be deceived! Neither zannayim *(fornicators)*, nor ovdei elilim *(idolaters)*, nor mena'afim *(adulterers)*, nor effeminate call boys nor homosexuals,

ח נאר איר אליין טוט עוולות און בארויבט, און דאס דאזיקע
dozike dos un baroibt un avles tut alein ir nor
these the and deprive and injustices do yourselves you but

(טוט איר צו) ברידער! ט אדער ווייסט איר נישט, אז רשעים
reshoiem az nisht ir veist oder brider tsu ir tut
unrighteous that not you know or brothers to you do

וועלן נישט ירשענען דאס קעניגרייך פון ה׳ ? באטריגט
batrigt Hashem fun kenigreich dos yarshenen nisht velen
deceive Hashem of kingdom the inherit not will

זיך נישט אליין: נישט קיין זונים , נישט קיין געצנדינער,
getsndiner kein nisht zunim kein nisht alein nisht zich
idolater any not fornicators any not alone not yourselves

נישט קיין נואפים , נישט קיין בעלי תאוות, נישט קיין
kein nisht taives ba'alei kein nisht noiofem kein nisht
any not lusts masters of any not adulterers any not

מענטשנשענדער,
mentshnshender
man defiler

10 Nor ganavim *(thieves)*, nor kamtzanim *(misers)*, nor shikkorim *(drunkards)*, nor megadefim *(revilers)*, nor the ones doing hona'ah *(swindling)* — none of these will inherit the Malchut Hashem.

י׳ נישט קיין גנבים , נישט קיין (געלט) גיריקע, נישט קיין זויפער,
zoifer kein nisht girike gelt kein nisht ganovem kein nisht
guzzler any not greedy money any not thieves any not

נישט קיין לעסטערער, נישט קיין רויבער, וועלן ירשענען דאס
dos yarshenen velen roiber kein nisht lesterer kein nisht
the inherit will robbers any not blasphemers any not

קעניגרייך פון ה׳ .
Hashem fun kenigreich
Hashem of kingdom

11 And some of you were these things. But you were washed and made tehorim *(clean)*, you were made to be Am Kadosh, you were made to be yitzdak im Hashem in the name of Rebbe, Melech HaMoshiach Yehoshua Adoneinu and in the Ruach Hakodesh of Eloheinu.

יא און אזעלכע זענען איניקע פון אייך געווען; נאר איר זענט
zent ir nor geven aich fun einike zenen azelche un
are you but were you of some are such and

געוואשן געווארן, נאר איר זענט געהייליקט געווארן, נאר איר
ir nor gevoren geheilikt zent ir nor gevoren gevashn
you but become sanctified are you but become washed

זענט גערעכטפערטיקט געווארן אין דעם נאמען פון דעם האר
har dem fun nomen dem in gevoren gerechtfertikt zent
L-rd the of Name the in become justified are

יהושע / ישוע* המשיח און אין דעם גייסט פון אונדזער
undzer fun gaist dem in un HaMoshiach Yeshua Yehoshua*
our of Spirit the in and the Moshiach Yeshua Yehoshua

ג-ט .
Hashem
G-d

12 "All things to me are proper!" But not all things are beneficial. "All things to me are proper!" But I will not be mastered by anything.

יב אלץ איז מיר מותר (ציטירן ניטציטירן); אבער נישט
nisht ober nittsitirn tsitirn mutar mir iz alts
not however unquote quote permitted for me is all

אלץ איז גוט (פאר מיר). אלץ איז מיר מותר (ציטירן ניטציטירן);
nittsitirn tsitirn mutar mir iz alts mir far gut iz alts
unquote quote permitted me is all me for good is all

אבער איך וויל פון גארנישט ווערן באהערשט.
bahersht veren gornisht fun vil ich ober
dominated become nothing of want I however

13 "Okhel *(food)* for the stomach and the stomach for okhel, but Hashem will destroy both one and the other;" but the body is not for zenut but for Hashem, and Hashem for the body.

יג מאכלים פארן בויך , און דער בויך פאר די מאכלים (ציטירן
tsitirn machlim di far boich der un boich foren machlim
quote foods the for stomach the and stomach for foods

ניטציטירן); ה׳ וועט אבער דאס און יענע פארניכטן . דער
der farnichtn yene un dos ober vet Hashem nittsitirn
the will destroy those and this however will Hashem unquote

גוף איז נישט פאר זנות , נאר פאר דעם האר; און דער האר
har der un har dem far nor znus far nisht iz guf
L-rd the and L-rd the for but fornication for not is body

פאר דעם גוף ;
guf dem far
body the for

14 And Hashem brought about the Techiyah from HaMesim for Moshiach Adoneinu and will also bring about the Techiyas HaMesim for us through His gevurah *(power)*.

יד און ה׳ האט אויפגעוועקט דעם האר (פון די טויטע), און
un toite di fun har dem oifgevekt hot Hashem un
and dead the from L-rd the rouse did Hashem and

וועט אונדז אויך אויפוועקן דורך זיין גבורה.
gevure zain durch oifvekn oich undz vet
power his through awaken also us will

15 Do you not have da'as that your gufot *(bodies)* are evarim *(members, limbs)* of Moshiach? Should I then take the evarim *(members)* of Moshiach and make them evarim *(members)* of a zonah *(prostitute)*? Chas v'Shalom! *(G-d forbid!)*

טו צי ווייסט איר דען נישט, אז אייערע גופים זענען אברים פון
fun eivrem zenen gufim eiere az nisht den ir veist tsi
of body parts are bodies your that not then you know

דעם משיח ? זאל איך זשע נעמען די אברים פון משיח
Moshiach fun eivrem di nemen zhe ich zol Moshiach dem
Moshiach of body parts the take then I shall Moshiach the

און זיי מאכן פאר די אברים פון א זונה ? חס ושלום !
usholem chs zoine a fun eivrem di far machen zei un
and peace mercy harlot a of body parts the for make them and

16 Or do you not have da'as that of the one joining himself to a zonah, that V'HAYU L'VASAR ECHAD *(And they will be as one flesh)*?

טז אדער ווייסט איר נישט, אז דער , וואס באהעפט זיך מיט א
a mit zich baheft vos der az nisht ir veist oder
a with himself united who the one that not you know or

זונה , איז איין גוף (מיט איר)? ווארום ער זאגט: די צוויי וועלן
velen tsvei di zogt er vorem ir mit guf ein iz zoine
will two the says he because her with body one is harlot

זיין איין פלייש. (בראשית ב, כד.)
chd b Bereshis fleish ein zain
24 2 Genesis flesh one be

17 But the one with deveykus *(cleaving, attachment)* to Hashem has achdus *(union)* in the Ruach Hakodesh with Elohim.

יז דער אבער , וועלכער באהעפט זיך מיט דעם האר, איז איין
ein iz har dem mit zich baheft velcher ober der
one is L-rd the with himself united who however the one

*גייסט.
**gaist*
spirit

18 Flee zenut! “Every chet is outside the body,” [you say]. But the one guilty of zenut commits chet against the body itself.

יח אנטרינט זשע פון זנות . יעדע זינד, וואס א מענטש
mentsh a vos zind yede znus fun zhe antrint
man a which sin every fornication from then escape

באגייט , איז אויסער דעם גוף (ציטירן ניטציטירן); דער
der nittsitirn tsitirn guf dem oiser iz bageit
the one unquote quote body the outside of is commits

אבער , וועלכער איז מזנה , זינדיקט קעגן זיין
zain kegen zindikt mizane iz velcher ober
his against sins commits fornication is who however

אייגענעם גוף .
guf eigenem
body own

19 Or have you no da'as that your body is a Heikhal Hashem of the Ruach Hakodesh in you, whom you have from Hashem, and you are not your own?

יט אדער ווייסט איר נישט, אז אייער גוף איז א היכל פאר דעם
dem far Heichal a iz guf eier az nisht ir veist oder
the for Heikhal a is body your that not you know or

רוח הקודש , וועלכער איז אין אייך, וועמען איר האט פון
fun hot ir vemen aich in iz velcher Hakoidesh ruach
from have you whom you in is who the Holy Spirit

ה׳ ? און איר געהערט נישט צו זיך אליין,
alein zich tsu nisht gehert ir un Hashem
alone self to not belong you and Hashem

20 For [the Geulah redemption of] you [from the Golus of Chet] was purchased with a price; therefore, bring kavod to Hashem with your gufot.

כ ווארום איר זענט טייער געקויפט געווארן; דעריבער זאלט איר
ir zolt deriber gevoren gekoift teier zent ir vorem
you shall therefore become purchased high price are you because

אפגעבן כבוד צו ה׳ אין אייער גוף !
guf eier in Hashem tsu koved opgeben
body your in Hashem to glory give

7 Now, concerning the things in your iggeret, let’s take up the next inyan *(topic)*: “It is beneficial for a man not to touch an isha.”

ז און וואס שייך דעם , וואס איר האט געשריבן ; עס
es geshriben hot ir vos dem shayech vos un
it write did you what the one concerning what and

איז גוט פאר א מענטשן נישט אנצורירן א פרוי (ציטירן
tsitirn froi a ontsuriren nisht mentshn a far gut iz
quote woman a to touch not man a for good is

ניטציטירן).
nittsitirn
unquote

2 But, because of the acts of zenut, let each Ben Adam have his own Isha, and let each Isha have her own Ba'al *(Husband)*.

ב נאר צוליב זנות זאל יעדער (מאן) האבן זיין אייגן
eigen zain hoben man yeder zol znus tsulib nor
own his have man every shall fornication on account of but

ווייב, און יעדע פרוי איר אייגענעם מאן .
man eigenem ir froi yede un vibe
husband own you woman every and wife

3 Let the ba'al render the conjugal choiv *(debt)* to his isha, and likewise also the isha to her ba'al *(husband)*.

4 It is not the isha who has samchut *(authority)* over her own body, but the ba'al *(husband)*; likewise, also it is not the ba'al *(husband)* who has samchut over his own body, but the isha.

5 Do not deprive each other, unless by agreement for a set time, that you may renew zerizut *(diligence)* to tefillah *(prayer)* and again you may be together, lest HaSatan lead you into nissayon *(temptation)* because of your lack of shlitah atzmi *(self-control)*.

6 But I say this according to concession, not according to mitzvoh.

7 But, I wish kol Bnei Adam even to be as I am; however, [this is impossible since] each has his own matanah *(gift)* from Hashem: one this; and another that.

ג זאל דער מאן אפגעבן זיין חוב צו דער פרוי ; און פונקט אזוי
azoi funkt un froi der tsu choiv zain opgeben man der zol
so exactly and woman the to debt his give man the let

די פרוי דעם מאן.
man dem froi di
man the woman the

ד די פרוי האט נישט קיין דעה צו זאגן איבער איר אייגן לייב,
laib eigen ir iber zogen tsu deie kein nisht hot froi di
body own her over say to authority any not has wife the

נאר דער מאן; און פונקט אזוי האט דער מאן נישט קיין דעה
deie kein nisht man der hot azoi funkt un man der nor
authority any not man the has so exactly and man the only

צו זאגן איבער זיין אייגן לייב, נאר די פרוי .
froi di nor laib eigen zain iber zogen tsu
woman the only body own his over say to

ה שיידט זיך נישט אפ איינס פונם אנדערן, אחוץ אויב
oib achuts andern funem eins op nisht zich sheidt
if except other from the one up not yourselves separate

איר זענט מרוצה דערויף ביז צו א געוויסער צייט, כדי
k'de tsait geviser a tsu biz deroif mrutsh zent ir
so that time certain a to until thereon in agreement are you

איר זאלט זיך אפגעבן מיט תפילה, און קומט זיך
zich kumt un tefillah mit opgeben zich zolt ir
yourselves come and prayer to devote yourselves shall you

ווידער צונויף , כדי דער שׂטן זאל אייך נישט ברענגען צו קיין
kein tsu brengen nisht aich zol Satan der k'de tsunoif vider
any to bring not you shall Satan the so that together again

נסיון דורך אייער נישט איינגעהאלטנקייט. ו און דאס דאזיקע
dozike dos un aingehaltenkeit nisht eier durch nesoien
these the and restraint non your through temptation

זאג איך בדרך רשות , נישט ווי א געבאט .
gebot a vi nisht rashut bederech ich zog
directive a as not authority in the way of I say

ז איך וואלט געוואלט , אז אלע מענטשן זאלן זיין ווי איך בין
bin ich vi zain zoln mentshn ale az gevolt volt ich
am I as be should men all that have wanted would I

אליין . נאר יעדער איינער האט זיין אייגענע מתנה פון ה׳ ,
Hashem fun mataná eigene zain hot einer yeder nor alein
Hashem from gift own his has one every but myself

דער אזוי, און דער אזוי.
azoi der un azoi der
thus that and thus this one

8 But, I say to the bochrim and the almanot *(widows)*, it is beneficial for them if they remain as I am;

9 But if they do not have shlitah atzmi, let them marry. For better it is to marry than with Eish to be set ablaze.

10 But to the ones having entered bibrit hanissuim *(in covenant of marriage)*, I charge, not I but Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu, an isha is not to separate from her ba'al *(husband)*.

11 But, if indeed she is separated, let her remain so, or be reconciled to her basherter; and a ba'al should not leave his isha.

12 But, to the rest I — Sha'ul — not Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu, say: if any Ach b'Moshiach has an isha who is an Apikoros and she is willing to live with him, let him not leave her;

13 And if an isha has a ba'al *(husband)* who is an Apikoros, and he is willing to dwell with her, let her not leave her ba'al *(husband)*.

ח און צו די נישט חתונה געהאטע און צו די אלמנות זאג איך:
ich zog almones di tsu un gehate chasuna nisht di tsu un
I say widows the to and had wedding not the to and

עס איז גוט פאר זיי צו בלייבן אזוי, ווי איך בין.
bin ich vi azoi blaiben tsu zei far gut iz es
am I as so remain to them for good is it

ט נאר אויב זיי קענען זיך נישט איינהאלטן, זאלן זיי חתונה
chasuna zei zoln ainhalten nisht zich kenen zei oib nor
wedding them let restrain not self can they if but

האבן; ווארום עס איז בעסער חתונה צו האבן ווי צו ברענען
brenen tsu vi hoben tsu chasuna beser iz es vorem hoben
burn to than have to wedding better is it because have

(פון תאווה). י און די פארהייראטע זאג איך אָן, נישט איך, נאר
nor ich nisht on ich zog farheirate di un tavh fun
but I not on I say married the and desire from

דער האר, אז א פרוי זאל זיך נישט אפשיידן פונם מאן;
man funem opsheiden nisht zich zol froi a az har der
man from the separate not herself shall woman a that L-rd the

יא נאר אויב זי האט זיך געשיידט, זאל זי בלייבן נישט
nisht blaiben zi zol gesheidt zich hot zi oib nor
not remain her let separate herself does she if but

פארהייראט, אדער זיך איבערבעטן מיטן מאן ; און א מאן
man a un man miten iberbetn zich oder farheirat
man a and husband with the be reconciled herself or married

זאל נישט פארלאזן זיין ווייב. יב צו די איבריקע אבער זאג איך,
ich zog ober ibrike di tsu vibe zain farlozen nisht zol
I say however others the to wife his leave not shall

נישט דער האר, אויב א ברודער האט אן אומגלויביק ווייב, און זי
zi un vibe umgloibik an hot bruder a oib har der nisht
she and wife unbelieving a has brother a if L-rd the not

איז מסכים צו וואוינען מיט אים, זאל ער זי נישט פארלאזן.
farlozen nisht zi er zol im mit voinen tsu maskem iz
abandon not her he shall him with live to agree is

יג און אויב א פרוי האט אן אומגלויביקן מאן , און ער שטימט
shtimt er un man umgloibiken an hot froi a oib un
agree he and husband non-believing an has woman a if and

איין מיט איר צו וואוינען, זאל זי נישט פארלאזן דעם מאן .
man dem farlozen nisht zi zol voinen tsu ir mit ein
husband the abandon not she shall live to her with one

[14] For, the ba'al who is an Apikoros is mekudash b'Ruach Hakodesh *(set apart as holy in the Ruach Hakodesh)* by the isha, and the isha who is an Apikoros likewise by the Ach b'Moshiach; otherwise, your yeladim are tema'im *(unclean)*; but now they are tehorim *(clean)*.

יד וואָרום דער אומגלויביקער מאַן ווערט געהייליקט דורך
vorem der umgloibiker man vert geheilikt durch
because the unbelieving husband becomes sanctified through

דער פרוי, און די אומגלויביקע פרוי ווערט געהייליקט דורך
der froi un di umgloibike froi vert geheilikt durch
the wife the and the unbelieving wife becomes sanctified through

דעם ברודער; ווייל ווען נישט, וואָלטן אייערע קינדער געווען
dem bruder vail ven nisht volten eiere kinder geven
the brother because if not would your children be

טמאים , זיי זענען איצט אָבער הייליק.
tmim zei zenen itst ober heilik
ritually impure they are now however holy

[15] But, if the one who is an Apikoros separates and departs, let the separation occur; the Ach b'Moshiach has not been enslaved, or the Achot b'Moshiach in such cases; but Hashem has given you a kri'ah b'shalom.

טו אויב אָבער דער אומגלויביקער וויל זיך שיידן , זאָל ער זיך
oib ober der umgloibiker vil zich sheidn zol er zich
if however the unbeliever wants self part ways let he self

שיידן: אין אַזעלכע פאַלן איז דער ברודער אָדער די שוועסטער
sheidn in azelche falen iz der bruder oder di shvester
part in such cases is the brother or the sister

נישט קנעכטיש געבונדן ; דען ה׳ האָט אייך גערופן (צו לעבן)
nisht knechtish gebunden den Hashem hot aich gerufen tsu leben
not slave bound then Hashem has you called to life

בשלום .
besholem
in peace

[16] For how do you know, isha, if you will not bring your basherter *(destined mate)*, your ba'al, to Yeshu'at Eloheinu?

[17] Only each of you walk the derech to which you were called by Hashem. This is my charge in all the kehillot of Moshiach.

טז וואָרום וואָס ווייסטו , פרוי, אפשר וועסטו ראַטעווען דעם
vorem vos veistu froi efshar vestu rateven dem
because what you know wife perhaps will you save the

מאַן ? אָדער וואָס ווייסטו , מאַן , אפשר וועסטו ראַטעווען
man oder vos veistu man efshar vestu rateven
husband or what you know husband perhaps will you save

דיין ווייב? יז נאָר ווי דער האַר האָט יעדן צוגעטיילט, ווי ה׳
dain vibe nor vi der har hot yedn tsugeteilt vi Hashem
your wife but how the L-rd has everyone assigned as Hashem

האָט יעדן באַרופן, אַזוי זאָל ער זיך נוהג זיין. און אַזוי
hot yedn barufen azoi zol er zich nuhg zain un azoi
has everyone called so shall he himself conduct his and so

באַפעל איך אין אַלע קהלות.
bafel ich in ale kehiles
give directive I in all kehiles

18 If as a ben Berit with bris milah anyone received their kri'ah, let him not conceal it; if anyone without bris milah has been called, let him without bris milah not undergo bris milah.

יח איז דער בארופענער א געמלטער ? זאל ער נישט ווערן
veren nisht er zol gemalter a barufener der iz
to be not him let circumcised a one called the is

אומגעמלט , איז עמיצער בארופן געווארן אלס אן ערל ?
erl an als gevoren barufen emitser iz umgemlt
uncircumcised an as become called someone is uncircumcized

זאל ער זיך נישט מל זיין .
zain mal nisht zich er zol
be circumcised not self him let

19 Bris milah is not everything; nor is the lack of it; but being shomer mitzvot Hashem.

יט די מילה איז גארנישט, און די ערלה איז גארנישט; נאר
nor gornisht iz orlah di un gornisht iz milah di
only nothing is foreskin the and nothing is circumcision the

דאס אפהיטן די מצוות פון ה׳ .
Hashem fun mitsvos di ophiten dos
Hashem of commandments the keep the

20 Each one walk the derech of his kri'ah *(calling, summons)*, and remain there.

כ זאל יעדער איינער בלייבן אין דער דאזיקער בארופונג, אין וועלכער
velcher in barufung doziker der in blaiben einer yeder zol
which in calling this the in remain one every let

ער איז בארופן געווארן.
gevoren barufen iz er
become called is he

21 If while a bond servant you were called, do not let it consume you, although if you can gain your deror *(freedom, liberty)*, do so.

כא ביסטו בארופן געווארן אלס א קנעכט? מאך דיר נישט קיין
kein nisht dir mach knecht a als gevoren barufen bistu
any not you make servant a as become called you are

דאגות דעריבער; נאר אויב דו קענסט באפרייט ווערן , נוץ עס
es nuts veren bafreit kenst du oib nor deriber dagut
it use become set free can you if but therefore worries

ליבער אויס.
ois liber
out rather

22 For, the one in Hashem having been called while a bond servant is Adoneinu's ben Chorin *(freedman)*; likewise, the one having been called while a ben Chorin is the Rebbe, Melech HaMoshiach's bond servant.

כב ווארום ווער עס איז בארופן געווארן אינם האר אלס א קנעכט,
knecht a als har inem gevoren barufen iz es ver vorem
slave a as L-rd in the become called is it who because

דער איז דעם הארס א באפרייטער (מענטש); פונקט אזוי איז
iz azoi funkt mentsh bafreiter a Har's dem iz der
is so just as man freed a the L-rd's the is this one

דער , וועלכער איז בארופן געווארן אלס א פרייער (מענטש), א
a mentsh freier a als gevoren barufen iz velcher der
a man free a as become called is who the one

קנעכט פונם משיח .
Moshiach funem knecht
Moshiach of the slave

[23] You were bought with a pidyon nefesh price; do not become avadim haBnei Adam.

כג איר זענט טייער געקויפט געווארן; ווערט זשע נישט קיין
kein nisht zhe vert gevoren gekoift teier zent ir
any not then become become bought high price are you

קנעכט פון מענטשן.
mentshn fun knecht
men of slave

[24] Each one wherever on the derech of Chayyim he was called, Achim b'Moshiach, there let him remain in deveykus with Hashem.

כד ברידער, זאל יעדער איינער פארבלייבן אין דעם שטאנד, אין
in shtand dem in farblaiben einer yeder zol brider
in station the in remain one every shall brothers

וועלכן ער איז בארופן געווארן פאר ה׳ .
Hashem far gevoren barufen iz er velchen
Hashem before become called is he which

[25] Next sugya *(topic)*: concerning the betulot *(virgins)*. A mitzvoh of Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu I do not have, but a bit of wisdom I offer as one who by the rachamim Hashem is ne'eman *(faithful)*.

כה און וואס שייך בתולות, האב איך נישט קיין געבאט פון
fun gebot kein nisht ich hob btulut shayech vos un
of command any not I have virgins concerning who and

דעם האר; איך גיב נאר מיין מיינונג , ווי אזעלכער , וואס האט
hot vos azelcher vi meinung main nor gib ich har dem
has which such a person as opinion my only give I L-rd the

דערלאנגט רחמים דורך דעם האר, צו זיין געטריי.
getrei zain tsu har dem durch rachamim derlangt
faithful be to L-rd the by mercy received

[26] I consider therefore, it to be beneficial, because of the impending Crisis that you remain as you are.

כו איך האלט דעריבער דאס דאזיקע פאר גוט צוליב דער
der tsulib gut far dozike dos deriber halt ich
the on account of good for these the therefore hold I

איצטיקער שווערער צייט, אז עס איז גוט פאר א מענטשן אזוי צו
tsu azoi mentshn a far gut iz es az tsait shverer itstiker
to so man a for good is it that time difficult present

בלייבן:
blaiben
remain

[27] Have you entered bibrit hanissuim *(in covenant of marriage)* with an isha? Do not seek to be free. Are you freed from an isha? Do not seek an isha.

כז ביסטו געבונדן צו א פרוי? זוך נישט פריי צו ווערן . ביסטו
bistu veren tsu frei nisht zuch froi a tsu gebunden bistu
you are become to free not seek wife a to bound you are

פריי געווארן פון א פרוי? זוך נישט קיין ווייב.
vibe kein nisht zuch froi a fun gevoren frei
wife any not seek wife a from become free

28 But if indeed you enter bibrit hanissuim *(in covenant of marriage)*, there is no chet; and if the betulah *(virgin)* marries, there is no averah in that for her. But such will have tzoros in the basar, which I am trying to spare you.

כח און ווען דו זאלסט אפילו חתונה האבן, האסטו (אויך)
oich hostu hoben chasuna afile zolst du ven un
also you have have wedding even you shall you when and

נישט געזינדיקט; און ווען די בתולה האט חתונה , האט זי (אויך)
oich zi hot chasuna hot btulh di ven un gezindikt nisht
also she did wedding has virgin the when and sinned not

נישט געזינדיקט. אזעלכע וועלן אבער האבן צרות אינם לייב;
laib inem tsores hoben ober velen azelche gezindikt nisht
flesh in the troubles have however will such sin not

און איך וויל עס אייך איינשפארן.
ainshporen aich es vil ich un
spare you this wants I and

29 Now this I say, Achim b'Moshiach, the time [until HaKetz] has been shortened. From now on, let those having nashim live as if not having nashim,

כט איך זאג אבער דאס דאזיקע, ברידער: די צייט איז קורץ, כדי
k'de kurts iz tsait di brider dozike dos ober zog ich
so that short is time the brothers these the however say I

פון איצט אָן זאלן די , וועלכע האבן פרויען, זיין , ווי זיי
zei vi zain froien hoben velche di zoln on itst fun
they as be wives have which those should on now from

װאלטן נישט געהאט ;
gehat nisht volten
have had not would

30 And let the ones weeping as not weeping, and let the ones having simcha as not having simcha, and let the ones buying as not possessing,

ל און די וויינענדיקע, ווי זיי װאלטן נישט געוויינט; און די ,
di un geveint nisht volten zei vi veinendike di un
those and weep not would they as who weep those and

וועלכע זענען זיך משמח , ווי זיי װאלטן זיך נישט משמח
mesameyech nisht zich volten zei vi mesameyech zich zenen velche
joyful not self would they as rejoicing self are who

געווען; און די , וועלכע קויפן איין, ווי זיי װאלטן גארנישט
gornisht volten zei vi ein koifen velche di un geven
nothing would they as one buy who the and was

פארמאגט;
farmogt
possess

31 And let the ones using the Olam Hazeh as not fully using it, for the present form of the Olam Hazeh is passing away.

לא און די , וועלכע געברויכן די וועלט, ווי זיי װאלטן זי
zi volten zei vi velt di gebroichn velche di un
it would they as world the deal with who those and

נישט געברויכט; ווארום דאס געשטאלט פון דער דאזיקער וועלט
velt doziker der fun geshtalt dos vorem gebroicht nisht
world this one the of form the because deal with not

פארגייט . לב און איך וויל איר זאלט זיין אָן דאגות. דער
der dagut on zain zolt ir vil ich un fargeit
the worries without be shall you want I and passes away

32 But I would have you free from de'agot *(worries).* The ben Adam without isha cares for the things of Hashem, how he may please Hashem.

נישט פארהייראטער קימערט זיך פאר די זאכן פונם האר,
har funem zachn di far zich kimert farheirater nisht
L-rd of the things the for self is concerned married not

וויאזוי ער זאל וואוילגעפעלן דעם האר;
har dem voilgefelen zol er vi azoi
L-rd the please shall he how

33 But the one having taken an isha cares for the things of the Olam Hazeh, how he may please his isha,

לג דער חתונה געהאטער קימערט זיך וועגן די זאכן פון דער
der fun zachn di vegen zich kimert gehater chasuna der
the of things the about self is concerned had wedding the

וועלט, וויאזוי ער זאל וואוילגעפעלן זיין ווייב;
vibe zain voilgefelen zol er vi azoi velt
wife his please shall he how world

34 And he has been divided. Both the isha free of a ba'al or the betulah cares for the things of Hashem, that she may be tehorah spiritually and physically. But the isha with a ba'al cares for the things of the Olam Hazeh, how she may please her ba'al.

לד און ער איז צעטיילט. און די נישט פארהייראטע פרוי און די
di un froi farheirate nisht di un tseteilt iz er un
the and woman married not the and divided is he and

בתולה זארגט זיך פאר די זאכן פונם האר, כדי זי זאל
zol zi k'de har funem zachn di far zich zorgt btulh
shall she so that L-rd of the things the for self cares for virgin

זיין הייליק סאי אינם קערפער סאי אינם *גייסט; די חתונה
*chasuna di *gaist inem si kerper inem si heilik zain*
wedding the spirit in the as well as body in the both holy be

געהאטע (פרוי) אבער זארגט זיך וועגן די זאכן פון דער
der fun zachn di vegen zich zorgt ober froi gehate
the of things the about self cares for however woman had

וועלט, וויאזוי זי זאל וואוילגעפעלן דעם מאן .
man dem voilgefelen zol zi vi azoi velt
husband the please shall she how world

35 Now, this I say for your own benefit, not that I may throw a noose on your deror *(freedom)*, but I speak with respect to what is decent, seemly, and sits well with Hashem, without distraction [in avodas kodesh].

לה און איך זאג דאס דאזיקע פאר אייער אייגענעם נוצן ; נישט
nisht nutsn eigenem eier far dozike dos zog ich un
not benefit own your for these the say I and

כדי צו ווארפן א נעץ אויף אייך, נאר ווי עס איז בכבודיק ,
bchbudik iz es vi nor aich oif nets a varfen tsu k'de
honorable is it as but you upon net a cast to in order that

און איר זאלט קענען דינען דעם האר אומגעשטערט . לו אויב
oib umgeshtert har dem dinen kenen zolt ir un
if without distraction L-rd the serve be able to shall you and

36 However, if anyone thinks he does not have proper hitnahagut *(conduct)*

אבער עמיצער מיינט, אז ער טוט אָן זיין בתולה א חרפה, אויב
oib cherpa a btulh zain on tut er az meint emitser ober
if shame a virgin his on does he that thinks someone however

זי זאל פארבייגיין אירע רייפע יארן, און עס איז אזוי ארום א
a arum azoi iz es un yorn reife ire farbaigein zol zi
a like thus is it and years ripe her pass should she

toward the betulah of his eirusin *(betrothal, engagement)*, and if he thinks his basherte *(destined mate)* is getting along in years, and thus it has to be, what he desires, let him do; there is no chet, let them enter bibrit hanissuim *(in covenant of marriage)*.

[37] But he who in his lev has settled the decision, not having the need [of conjugal intimacy], but having mastery concerning his own desire, and thus he in his lev has decided, not to enter bibrit hanissuim with his betulah *(virgin)*, he does well.

[38] So then both the one entering bibrit hanissuim with his betulah does well, and the one not entering bebrit hanissuim with his arusah *(betrothed)* will do better.

[39] An isha has been bound *(bibrit hanissuim, in covenant of marriage)* for so long a time as her ba'al lives, but if her ba'al should sleep the sleep of the mesim, she is free to enter bibrit hanissuim with the ba'al she desires, but only in Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu.

חוב , זאל ער טאן, וואס ער וויל ; ער באגייט נישט קיין זינד; זיי
zei zind kein nisht bageit er vil er vos ton er zol choiv
they sin any not commits he wants he what do he let debt

מעגן חתונה האבן.
hoben chasuna megn
have wedding permitted

[לז] ווער אבער עס שטייט פעסט אין זיין הארצן, ווייל ער איז
iz er vail hartsn zain in fest shteit es ober ver
is he because heart his in firm stands who however the one

נישט געצוואונגען, און האט מאכט איבער זיין אייגענעם ווילן, און
un viln eigenem zain iber macht hot un getsvungen nisht
and will own his over power has and compelled not

האט דאס דאזיקע באשלאסן אין זיין אייגענעם הארצן אפצוהיטן
optsuhiten hartsn eigenem zain in bashlosen dozike dos hot
to keep heart own his in decided these the has

זיין בתולה, טוט ער וואויל .
voil er tut btulh zain
blessed he do virgin his

[לח] אזוי ארום אויך דער, וועלכער מאכט חתונה זיין בתולה,
btulh zain chasuna macht velcher der oich arum azoi
virgin his wedding power who that also around so

טוט וואויל; און דער, וועלכער מאכט זי נישט חתונה , וועט טאן
ton vet chasuna nisht zi macht velcher der un voil tut
do will marry not her makes who that and well does

בעסער. [לט] א פרוי איז געבונדן כל זמן דער מאן אירער
irer man der zmn kol gebunden iz froi a beser
of her husband the as long as all bound is wife a better

לעבט; און ווען איר מאן שטארבט, איז זי פריי חתונה צו
tsu chasuna frei zi iz shtarbt man ir ven un lebt
to wedding free she is dies husband her when and lives

האבן מיט וועמען זי וויל ; נאר אינם האר.
har inem nor vil zi vemen mit hoben
L-rd in the only wants she whomever with have

40 However, happy is she, and even more so, if she remains as she is; and I think in this bit of wisdom I am offering that I have the Ruach Hakodesh.

מ ווילער אבער איז איר, לויט מיין מיינונג , ווען זי
zi ven meinung main loit ir iz ober veiler
she when opinion my according to her it is however better

בלייבט אזוי; און מיר שיינט אויס, אז אויך איך האב דעם גייסט
gaist dem hob ich oich az ois shaint mir un azoi blaibt
Spirit the have I also that out shines we and thus remains

פון ה׳ .
Hashem fun
Hashem of

8 Now concerning the sacrifice to an elil *(idol in avodah zarah, idol worship)*, we know that "we all possess da'as *(knowledge)*." But da'as puffs up *(with ga'avah)*, but ahavah *(agape)* builds up.

ח און וואס שייך קרבנות צו אפג-טער: ווייסן מיר,
mir veisn opgoter tsu korbones shayech vos un
we know idols to sacrifices concerning who and

אז מיר אלע האבן דערקענטעניש (ציטירן ניטציטירן). די
di nittsitirn tsitirn derkentenish hoben ale mir az
the unquote quote knowledge have all we that

דערקענטעניש בלאזט אויף, די ליבע אבער בויט אויף.
oif boit ober libe di oif blazt derkentenish
up builds however love the up inflates knowledge

2 If anyone presumes he has da'as of anything, he does not yet have da'as of the necessary da'as.

ב אויב איינער רעדט זיך איין, אז ער קען עפעס , ווייסט ער
er veist epes ken er az ein zich redt einer oib
he knows something knows he that one self speaks one if

נאך נישט, וויאזוי ער דארף קענען;
kenen dorf er vi azoi nisht noch
know should he as not yet

3 But if a person has Ahavas Hashem, Hashem has da'as of that person.

ג ווער אבער עס האט ליב ה׳ , דער איז פון אים דערקענט.
derkent im fun iz der Hashem lib hot es ober ver
recognized him of is that Hashem love has it however who

4 Now concerning the eating of the okhel *(food)* at the mizbe'ach of avodah zarah which is sacrificed to an elil *(idol)*, we have da'as that an elil is nothing in the world, and that there is no G-d but ECHAD.

ד דעריבער, וועגן דעם עסן פון קרבנות צו אפג-טער, ווייסן מיר,
mir veisn opgoter tsu korbones fun esen dem vegen deriber
we know idols to sacrifices of eating the about therefore

אז אן אפג-ט איז גארנישט אין דער וועלט, און אז עס איז נישטא
nishto iz es az un velt der in gornisht iz opgot an az
not is it that and world the in nothing is idols an that

קיין ג-ט אחוץ דעם איינעם.
einem dem achuts Hashem kein
one the except G-d any

5 For even if there are so-called "g-ds," whether in Shomayim or on ha'aretz, even as there are so-called "g-ds" many and "l-rds" many,

6 Yet in fact for us we have da'as that there is ADONOI ECHAD *(L-rd is One)*, Hashem AV ECHAD L'CHULLANU *(One Father of us all)*, from whom are all things, and we exist for Hashem, and there is Adon Echad, Moshiach Yehoshua, through whom are all things and we through him.

7 However, not kol Bnei Adam have this da'as *(knowledge)*. Some are so accustomed to the elil *(idol)* until now that when they eat, they think of the okhel *(food)* as being sacrificed to the elil in avodah zarah, and their matzpun *(conscience)*, being weak, is made to be tameh *(defiled)*.

8 But okhel *(food)* will not usher us into the presence of Hashem; neither are we falling short if we do not eat okhel, nor are we better if we eat.

ה און ווען אפילו עס געפינען זיך אזוי גערופענע ג-טער, צי
un ven afile es gefinen zich azoi gerufene G-ter tsi
and when even there find self so called g-ds whether

אין הימל, צי אויף דער ערד, ווי עס זענען טאקע פאראן א
in himel tsi oif der erd vi es zenen take faran a
in heaven or on the earth as there are actually there a

סך ג-טער און א סך הארן,
sach G-ter un a sach harn
many g-ds and a many l-rds

ו דאך פאר אונדז—נאר איין ג-ט, דער פאטער, פון וועמען
doch far undz nor ein Hashem der foter fun vemen
yet for us just one G-d the Father from whom

אלץ איז, און מיר פאר אים; און איין האר, יהושע / ישוע*
*alts iz un mir far im un ein har Yehoshua Yeshua**
all things are and we for Him and one L-rd Yehoshua Yeshua

המשיח, דורך וועמען אלץ איז, און מיר דורך אים. ז די
HaMoshiach durch vemen alts iz un mir durch im di
the Moshiach through whom all is and we through him the

(דאזיקע) דערקענטעניש איז אבער נישט אין אלעמען; נאר
dozike derkentenish iz ober nisht in alemen nor
this very knowledge is however not in everyone but

אייניקע, אין דער געוואוינהייט ביז איצט צום אפג-ט, עסן עס ווי
einike in der gevoinheit biz itst tsum opgot esen es vi
some in the custom until now to the idols eat it as

א קרבן צו אפג-טער; און ווייל זייער געוויסן איז שוואך,
a korben tsu afG-ter un vail zeier gevisen iz shvach
a sacrifice to idols and because their conscience is weak

ווערט עס באפלעקט.
vert es baflekt
becomes it defiled

ח שפייז אבער ברענגט אונדז נישט נענטער צו ה'; נישט
shpaiz ober brengt undz nisht nenter tsu Hashem nisht
food however brings us not nearer to Hashem neither

מיר פארלירן, ווען מיר עסן נישט, נישט מיר געווינען, ווען מיר
mir farliren ven mir esen nisht nisht mir gevinen ven mir
we to lose when we eat not nor we gain when we

עסן יא.
esen yo
eat yes

9 But beware lest somehow your cherut *(freedom)* becomes a michshol *(stumbling block)* to the weak ones.

ט זעט אבער אז די דאזיקע פרייהייט אייערע זאל נישט ווערן
veren nisht zol eiere freiheit dozike di az ober zet
become not shall yours freedom these the that however see

קיין מכשול פאר די שוואכע.
shvache di far mchshul kein
weak the for stumbling block any

10 For if anyone sees you, the one having da'as *(knowledge)*, eating in the temple of an elil, will not the matzpun of him be strengthened so as to eat the okhel sacrificed to an elil *(idol)* at the mizbe'ach of avodah zarah?

י ווארום אויב עמיצער זעט דיך, וועלכער האסט דערקענטעניש,
derkentenish host velcher dich zet emitser oib vorem
knowledge has who you sees someone if because

זיצן (ביים טיש) אין דעם געצנטעמפל, צי וועט דען נישט דאס
dos nisht den vet tsi getsntemfl dem in tish baim zitsen
the not then will might idol temple the in table at the sitting

געוויסן פון דעם , וואס איז שוואך, זיך דערמוטיקן צו עסן פון
fun esen tsu dermutikn zich shvach iz vos dem fun gevisen
of eat to encouraged self weak is who the one of conscience

די קרבנות צו די אפג-טער?
opgoter di tsu korbones di
idols the to sacrifices the

11 For the one being weak [in emunah] is being destroyed by your "da'as," the Ach b'Moshiach for whom Moshiach died.

יא און דורך דיין דערקענטעניש ווערט דער שוואכער פארלוירן,
farloiren shvacher der vert derkentenish dain durch un
lost weak one the becomes knowledge your through and

דער ברודער, פאר וועמען דער משיח איז געשטארבן.
geshtorben iz Moshiach der vemen far bruder der
died is Moshiach the whom for brother the

12 And thus by sinning against the Achim b'Moshiach and wounding their weak matzpunim *(consciences)*, you commit averos against Rebbe, Melech HaMoshiach.

יב און זינדיקנדיק אזוי קעגן די ברידער, און פארוואונדנדיק זייער
zeier farvundndik un brider di kegen azoi zindikndik un
their wounding and brothers the against thus sinning and

שוואך געוויסן , זינדיקט איר קעגן דעם משיח .
Moshiach dem kegen ir zindikt gevisen shvach
Moshiach the against you sin conscience weak

13 Therefore, if okhel causes my Ach b'Moshiach to trip on a michshol, I should never eat meat again, lest I cause my Ach b'Moshiach to stumble.

יג דערפאר, אויב א מאכל פארפירט מיין ברודער צום שטרויכלען,
shtroichlen tsum bruder main farfirt machl a oib derfar
stumbling to the brother my misleads meal a if therefore

וועל איך אויף אייביק בשום אופן מער נישט עסן קיין פלייש,
fleish kein esen nisht mer oifen beshum eibik oif ich vel
meat any eat not more way never eternal on I will

כדי איך זאל נישט פארפירן מיין ברודער צום שטרויכלען.
shtroichlen tsum bruder main farfiren nisht zol ich k'de
stumbling to the brother my mislead not shall I so that

9 Do I not have cherut? Am I not a Shliach? Have I not seen Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu? Are you not my po'al *(work)* in Adoneinu?

ט צי בין איך דען נישט פריי? צי בין איך דען נישט קיין שליח ?
Shliach kein nisht den ich bin tsi frei nisht den ich bin tsi
Shliach a not then I am free not then I am

צי האב איך דען נישט געזען אונדזער האר יהושע / ישוע* ?
Yeshua Yehoshua har undzer gezen nisht den ich hob tsi*
Yeshua Yehoshua L-rd our seen not then I have

צי זענט איר דען נישט מיין ווערק אינם האר?
har inem verk main nisht den ir zent tsi
L-rd in the work my not then you are or

2 If to others I am not a Shliach, surely I am to you, for you are the chotam *(seal)* of my shlichus, in Hashem.

ב אויב פאר אנדערע בין איך נישט קיין שליח , דאך פאר אייך בין
bin aich far doch Shliach kein nisht ich bin andere far oib
am you for yet Shliach a not I am others for if

איך יא; ווארום די חתימה פון מיין שליחות זענט איר אינם האר.
har inem ir zent shlichut main fun chtimh di vorem yo ich
L-rd in the you are Shlichus my of seal the because yes I

3 My apologetic to the ones cross-examining me is this:

ג מיין פארטיידיקונג פאר די , וועלכע משפטן מיך , איז דאס:
dos iz mich mishpeten velche di far farteidikung main
this is me judge who those for defense my

4 Do I not have the privilege of eating and drinking?

ד צי האבן מיר דען נישט קיין רשות צו עסן און צו טרינקען?
trinken tsu un esen tsu rashut kein nisht den mir hoben tsi
drink to and eat to right any not then we have

5 Is the privilege not mine to take an achot b'Moshiach as isha in my travels for Rebbe, Melech HaMoshiach's avodas kodesh, just as the rest of his Shlichim do and the Achim of Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu and Kefa?

ה צי האבן מיר דען נישט קיין רשות ארומצופירן א שוועסטער
shvester a arumtsufiren rashut kein nisht den mir hoben tsi
sister a to lead around right any not then we have or

אלס א ווייב? ווי אויך די איבעריקע שליחים און די ברידער פון
fun brider di un shlichim iberike di oich vi vibe a als
of brothers the and Shlichim other the also as wife a as

דעם האר און כיפא.
Kefa un har dem
Kefa and L-rd the

6 Or is it only Bar-Nabba and I who are denied the privilege of not working at a parnasah?

ו אדער בין איך עס אליין און בר-נבא , וואס מיר האבן נישט קיין
kein nisht hoben mir vos Bar-Nabba un alein es ich bin oder
any not have we that Bar-Nabba and alone it I am or

רשות נישט צו ארבעטן?
arbeten tsu nisht rashut
work to not right

7 Whoever heard of someone serving as a chaiyal *(soldier)* but having

ז ווען דינט עס א זעלנער אויף זיינע אייגענע הוצאות ? ווער
ver hutsut eigene zaine oif zelner a es dint ven
who expenses own his on soldier a there serves when

פלאנצט עס א וויינגארטן, און עסט נישט זיין פרוכט? אדער ווער
ver oder frucht zain nisht est un vaingorten a es flantst
who or fruit its not eats and vineyard a it plants

to pay his own wages for doing so? Who plants a kerem *(vineyard)* but does not eat the p'ri hakerem? And who serves as a ro'eh *(shepherd)* over a flock and of the cholov *(milk)* of the flock does not partake?

פאשעט א סטאדע, און עסט נישט פון דער מילך פון דער סטאדע?
stade der fun milch der fun nisht est un stade a fashet
flock the of milk the of not eats and flock a tends

8 Do I say this according to the dvar haBnei Adam? Or does not the Torah say these things?

ח איך רעד דאס פשוט ווי א מענטש? צי זאגט עס דען נישט אפילו
afile nisht den es zogt tsi mentsh a vi fshut dos red ich
even not then this says or man a as simply this speak I
די תורה?
toire di
Torah the

9 For, in the Torah of Moshe it has been written, LO TACHSOM SHOR BEDISHO *(You shall not muzzle an ox treading grain)*. Surely it is not for oxen that Hashem is concerned.

ט ווארום אין תורת משה שטייט געשריבן: דו זאלסט נישט
nisht zolst du geshriben shteit Moshe torat in vorem
not you shall you written stands Moses law of in because
פארשליסן אן אקס דאס מויל , ווען ער דרעשט. (דברים
Devarim dresht er ven moil dos oks an farshlisen
Deuteronomy treads he when mouth the ox an shut
כה, ד.) צי זארגט זיך דען ה׳ (נאר) פאר אקסן?
oksen far nor Hashem den zich zorgt tsi d chh
oxen for only Hashem then Himself concerns or 4 25

10 Or does he not speak altogether for our sake, and is it not for us that Hashem says this? Ken, for us, because it was written that the one plowing ought to plow on in tikvah, and the one threshing ought to partake with tikvah.

י אדער זאגט ער עס פאר אונדזערטוועגן בכלל ? יא, פאר
far yo bechlal undzertvegen far es er zogt oder
for yes in general our sakes for it he says or
אונדזערטוועגן איז עס געשריבן געווארן; ווייל דער אקערער
akerer der vail gevoren geshriben es iz undzertvegen
plower the because become written it is our sakes
דארף אקערן מיט האפנונג, און דער דרעשער מיט האפנונג צו
tsu hofenung mit dresher der un hofenung mit akern dorf
to hope with thresher the and hope with plow must
האבן א חלק .
cheilek a hoben
share a have

11 If we sowed spiritual things to you, is it too much if we reap in material things from you?

יא אויב מיר האבן אייך פארזייט רוחניותדיקע זאכן , איז עס אזא
aza es iz zachn ruchniutdike farzeit aich hoben mir oib
such it is things spiritual sown you have we if
גרויסע זאך , אויב מיר זאלן שניידן אייערע גשמיותדיקע זאכן ?
zachn gashmiesdike eiere shnaiden zoln mir oib zach groise
things material your reap should we if thing great

12 If others over you can claim this privilege, can we not even more? But we did not make use of this privilege; we endure all things, lest any hindrance we should give to Moshiach's Besuras HaGeulah.

יב אויב אנדערע האבן א חלק אינם רשות איבער אייך, האבן מיר
mir hoben aich iber rashut inem cheilek a hoben andere oib
we have you over right in the share a have others if

דען נישט מער (רשות)? מיר אבער האבן נישט אויסגענוצט
oisgenutst nisht hoben ober mir rashut mer nisht den
used not have however we right more not then

דאס דאזיקע רשות, נאר מיר שטייען אלץ אויס, כדי מיר זאלן
zoln mir k'de ois alts shteien mir nor rashut dozike dos
should we so that out all endure we but right these the

נישט פארשאפן קיין שום שטערונג פאר דער בשורה טובה פונם
funem toive bshurh der far shterung shum kein farshafn nisht
of the Good Bsoires the for hindrance kind any create not

משיח .
Moshiach
Moshiach

13 Do you not have da'as that the kohanim serving in the Beis Hamikdash sherut *(service in the Temple)* eat the things of the Beis Hamikdash; the kohanim attending the Mizbe'ach *(altar)* have their share with the Mizbe'ach *(altar)*?

יג צי ווייסט איר דען נישט, אז די , וועלכע באשעפטיקן זיך
zich basheftikn velche di az nisht den ir veist tsi
themselves occupy who those that not then you know or

מיט הייליקע עבודות , עסן פון די זאכן אין בית המקדש ,
Hamikdash beis in zachn di fun esen avoides heilike mit
HaMikdash house in things the of eat ministries holy with

און די , וועלכע באדינען ביים מזבח , האבן א חלק אין
in cheilek a hoben mizbeiech baim badinen velche di un
in share a have altar at the serve who those and

מזבח ?
mizbeiech
altar

14 So also Moshiach Adoneinu appointed the ones proclaiming the Besuras HaGeulah to get their parnasah from the Besuras HaGeulah.

15 But I have not used any of these privileges; I did not write these things that it might be so with me; for it's better for me rather to die than that someone deprive me of my kavod *[in Rebbe, Melech HaMoshiach Pp 1:21]*.

יד און אזוי האט אויך דער האר מתקן געווען פאר די , וועלכע
velche di far geven mtkn har der oich hot azoi un
who those for was enacted L-rd the also has thus and

זאגן אָן די בשורה טובה, צו לעבן פון דער בשורה טובה. טו איך
ich toive bshurh der fun leben tsu toive bshurh di on zogen
I Good Bsoires the from live to Good Bsoires the on say

אבער האב מיך נישט באנוצט מיט קיינס פון די דאזיקע
dozike di fun keins mit banutst nisht mich hob ober
these the of any with made use not myself have however

זאכן ; און האב דאס נישט געשריבן, כדי מען זאל עס אזוי טאן
ton azoi es zol men k'de geshriben nisht dos hob un zachn
do thus it shall one so that written not this have and things

16 For if I preach the Besuras HaGeulah there is nothing for me to boast about, als (since) necessity is laid on me, for Oy Li *(Woe to me!)* if I do not preach the Besuras HaGeulah.

17 For, if I do this willingly, I have a sachar *(reward)*, but if unwillingly, then a ne'emanut *(trusteeship)*, a kehunah for the Besuras HaGeulah has been entrusted to me.

18 What then is my sachar *(reward)*? That in preaching as a maggid of the Besuras HaGeulah, I may make the Besuras HaGeulah free of charge, so as not to make full use of my right in the Besuras HaGeulah.

19 For being no indentured servant to any one of the Bnei Adam, I made myself a servant [working for nothing] to kol Bnei Adam, that I might win the more.

לגבי מיר; ווארום עס איז מיר ליבער צו שטארבן, ווי
vi shtarben tsu liber mir iz es vorem mir legabei
than die to rather me is it because me in relation to

עמיצער זאל צונישט מאכן מיין רום.
rum main machen tsunisht zol emitser
glory my make negate shall someone

טז ווארום אויב איך זאג אָן די גוטע בשורה, האב איך נישט מיט
mit nisht ich hob bshurh gute di on zog ich oib vorem
with not I have Bsoires good the on say I if because

וואס זיך צו בארימען, ווייל עס ליגט אויף מיר א חוב; ווארום
vorem choiv a mir oif ligt es vail barimen tsu zich vos
because debt a me on lies it because boast to myself what

ווי איז מיר, ווען איך זאג נישט אָן די גוטע בשורה!
bshurh gute di on nisht zog ich ven mir iz vei
Bsoires good the on not say I when me is woe

יז ווארום אויב איך טו דאס דאזיקע פרייוויליק, האב איך א
a ich hob freivilik dozike dos ah ich oib vorem
a I have willingly these the do I if because

שכר; אויב אבער נישט גערן—איז עס א פארוואלטונג מיר
mir farvaltung a es iz gern nisht ober oib sachar
me stewardship a it is gladly not however if reward

אנפארטרויט.
anfartroit
entrusted

יח וואס זשע איז מיין שכר? אז אנזאגנדיק די בשורה טובה,
toive bshurh di onzogendik az sachar main iz zhe vos
Good Bsoires the announcing that reward my is then what

זאל איך פארלייגן די בשורה טובה בחנם, און נישט מאכן
machen nisht un bchnm toive bshurh di farleigen ich zol
make not and free of charge Good Bsoires the propose I shall

קיין געברויך פון מיין רשות אין דער גוטער בשורה. יט ווארום
vorem bshurh guter der in rashut main fun gebroich kein
because Bsoires good the in right my of use any

זייענדיק פריי פון אלעמען, האב איך מיך געמאכט פאר אלעמענס
alemens far gemacht mich ich hob alemen fun frei zeiendik
everyone's for made myself I have everyone of free being

קנעכט, כדי איך זאל מער (מענטשן) געווינען.
gevinen mentshn mer zol ich k'de knecht
gain people more shall I so that servant

20 And I became to the Yehudim as a Yehudi, that I might win Yehudim; to the ones under Gezetz, I became as under Gezetz — not being myself under [the epoch of] Gezetz — that the ones under Gezetz I might win;

כ און צו יידן בין איך געווארן ווי א ייד , כדי איך זאל
zol ich k'de Yid a vi gevoren ich bin Yidn tsu un
shall I so that Judaean a as become I did Judaeans to and

געווינען יידן ; צו די, וואס זענען אונטער דער (מחמיר
machmir der unter zenen vos di tsu Yidn gevinen
stickler the under are who the to Judaeans gain

חומרא) תורה, ווי אונטער דער (מחמיר חומרא) תורה, נישט
nisht toire chumra machmir der unter vi toire chumra
not Torah legalism stickler the under as Torah legalism

זייענדיק אליין אונטער דער (מחמיר חומרא) תורה, כדי איך
ich k'de toire chumra machmir der unter alein zeiendik
I so that Torah legalism stickler the under myself being

זאל געווינען די, וואס זענען אונטער דער (מחמיר חומרא) תורה;
toire chumra machmir der unter zenen vos di gevinen zol
Torah legalism stickler the under are who the gain shall

21 To the ones without Gezetz, as without Gezetz, though not being without the Torah of Hashem but being under Moshiach's Torah, that I might win the ones without Gezetz.

כא צו די, וואס זענען אָן א תורה, ווי אָן א תורה, דאך
doch toire a on vi toire a on zenen vos di tsu
yet Torah a without as Torah a without are who the to

נישט זייענדיק ווי אָן א תורה פאר ה׳ , נאר אין דער תורה
toire der in nor Hashem far toire a on vi zeiendik nisht
Torah the in but Hashem before Torah a without as being not

פון דעם משיח , כדי איך זאל געווינען די, וואס זענען אָן
on zenen vos di gevinen zol ich k'de Moshiach dem fun
without are who the gain shall I so that Moshiach the of

א תורה.
toire a
Torah a

22 I became weak to the weak ones that I might win the weak ones. I have become all things to kol Bnei Adam, that by all means I might save some.

כב איך בין געווארן צו די שוואכע א שוואכער, כדי איך זאל
zol ich k'de shvacher a shvache di tsu gevoren bin ich
shall I so that weak one a weak the to become am I

געווינען די שוואכע; איך בין געווארן אלץ צו אלעמען, כדי
k'de alemen tsu alts gevoren bin ich shvache di gevinen
so that all men to all things become am I weak the gain

אויף יעדן אופן זאל איך ראטעווען אייניקע.
einike rateven ich zol oifen yedn oif
some save I shall way every on

23 And all things I do because of the Besuras HaGeulah that a fellow partaker and deveykus sharer in it I may become.

כג און אלץ טו איך צוליב דער גוטער בשורה, כדי איך זאל
zol ich k'de bshurh guter der tsulib ich ah alts un
shall I so that Bsoires good the on account of I do all and

האבן א חלק אין איר. כד צי ווייסט איר דען נישט, אז די, וואס
vos di az nisht den ir veist tsi ir in cheilek a hoben
who the that not then you know it in share a have

24 Do you not have da'as that the ones running on a race course all indeed run, but it is only one who receives the prize? So run that you may obtain the prize.

לויפן אויף דער ארענע, לויפן טאקע אלע, איינער אבער דערלאנגט
derlangt ober einer ale take loifen arene der oif loifen
reaches however one all really run arena the in run

דעם פריז? אזוי זאלט איר לויפן, כדי איר זאלט עס באקומען.
bakumen es zolt ir k'de loifen ir zolt azoi friz dem
received it shall you so that run you shall so prize the

25 And everyone competing in the [Olympic] games in all things exercises shlitah atzmi: those ones, therefore, that they may obtain a perishable wreath; but we, an imperishable.

כה און יעדער באקסער באהערשט זיך אין אלעם . און זיי
zei un alem in zich bahersht bakser yeder un
they and everything in himself controls boxer every and

(טאן עס) כדי זיי זאלן באקומען א פארדארבלעכע קרוין; מיר
mir kroin fardarbleche a bakumen zoln zei k'de es ton
we crown perishable a received should they so that it do

אבער אן אומפארדארבלעכע.
umfardarbleche an ober
imperishable an however

26 Therefore, I run not as one without a goal that is kovua *(fixed, set)*. I box as not beating the air.

כו דעריבער לויף איך אזוי, נישט ווי אין דער פינסטער; אזוי באקס
baks azoi finster der in vi nisht azoi ich loif deriber
box thus darkness the in as not so I run therefore

איך, נישט ווי איינער, וואס שלאגט די לופט;
luft di shlagt vos einer vi nisht ich
air the strike who one as not I

27 But I do more than merely spar with my basar; I pommel it and keep it under strict subjection, so that after I am the maggid to others, I myself will not become declared ineligible.

כז נאר איך אונטערדריק מיין גוף און האלט אים אין קנעכטשאפט,
knechtshaft in im halt un guf main unterdrik ich nor
slavery in it keep and body my suppress I but

כדי בשעת איך האב געדרשנט צו אנדערע, זאל איך אליין
alein ich zol andere tsu gedrshnt hob ich beshas k'de
myself I shall others to proclaimed have I while so that

נישט פארווארפן ווערן.
veren farvarfen nisht
to be cast aside not

10 I do not want you to be without da'as, Achim b'Moshiach, that Avoteinu all were under the anan *(cloud)* and passed through the sea,

י ווארום איך וויל נישט פון אייך פארהוילן, ברידער, אז אלע
ale az brider farhoiln aich fun nisht vil ich vorem
all that brothers to conceal you from not want I because

אונדזערע פאטערס זענען געווען אונטער דעם וואלקן, און אלע
ale un valkn dem unter geven zenen foters undzere
all and cloud the under was are fathers our

זענען אריבערגעגאנגען דעם ים ;
yam dem aribergegangen zenen
sea the pass through did

[2] And all into Moshe Rabbenu were given tevilah in the anan *(cloud)* and in the sea,

ב און אלע זענען מקווה געטובלט געווארן צו משהן אין
in Moshen tsu gevoren getoivelt mkvh zenen ale un
in Moses to become mikveh immersed mikveh are all and

דעם וואלקן און אין דעם ים ;
yam dem in un valkn dem
sea the in and cloud the

[3] And all of the same spiritual okhel *(food)* ate,

ג און אלע האבן געגעסן די זעלביקע רוחניותדיקע שפייז;
shpaiz ruchniutdike zelbike di gegesen hoben ale un
food spiritual same the eat did all and

[4] And all of the same spiritual drink drank, for they were drinking from a spiritual TZUR following them, and that TZUR was Moshiach.

ד און אלע האבן געטרונקען דאס זעלביקע רוחניותדיקע געטראנק;
getrank ruchniutdike zelbike dos getrunken hoben ale un
drink spiritual same the drink did all and

ווארום זיי האבן געטרונקען פון דעם רוחניותדיקן פעלדזנשטיין,
feldznshtein ruchniutdikn dem fun getrunken hoben zei vorem
rock spiritual the from drink did they because

וועלכער האט זיי באגלייט ; און דער פעלדזנשטיין איז געווען
geven iz feldznshtein der un bagleit zei hot velcher
was is rock the and accompanied them has who

דער משיח .
Moshiach der
Moshiach the

[5] But Hashem was not pleased with most of them, for they were strewn about in the desert, VAYISHCHATEM BAMIDBAR *(then He slaughtered them in the desert)*.

ה נאר אין די מערסטע פון זיי האט ה׳ נישט געהאט קיין
kein gehat nisht Hashem hot zei fun merste di in nor
any have not Hashem did them of most the in but

וואוילגעפעלן; ווארום זיי זענען אומגעקומען אין דער מדבר .
midbar der in umgekumen zenen zei vorem voilgefelen
wilderness the in perish did they because pleasure

[6] Now these things occurred as moftim *(examples)* for us, in order that we would not crave what is ra'ah as they did.

ו און די דאזיקע זאכן זענען געשען אלס פארבילדער פאר
far farebelder als geshen zenen zachn dozike di un
for previews as occur did things these the and

אונדזערטוועגן, כדי מיר זאלן נישט גלוסטן צום בייזן, ווי יענע
yene vi beizn tsum glusten nisht zoln mir k'de undzertvegen
those as evil to the desire not should we so that our sakes

האבן געגלוסט.
geglust hoben
lust did

[7] Neither should you become ovdei elilim *(idolaters)*, as some of

ז און איר זאלט אויך נישט זיין קיין געצנדינער, ווי א טייל פון זיי ;
zei fun teil a vi getsndiner kein zain nisht oich zolt ir un
them of part a as idolater any be not also shall you and

ווי עס שטייט געשריבן: דאס פאלק האט זיך אנידערגעזעצט
anidergezetst zich hot folk dos geshriben shteit es vi
sit down themselves did people the written stands it as

them did, as it has been written, “And the people sat to eat and to drink and they got up to revel.”

צו עסן און טרינקען, און זענען אויפגעשטאנען צו שפילן. (שמות
Shemot shfiln tsu oifgeshtanen zenen un trinken un esen tsu
Exodus play to get up did and drink and eat to

לב, ו.)
u lb
6 32

8 Neither should we commit zenut as some of them committed zenut and fell in one day twenty-three thousand.

ח און לאמיר אויך נישט מזנה זיין, ווי א טייל פון זיי
zei fun teil a vi zain mizane nisht oich lomir un
them of part a as be commit fornication not also let us and

האבן מזנה געווען, און עס זענען געפאלן אין איין טאג
tog ein in gefalen zenen es un geven mizane hoben
day one in fell are there and was commit fornication did

דריי און צוואנציק טויזנט .
toizent tsvantsik un drei
thousand twenty and three

9 Neither let us tempt Moshiach, as some of them put Moshiach to the test, and by nechashim *(serpents)* were being destroyed.

ט לאמיר אויך נישט אויספרואוון דעם האר (ג-ט), ווי א
a vi Hashem har dem oispruven nisht oich lomir
a as G-d L-rd the test not also let us

טייל פון זיי האבן אויסגעפרואווט, און זענען
zenen un oisgepruvt hoben zei fun teil
were and put to the test did them of number of them

אומגעקומען פון די שלאנגען.
shlangen di fun umgekumen
snakes the by killed

10 Neither should we murmur and grumble even as some of them VAYILONU *(and they murmured)* and they were destroyed by the destroyer.

י מורמלט אויך נישט, ווי א טייל פון זיי האבן געמורמלט, און
un gemurmlt hoben zei fun teil a vi nisht oich murmlt
and murmur did them of part a as not also murmur

זענען אומגעקומען דורך דעם משחית .
mshchit dem durch umgekumen zenen
destroyer the by killed were

11 Now, these things happened to those ones as moftim *(examples)*, but it was written for our admonition, to whom the Kitzei HaOlamim has come.

יא דאס אלץ איז צו יענע געשען פאר א פארבילד , און עס איז
iz es un farebeld a far geshen yene tsu iz alts dos
is it and forepicture a for happened those to is all this

געשריבן געווארן ווי א מוסר פאר אונדזערטוועגן, צו וועמען די
di vemen tsu undzertvegen far muser a vi gevoren geshriben
the whom to our sakes for reproof a as become written

וועלט צייטן האבן דערגרייכט זייער ציל.
tsil zeier dergreicht hoben tseitn velt
aim their attained have times world

12 So then the one that presupposes that he stands, let him take care lest he fall.

יב דעריבער דער, וואס מיינט, אז ער שטייט, זאל אכטונג געבן ,
geben achtung zol shteit er az meint vos der deriber
give attention shall stands he that thinks who the therefore

אז ער זאל נישט פאלן.
falen nisht zol er az
fall not shall he that

13 No nissayon *(temptation)* has overtaken you, except that which is common to Bnei Adam, but, Hashem is ne'eman *(faithful)*, who will not let you to be brought into nissayon beyond what you are able, but will make with the nissayon also the derech [Tzaddikim] as a way out for you to be able to endure.

יג קיין נסיון האט אייך נישט אנגעכאפט, אחוץ וואס א
a vos achuts ongechapt nisht aich hot nesoien kein
a that which except seized not you has temptation any

מענטש קען פארטראגן; ה׳ אבער איז געטריי, וועלכער וועט
vet velcher getrei iz ober Hashem fartrogen ken mentsh
will Who faithful is however Hashem tolerate can man

אייך נישט לאזן אויסגעפרואווט ווערן איבער אייערע כוחות ; נאר
nor chuchut eiere iber veren oisgepruvt lozen nisht aich
but powers your above become tested allow not you

צוזאמען מיט דעם נסיון וועט ער אויך מאכן אן אויסוועג,
oisveg an machen oich er vet nesoien dem mit tsuzamen
escape an make also He will temptation the with together

כדי איר זאלט קענען ביישטיין.
baishtein kenen zolt ir k'de
overcome be able to shall you so that

14 Therefore, my chaverim, flee from avodah zarah.

יד דערפאר, געליבטע מיינע, זאלט איר אנטלויפן פון געצנדינסט.
getsndinst fun antloifen ir zolt maine gelibte derfar
idolatry from flee you shall my beloved therefore

15 I speak as to thinking men; you judge what I say.

טו איך רעד ווי צו פארשטאנדיקע ; משפט איר אליין ,
alein ir mishpot farshtandike tsu vi red ich
yourself you judge those with understanding to as speak I

וואס איך זאג.
zog ich vos
say I what

16 The Kos HaBracha *(Cup of Blessing)* over which we say the Bracha, is it not a *[Mizbe'ach]* sharing and deveykus participation in the Korban Pesach death and kapporah of Moshiach? The matzoh which we break, is this not a sharing and a deveykus participation in the Guf HaMoshiach?

טז דער כוס פון ברכה , אויף וועלכן מיר מאכן א ברכה , צי איז
iz tsi broche a machen mir velchen oif broche fun kos der
is blessing a make we which upon blessing of cup the

ער דען נישט חברותאשאפט מיט דעם בלוט פון דעם משיח ?
Moshiach dem fun blut dem mit chavrusashaft nisht den er
Moshiach the of blood the with fellowship not then it

דאס ברויט, וואס מיר ברעכן, צי איז עס דען נישט חברותאשאפט
chavrusashaft nisht den es iz tsi brechn mir vos broit dos
fellowship not then it is break we which bread the

מיט דעם גוף פון דעם משיח ?
Moshiach dem fun guf dem mit
Moshiach the of body the with

17 Because the matzoh is echad, we, many as we are, are one body, one new

יז ווייל עס איז איין ברויט, זענען מיר, די פילע, איין גוף ;
guf ein file di mir zenen broit ein iz es vail
body one many the we are bread one is there because

ווארום מיר אלע האבן א חלק אין דעם איינעם ברויט.
broit einem dem in cheilek a hoben ale mir vorem
bread one the in share a have all we because

humanity, for we all partake of the matzoh echad.

18 Observe Yisroel according to the basar. Are not the ones eating the korbanot *(sacrifices)* partakers of the Mizbe'ach *(altar)*?

יח קוקט אויף ישראל לויטן פלייש: צי זענען דען נישט די ,
di nisht den zenen tsi fleish loitn Yisroel oif kukt
those not then are flesh according to Israel upon look

וועלכע עסן די קרבנות , אנטיילנעמער אין דעם מזבח ?
mizbeiech dem in onteilnemer korbones di esen velche
altar the in participants sacrifices the eat who

19 What then am I saying? That a sacrifice to an elil (idol) is anything or that an idol is anything?

יט וואס זשע איז עס דען וואס איך זאג? אז א קרבן צו אן אפג-ט
opgot an tsu korben a az zog ich vos den es iz zhe vos
idol an to sacrifice a that say I that then it is then what

איז עפעס ? אדער אז דער אפג-ט (אליין) איז עפעס ?
epes iz alein opgot der az oder epes iz
something is itself idol the that or something is

20 No, the things which they sacrifice, YIZB'CHU LASHEDIM LO ELOHIM *(They sacrificed to demons which were not G-d)*. Now I do not want you to become sharers with the shedim *(demons)*.

כ נאר אז וואס די גוים זענען מקריב, זענען זיי מקריב צו
tsu makrev zei zenen makrev zenen Goyim di vos az nor
to offering they are offering are non-Jews the what that but

טייוולאנים און נישט צו ה׳ ; און איך וויל נישט, אז איר זאלט
zolt ir az nisht vil ich un Hashem tsu nisht un teivlanim
shall you that not want I and Hashem to not and demons

קומען אין חברותאשאפט מיט טייוולאנים.
teivlanim mit chavrusashaft in kumen
demons with fellowship in to come

21 You are not able to drink from the Kos of Hashem and also from the Kos HaShedim; you are not able to partake of the shulchan of Hashem and the shulchan of shedim *(demons)*.

כא איר קענט נישט טרינקען דעם כוס פון דעם האר און דעם בעכער
becher dem un har dem fun kos dem trinken nisht kent ir
goblet the and L-rd the of cup the drink not can you

פון טייוולאנים; איר קענט נישט טיילנעמעןביים טיש פון דעם האר
har dem fun tish baim teilnemen nisht kent ir teivlanim fun
L-rd the of table at the partake not can you demons of

און ביים טיש פון טייוולאנים.
teivlanim fun tish baim un
demons of table at the and

22 Or is it that you would move Hashem to kinah *(jealousy)*? We don't think we are stronger than He, do we?

כב אדער זאלן מיר דערצערנען דעם האר? צי זענען מיר דען
den mir zenen tsi har dem dertsernen mir zoln oder
then we are L-rd the enrage we shall or

שטארקער פון אים?
im fun shtarker
He than stronger

23 "All things are lawful?" But not all things are beneficial; "All things are lawful?" But not all things edify.

כג אלץ איז מותר (ציטירן ניטציטירן); נישט אלץ אבער
ober alts nisht nittsitirn tsitirn mutar iz alts
however all not unquote quote permitted is all

טויג . אלץ איז מותר (ציטירן ניטציטירן); נישט אלץ אבער
ober alts nisht nittsitirn tsitirn mutar iz alts toig
however all not unquote quote permitted is all useful

בויט אויף.
oif boit
up builds

24 Let no one seek his own benefit but the benefit of the other.

כד זאל קיינער נישט זוכן דאס זייניקע, נאר יענעמס (טובה).
toive yenems nor zeinike dos zuchen nisht keiner zol
good the other's but his the seek not anyone let

25 Everything being sold in a meat market eat without raising qualms of matzpun *(conscience).*

כה אלץ , וואס מען פארקויפט אין דער יאטקע , זאלט איר
ir zolt yatke der in farkoift men vos alts
you shall butcher shop the in sell they which everything

עסן, און נישט חוקר זיין צוליב דעם געוויסן ;
gevisen dem tsulib zain chukr nisht un esen
conscience the on account of be investigate not and eat

26 For LAHASHEM HA'ARETZ UMELOAH *(The earth is the L-rd's and the fullness thereof).*

כו ווארום די ערד איז דעם הארס (ה׳ס), און איר פולקייט.
fulkeit ir un h,s Har's dem iz erd di vorem
fullness its and Hashem's L-rd's the is earth the because

(תהלים כד, א.)
a chd Tehilim
1 24 Psalms

27 If anyone of the Apikorosim invites you and you want to go, eat everything being set before you without raising qualms of matzpun *(conscience).*

כז און אויב עמיצער פון די אומגלויביקע וועט אייך פארבעטן אויף א
a oif farbetn aich vet umgloibike di fun emitser oib un
a to invite you will unbelievers the of someone if and

סעודה, און איר ווילט גיין , זאלט איר עסן אלץ, וואס מען וועט
vet men vos alts esen ir zolt gein vilt ir un sude
will they that all eat you shall to go want you and feast

אוועקשטעלן פאר אייך, און נישט נאכפרעגן צוליב דעם
dem tsulib nochfregn nisht un aich far avekshtelen
the on account of inquire not and you before place

געוויסן .
gevisen
conscience

28 But if anyone should say to you, "Zeh nizbach l'elil!" *(This is sacrificed to*

כח אויב אבער עמיצער וועט צו אייך זאגן : דאס דאזיקע איז
iz dozike dos zogen aich tsu vet emitser ober oib
is these the say you to will someone however if

א געצנקרבן —זאלט איר עס נישט עסן צוליב יענעם ,
yenem tsulib esen nisht es ir zolt getsnkrbn a
that one on account of eat not it you shall idol sacrifice a

an idol!), do not eat out of consideration for that man who informed you and because of matzpun *(conscience)*.

וועלכער האט עס אייך דערמאנט, און צוליב דעם
velcher hot es aich dermont un tsulib dem
who has it you reminded and on account of the one

געוויסן :
gevisen
conscience

29 But I speak not about your matzpun but about the matzpun of the other man, for why is my cherut *(freedom)* brought into mishpat *(judgment)* by another's matzpun *(conscience)*?

כט געוויסן , זאג איך אבער , נישט דיין אייגנס נאר דעם
gevisen zog ich ober nisht dain eigns nor dem
conscience say I however not your own but the

אנדערנס ; ווארום פארוואס זאל מיין פרייהייט געמשפט ווערן
andern's vorem farvos zol main freiheit gemishpet veren
other one"s because why shall my freedom judged become

פון אן אנדערנס געוויסן ?
fun an andern's gevisen
by an another's conscience

30 If I partake with Birkat Hamazon *(grace after meals)*, why am I blamed for what I give todah *(thanks)*?

ל אויב איך געניס עפעס מיט א ברכה , הלמאי זאל ארויסגיין
oib ich genis epes mit a broche hlmi zol aroisgein
if I benefit something with a blessing why shall go out

א שם רע אויף מיר וועגן דעם, אויף וועלכן איך מאך א ברכה ?
a Shem re oif mir vegen dem oif velchen ich mach a broche
a name evil on me about that upon which I make a blessing

31 Whether, therefore, you eat or you drink or whatever you do, do all things to the kavod *(glory)* of Hashem.

לא דעריבער, אויב איר עסט אדער טרינקט, אדער וואס איר זאלט
deriber oib ir est oder trinkt oder vos ir zolt
therefore if you eat or drink or what you shall

נישט טאן, טוט אלץ צו ה׳ס כבוד.
nisht ton tut alts tsu h,s koved
not do do all to Hashem's glory

32 Be without michshol both to Yehudim and to Yevanim and to the Kehillah of Hashem,

לב זייט נישט קיין מכשול פאר יידן , נישט פאר גריכן
zait nisht kein mchshul far Yidn nisht far Greeks
be not any stumbling block for Judaeans nor for Greeks

און נישט פאר דער קהלה פון ה׳ ;
un nisht far der kehile fun Hashem
and not for the kehile of Hashem

33 even as I also please Bnei Adam in all things, not seeking my own advantage but that of the many, that they may be brought to Yeshu'at Eloheinu.

לג אזוי ווי אויך איך (באמי זיך) צו געפעלן אלעמען אין
azoi vi oich ich bami zich tsu gefelen alemen in
so as also I make an effort self to please everyone in

אלעם , נישט זוכנדיק מיין אייגענעם נוצן , נאר דעם (נוצן)
alem nisht zuchendik main eigenem nutsn nor dem nutsn
everything not seeking my own benefit but the benefit

פון א סך (אנדערע), כדי זיי זאלן געראטעוועט ווערן .
fun a sach andere k'de zei zoln geratevet veren
of a many others so that they should saved become

11 Become imitators of me as I also am an imitator of Moshiach.

יא זייט מיינע נאכפאלגער, אזוי, ווי אויך איך בין פונם
funem bin ich oich vi azoi nochfolger maine zait
of the am I also as just followers my be
משיח .
Moshiach
Moshiach

2 Now, I commend you that in all things you have remembered me and you hold fast to the masoret torat haShlichim just as I transmitted and handed them over to you.

ב איך לויב אייך, ברידער, וואס איר געדענקט מיך אין
in mich gedenkt ir vos brider aich loib ich
in me remember you that brothers you praise I
אלעם , און איר האלט פעסט די קבלות , ווי איך האב זיי
zei hob ich vi kaboles di fest halt ir un alem
them have I as traditions the fast hold you and everything
אייך איבערגעגעבן.
ibergegeben aich
handed over you

3 But I want you to have da'as that Rebbe, Melech HaMoshiach is the rosh *(head)* of every one of the Bnei Adam, and the rosh of an isha is the ben Adam *(Man, Ba'al)*, and the rosh of Moshiach is Hashem.

ג איך וויל אייך אבער לאזן וויסן, אז דער קאפ פון יעדן מאן
man yedn fun kop der az visen lozen ober aich vil ich
man every of head the that know let however you want I
איז דער משיח ; און דער קאפ פון דער פרוי איז דער מאן; און
un man der iz froi der fun kop der un Moshiach der iz
and man the is woman the of head the and Moshiach the is
דער קאפ פון דעם משיח איז ה׳ .
Hashem iz Moshiach dem fun kop der
Hashem is Moshiach the of head the

4 Every ben Adam davening or speaking forth a nevu'ah *(prophecy)* having anything hanging down over his rosh brings bushah *(shame)* upon his rosh.

ד יעדער מאן, ווען ער טוט תפילה אדער זאגט נבואות און זיין
zain un nevues zogt oder tefillah tut er ven man yeder
his and prophecies says or prayer does he when man every
קאפ איז צוגעדעקט, פארשעמט זיין קאפ.
kop zain farshemt tsugedekt iz kop
head his put to shame covered is head

5 But every isha davening or speaking forth a nevu'ah *(prophecy)* in shul, begile rosh *(with head uncovered)*, brings bushah *(shame)* upon her rosh, for it is one and the same thing to uncover

ה און יעדע פרוי , ווען זי טוט תפילה אדער זאגט נבואות
nevues zogt oder tefillah tut zi ven froi yede un
prophecies says or prayer does she when woman every and
און איר קאפ איז אפגעדעקט, פארשעמט איר קאפ; ווארום עס איז
iz es vorem kop ir farshemt opgedekt iz kop ir un
is it because head her disgraces unveiled is head her and
איינס און דאס זעלביקע ווי זי וואלט זיך אפגעגאלט.
opgegalt zich volt zi vi zelbike dos un eins
shave self would she as if same the and one

the rosh as it is for the rosh of the isha having been shaved.

6 For, if an isha is not covered, also let her be shorn. But als *(since)* it is in fact a thing of bushah *(shame)* for an isha to be shorn or to be shaved, let her be covered.

ו ווארום אויב א פרוי פארהילט זיך נישט, זאל זי זיך אויך
oich zich zi zol nisht zich farhilt froi a oib vorem
also herself her let not herself covers woman a if because
אפשערן; און אויב עס איז א בזיון פאר א פרוי זיך אפצושערן
optsusheren zich froi a far bziun a iz es oib un opsheren
shorn herself woman a for worry a is it if and be shorn
אדער אפצוגאלן (די *האר), זאל זי זיך פארהילן.
farhiln zich zi zol hor di optsugalen oder
coverup herself her let hair the shaved or

7 For a ben Adam indeed ought not to be covered on the rosh, being the demut HASHEM and the kavod Hashem, and the Isha being the kavod *(glory)*, the glorious reflection of Adam.

ז ווארום דער מאן טאקע איז נישט מחויב זיך צו פארדעקן
fardekn tsu zich m'khuyav nisht iz take man der vorem
cover to himself obligated not is indeed man the because
דעם קאפ, ווייל ער איז ה׳ס אפבילד און כבוד; די פרוי
froi di koved un afbild h,s iz er vail kop dem
woman the glory and reflection Hashem's is he because head the
אבער איז דער כבוד פון דעם מאן.
man dem fun koved der iz ober
man the of glory the is however

8 For Adam is not out of the Isha but Isha out of Adam *(Man)*.

ח ווארום נישט דער מאן איז פון דער פרוי , נאר די פרוי פון
fun froi di nor froi der fun iz man der nisht vorem
from woman the but woman the from is man the not because
דעם מאן;
man dem
man the

9 Indeed, Adam was not created because of the Isha, but the Isha because of Adam *(Man)*.

ט אויך איז דער מאן נישט באשאפן געווארן צוליב דער
der tsulib gevoren bashafen nisht man der iz oich
the on account of become created not man the is also
פרוי , נאר די פרוי צוליב דעם מאן;
man dem tsulib froi di nor froi
man the on account of woman the but woman

10 Because of this, the Isha ought to have a kesut rosh *(head covering)* of marut *(authority, discipline)* on her rosh because of the malachim.

י דערפאר איז די פרוי מחויב צו האבן (א צייכן פון מאנס)
mans fun tseichen a hoben tsu m'khuyav froi di iz derfar
man's of sign a have to obligated woman the is therefore
הערשאפט אויפן קאפ פאר די מלאכימס וועגן.
vegen malochems di far kop oifen hershaft
sake angels the for head on the rule

11 However, neither is Isha without Adam *(Man)* nor Adam *(Man)* without Isha in Hashem.

יא דאך איז נישט די פרוי אָן דעם מאן, נישט דער מאן
man der nisht man dem on froi di nisht iz doch
man the not man the without woman the not is yet

אָן דער פרוי אינם האר.
har inem froi der on
L-rd in the woman the without

12 For just as the Isha comes out of Adam *(Man)*, so also the ben Adam *(Man)* comes through the Isha but all things are of Hashem.

יב ווייל ווי די פרוי איז פון דעם מאן, אזוי איז דער מאן אויך
oich man der iz azoi man dem fun iz froi di vi vail
also man the is so man the from is woman the as because

דורך דער פרוי ; אלץ אבער איז פון ה׳ .
Hashem fun iz ober alts froi der durch
Hashem from is however all woman the through

13 You yourselves be the dayan *(judge)*: is it fitting for an isha to offer tefillos to Hashem begile rosh *(with head uncovered)*?

יג משפט איר ביי זיך אליין: איז עס שיין , אז א פרוי זאל
zol froi a az shein es iz alein zich bai ir mishpot
shall woman a that proper it is alone self among you judge

תפילה טאן צו ה׳ אומפארהילטערהייט?
umfarhilterheit Hashem tsu ton tefillah
not covered up Hashem to do prayer

14 Does not teva *(nature)* itself give you the shiur *(lesson)* that if a ben Adam wears a long hair-do of a lady's coiffure, it is a dishonor to him?

יד צי לערנט דען אייך נישט די נאטור אליין, אז אויב א מאן האט
hot man a oib az alein natur di nisht aich den lernt tsi
has man a if that itself nature the not you then teaches or

לאנגע *האר, איז עס אן אומכבוד פאר אים?
im far umkoved an es iz hor lange
him for dishonor a it it is hair long

15 But if an isha wears a long hairdo of a lady's coiffure, it is her kavod? Because the long hair has been given to her instead of the sterntichel *(kerchief)* or kesut rosh *(head covering)*.

טו א פרוי אבער , אויב זי האט לאנגע *האר, איז עס איר
ir es iz hor lange hot zi oib ober froi a
her it it is hair long has she if however woman a

פראכט; ווייל די לאנגע *האר זענען איר געגעבן געווארן ווי א
a vi gevoren gegeben ir zenen hor lange di vail pracht
a as become given to her is hair long the because glory

שלייער.
shleier
veil

16 But if anyone presumes in his thinking to be contentious, we have no such minhag, nor do the kehillot of Hashem.

טז אויב אבער עמיצער האט בדעה צו זיין א ליבהאבער פון
fun libhaber a zain tsu bedeye hot emitser ober oib
of lover a be to in mind to has someone however if

מחלוקות, האבן מיר נישט אזא געוואוינהייט, די קהלות פון ה׳
Hashem fun kehiles di gevoinheit aza nisht mir hoben mchlukut
Hashem of kehiles the custom such not we have divisions

אויך נישט.
nisht oich
not also

17 But in giving the divrei Torah that follows I give no commendation, because when you assemble as the shul of Moshiach, it is not for the better that you assemble, but for the worse.

יז און אנזאגנדיק אייך דאס דאזיקע, לויב איך אייך נישט, ווייל
vail nisht aich ich loib dozike dos aich onzogendik un
because not you I praise these the you enjoining and

איר קומט זיך צונויף נישט צום בעסערן, נאר צום ערגערן.
ergern tsum nor besern tsum nisht tsunoif zich kumt ir
worse to the but better to the not together self comes you

18 Ershtins *(first of all)*, indeed when you come together as the kehillah I hear there exist machlokot *(divisions)* and schisms among you, and partly I believe it.

יח ווארום ערשטנס הער איך, אז ווען איר פארזאמלט זיך
zich farzamlt ir ven az ich her ershtns vorem
yourselves gather you when that I hear first because

אין דער קהלה, זענען פאראן מחלוקות צווישן אייך; און א טייל
teil a un aich tsvishen mchlukut faran zenen kehile der in
part a and you among divisions there are kehile the in

דערפון גלויב איך.
ich gloib derfun
I believe thereof

19 For it is necessary also for kitot *(sects)* of minut *(heresy)*, of kefirah *(heresy, denial)* to be among you that also the approved ones may become manifest among you.

יט ווארום עס איז נויטווענדיק, אז עס זאלן זיין ביי אייך כתות ,
chtut aich bai zain zoln es az noitvendik iz es vorem
schisms you among be shall it that necessary is it because

כדי די אויסגעפרואווטע זאלן באקאנט ווערן צווישן אייך.
aich tsvishen veren bakant zoln oisgepruvte di k'de
you among become known should tested the so that

20 Therefore, your farbrengen gatherings in one kahal *(community)* are not for the purpose of having Moshiach's Tish.

כ און ווען איר קומט זיך צוזאמען, איז עס נישט כדי
k'de nisht es iz tsuzamen zich kumt ir ven un
in order that not it it is together yourselves come you when and

צו עסן די סעודה פון דעם האר;
har dem fun sude di esen tsu
L-rd the of feast the to eat to

21 For each one rushes ahead with his own seudah *(meal)*. One is hungerik *(hungry)*, one has passed out in his schnapps.

כא ווארום יעדער איינער נעמט פארויס זיין אייגן מאלצייט בשעת
beshas maltseit eigen zain forois nemt einer yeder vorem
while meal own his ahead takes one every because

דעם עסן ; און איינער איז הונגעריק, און אן אנדערער איז שכור .
shchur iz anderer an un hungerik iz einer un esen dem
drunk is other an and hungry is one and to eat the

22 Hey, you people, do you not have houses in which to eat and to drink? Or do

כב צי האט איר דען נישט קיין הייזער, (וואו) צו עסן און טרינקען?
trinken un esen tsu vu heizer kein nisht den ir hot tsi
drink and eat to where houses any not then you have

אדער זענט איר מבזה די קהלה פון ה' ? און פארשעמט
farshemt un Hashem fun kehile di mevaze ir zent oder
put to shame and Hashem of kehile the degrading you are or

you despise the Kehillah *(congregation)* of G-d? And do you bring bushah *(shame)*, even humiliation, on the ones having nothing? What should I say to you? Will I commend you? In this I do not commend you people!

23 For I received from Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu that which also I transmitted and handed on to you, that Adoneinu Yehoshua, on the very lailah *(night)* in which he was betrayed, took the Pesach matzoh,

24 And, having made the HaMotzi, Rebbe, Melech HaMoshiach offered the betzi'at halechem *(breaking of the bread)* and said, ZEH HU VESARI HANNIVTZA BA'ADCHEM; ZOT ASU L'ZIKRONI. *(This is my flesh, which is broken on your behalf. Do this in memory of me.)*

25 In like manner, after eating the [Pesach] seudah, also [after the bracha over] the [Kiddush] Cup, Rebbe, Melech HaMoshiach said, This Kos *(Cup)* is the BRIT CHADASHA in my DAHM *(blood)*. This do, as often as you drink, in ZIKARON *(remembrance)* of me.

די , וואס האבן נישט? וואס זאל איך אייך זאגן ? זאל איך אייך
aich ich zol zogen aich ich zol vos nisht hoben vos di
you I shall say you I shall who not have who the

לויבן? פאר דעם לויב איך אייך נישט. כג ווארום איך האב עס
es hob ich vorem nisht aich ich loib dem far loiben
it have I because not you I praise this for praise

בקבלה פון דעם האר, וואס איך האב אייך אויך איבערגעגעבן,
ibergegeben oich aich hob ich vos har dem fun b'kabole
handed over also you have I which L-rd the from received

אז דער האר יהושע / ישוע* האט אין דער נאכט, אין וועלכער
velcher in nacht der in hot Yeshua Yehoshua har der az*
which in night the in did Yeshua Yehoshua L-rd the that

ער איז איבערגעגעבן געווארן, גענומען ברויט;
broit genumen gevoren ibergegeben iz er
bread took become handed over was he

כד און מאכנדיק א ברכה , האט ער עס צעבראכן און געזאגט:
gezogt un tsebrachen es er hot broche a machendik un
said and break it he did blessing a making and

דאס איז מיין גוף , וועלכער ווערט געבראכן פאר אייערטוועגן;
eiertvegen far gebrachn vert velcher guf main iz dos
your sake for broken is being which body my is this

טוט דאס דאזיקע לזכרון פון מיר.
mir fun lezikoren dozike dos tut
Me of in memory these the do

כה אויך אזוי דעם בעכער נאך דער סעודה, זאגנדיק: דער דאזיקער
doziker der zogendik sude der noch becher dem azoi oich
this one the saying feast the after goblet the so also

כוס איז דער נייער בונד אין מיין בלוט; דאס טוט יעדעס מאל,
mol yedes tut dos blut main in bund neier der iz kos
time every do this blood my in covenant new the is cup

ווען איר טרינקט (דערפון), לזכרון פון מיר.
mir fun lezikoren derfun trinkt ir ven
Me of in memory from it drink you when

26 For as often as you eat this Pesach matzoh and drink from this Pesach Kiddush Cup, you do proclaim the mavet of Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu until the Bias HaMoshiach.

27 Therefore, whoever eats the Pesach matzoh or drinks the Kiddush Cup of Adoneinu unworthily will be guilty and answerable for the basar and the dahm of Adoneinu.

כו ווארום יעדעס מאל, ווען איר עסט דאס ברויט און טרינקט
trinkt un broit dos est ir ven mol yedes vorem
drink and bread this eat you when time every because

דעם דאזיקן כוס, זאגט איר אָן דעם הארס טויט, ביז ער וועט
vet er biz toit Har's dem on ir zogt kos dozikn dem
will he until death the L-rd's the on you say cup this the

קומען. כז פאלגלעך, ווער עס עסט דאס ברויט אדער טרינקט
trinkt oder broit dos est es ver folglech kumen
drinks or bread this eats it who consequently to come

דעם כוס פון דעם האר אומווירדיק, דער פארזינדיקט זיך קעגן
kegen zich farzindikt der umvirdik har dem fun kos dem
against himself is guilty that unworthily L-rd the of cup this

דעם גוף און דעם בלוט פון דעם האר.
har dem fun blut dem un guf dem
L-rd the of blood the and body the

28 But let a ben Adam apply cheshbon hanefesh to himself and in that manner let him eat of the Pesach matzoh and let him drink of the Pesach Kiddush Cup.

כח נאר זאל זיך א מענטש אליין אויספרואוון, און אזוי עסן פון
fun esen azoi un oispruven alein mentsh a zich zol nor
from eat so and test himself man a self let but

דעם ברויט און טרינקען פון דעם כוס.
kos dem fun trinken un broit dem
cup the from drink and bread the

29 For the one eating and drinking is the one eating and drinking mishpat to himself when not discerning the basar *(body)*.

כט ווארום ווער עס עסט און טרינקט אומווירדיק, דער עסט און
un est der umvirdik trinkt un est es ver vorem
and eats that unworthily drinks and eats it who because

טרינקט א משפט פאר זיך, ווייל ער האט נישט געמאכט
gemacht nisht hot er vail zich far mishpot a trinkt
make not did he because himself for judgment a drinks

קיין הבדל צווישן דעם הארס גוף.
guf Har's dem tsvishen hbdl kein
body the L-rd's the between distinction any

30 Because of this, many among you are weak and there are cholim *(sick)* and a number are sleeping the sleep of the mesim.

ל צוליב דעם געפינען זיך צווישן אייך א סך שלאפע און
un shlafe sach a aich tsvishen zich gefinen dem tsulib
and feeble many a you among self find that on account of

קראנקע, און נישט ווייניקע זענען איינגעשלאפן (דעם שלאף פון
fun shlaf dem aingeshlofen zenen veinike nisht un kranken
of sleep the asleep are a few not and sick

טויט).
toit
death

31 But if we were judging ourselves, we would not

לא אויב אבער מיר וואלטן זיך אליין אויסגעפארשט, וואלטן מיר
mir volten oisgeforsht alein zich volten mir ober oib
we would examine alone self would we however if

נישט געמשפט געווארן.
gevoren gemishpet nisht
be judged not

be brought into mishpat *(judgment).*

32 But, being brought into mishpat *(judgment)* by Hashem, we are being disciplined, that we may not be condemned with the Olam Hazeh.

33 Therefore, Achim b'Moshiach of mine, when you have your farbrengen gatherings and you gather for Tish, wait for one another.

34 If anyone is so hungerik *(hungry)* [that he cannot wait], in his home let him eat, lest for mishpat you have kehillah. And as far as the hemshech *(remaining part)* is concerned, whenever I come I will set b'seder *(in order).*

12 Now I do not want you to lack da'as concerning the things of the Ruach Hakodesh, Achim b'Moshiach.

2 You have da'as that when you WERE Goyim, somehow you were influenced and led astray to the ELILIM ILLEMIM *(Dumb idols, idols incapable of speech).*

לב ווערן מיר אבער געמשפט פון דעם האר, ווערן מיר
mir veren har dem fun gemishpet ober mir veren
we become L-rd the by judged however we become

געציכטיקט, כדי מיר זאלן נישט פארמשפט ווערן צוזאמען מיט
mit tsuzamen veren farmishpet nisht zoln mir k'de getsichtikt
with together become condemned not shall we so that disciplined

דער וועלט. לג דערפאר, ברידער מיינע , ווען איר קומט זיך
zich kumt ir ven maine brider derfar velt der
yourselves come you when of mine brothers therefore world the

צונויף צו עסן, *ווארט איינער אויף דעם אנדערן.
andern dem oif einer vart esen tsu tsunoif
other the on one wait eat to together

לד און אויב עמיצער איז הונגעריק, זאל ער עסן אינדערהיים, כדי
k'de inderheim esen er zol hungerik iz emitser oib un
so that at home eat him let hungry is someone if and

איר זאלט זיך נישט צוזאמענקומען צו א משפט . און דאס
dos un mishpot a tsu tsuzamenkumen nisht zich zolt ir
the and judgment a to gather together not yourselves shall you

איבריקע וועל איך מתקן זיין , ווי נאר איך וועל קומען .
kumen vel ich nor vi zain mtkn ich vel ibrike
to come will I soon as be redress I will rest

יב און וואס שייך (מתנות) פונם גייסט, ברידער,
brider gaist funem matanot shayech vos un
brothers Spirit from the gifts concerning who and

וויל איך נישט, איר זאלט זיין אומוויסנד .
umvisnd zain zolt ir nisht ich vil
uninformed be shall you not I want

ב איר ווייסט (דאך), אז ווען איר זענט געווען גוים , ווי איר
ir vi Goyim geven zent ir ven az doch veist ir
you how gentiles was are you when that after all know you

האט זיך געלאזט פירן צו שטומע אפג-טער, און מען האט
hot men un opgoter shtume tsu firen gelozt zich hot
had it and idols mute to guided let yourselves had

אייך געפירט.
gefirt aich
led you

3 Therefore, I make known to you that no one speaking by the Ruach Hakodesh of Hashem says, “Al Yehoshua ki Cherem hu” *(a curse of the ban of destruction is on Yehoshua)*, and no one is able to say, “Yehoshua hu HaAdon” except by the Ruach Hakodesh.

ג דערפאר לאז איך אייך וויסן, אז קיינער, וועלכער רעדט דורך
durch redt velcher keiner az visen aich ich loz derfar
through speaks who anyone that know you I let therefore
ה׳ס גייסט, זאגט נישט: פארפלוכט זאל זיין יהושע / ישוע* ;
Yeshua Yehoshua zain zol farflucht nisht zogt gaist h,s*
Yeshua Yehoshua be shall cursed not says Spirit Hashem's
און קיינער קען נישט זאגן : יהושע / ישוע* איז האר , אחוץ
achuts har iz Yeshua Yehoshua zogen nisht ken keiner un*
except L-rd Adon is Yeshua Yehoshua say not can anyone and
דורך דעם רוח הקודש .
Hakoidesh ruach dem durch
the Holy Spirit the through

4 There are different kinds of matanot *(gifts)*, but the same Ruach Hakodesh.

ד די מתנות אבער זענען פארשיידן, נאר דער גייסט איז דער
der iz gaist der nor farsheidn zenen ober matanot di
the is Spirit the but diverse are however gifts the
זעלביקער.
zelbiker
same

5 There are different avodot hakodesh *(ministries)*, but the one Adonoi.

ה און די עבודות זענען פארשיידן, דאך איז עס דער זעלביקער
zelbiker der es iz doch farsheidn zenen avoides di un
same the it is yet diverse are ministries the and
האר.
har
L-rd

6 And there are a variety of activities [of the Ruach Hakodesh], but the same G-d working all in all.

ו און די ווירקונגען, זענען פארשיידן אבער דער זעלביקער
zelbiker der ober farsheidn zenen virkungen di un
same the however diverse are operations the and
ה׳ , וועלכער ווירקט אלץ אין אלעם .
alem in alts virkt velcher Hashem
all mentshn in all things works who Hashem

7 But to each is given the disclosure of the Ruach Hakodesh for benefit:

ז יעדן איינעם אבער ווערט געגעבן די אנטפלעקונג פון דעם רוח
ruach dem fun antplekung di gegeben vert ober einem yedn
Spirit the of revelation the given is however one each
(הקודש) צום נוצן .
nutsn tsum Hakoidesh
benefit to the Holy

8 To one through the Ruach Hakodesh is given a dvar chochmah *(a dvar of wisdom)*; to another, according to the same Ruach Hakodesh,

ח ווארום איינעם ווערט געגעבן דורך דעם גייסט א ווארט פון
fun vort a gaist dem durch gegeben vert einem vorem
of word a Spirit the through given is one because
חכמה ; און אן אנדערן א ווארט פון דערקענטעניש, לויט
loit derkentenish fun vort a andern an un chochme
according to knowledge of word a other an and wisdom
דעם זעלביקן גייסט;
gaist zelbikn dem
Spirit same the

a dvar da'as *(word of knowledge)*;
9 To another, by the same Ruach Hakodesh, emunah *(faith)*; to another, by the one Ruach Hakodesh, matanot harippuy *(gifts of healing)*;
10 to another those of cholel niflaot *(accomplishing miracles)*. And to another divrei hanevu'ah *(words of prophecy)*, and to another discernings *(being about to make a nafka mina distinction)* of ruchot *(spirits)*, to another kinds of leshonot *(tongues)*, and to another, pitronim *(interpretations)* of leshonot *(tongues)*.
11 All these things are activated by the one and same Ruach Hakodesh, distributing individually to each one as He determines.

12 For even as the body is echad, and has many evarim *(members)*, and all the evarim *(members)* of the body, though many, are one body, so is Moshiach.

ט אן אנדערן אמונה אין דעם זעלביקן גייסט; און אן אנדערן מתנות
matanot andern an un gaist zelbikn dem in emune andern an
gifts other an and Spirit same the in faith other an

פון רפואות, דורך דעם איינעם גייסט;
gaist einem dem durch rfuut fun
Spirit one the through healing of

י און אן אנדערן צו טאן וואונדער; און אן אנדערן, נבואה ; און אן
an un nevue andern an un vunder ton tsu andern an un
an and prophecy other an and wonders do to other an and

אנדערן, אונטערצושיידן גייסטער; אן אנדערן, מינים לשונות ; און
un leshoines minim andern an geister untertsusheiden andern
and tongues kind other an spirits to differentiate other

אן אנדערן, פארטייטשונג פון די לשונות ;
leshoines di fun fartaitshung andern an
tongues the of interpretation other an

יא דאס אלץ אבער ווירקט איין און דער זעלביקער רוח
ruach zelbiker der un ein virkt ober alts dos
Spirit same the and one works however all this

(הקודש), וועלכער טיילט אויס יעדן איינעם באזונדער, ווי ער
er vi bazunder einem yedn ois teilt velcher Hakoidesh
He as separately one every out distributes who the Holy

וויל .
vil
wants

יב ווארום ווי דער גוף איז איינער, און האט א סך אברים ,
eivrem sach a hot un einer iz guf der vi vorem
body parts many a has and one is body the as because

און די אלע אברים פונם קערפער, (הגם) זיי זענען א
a zenen zei hagam kerper funem eivrem ale di un
a are they although body of the body parts all these and

סך , זענען איין גוף ; אזוי אויך איז דער משיח .
Moshiach der iz oich azoi guf ein zenen sach
Moshiach the is also so body one are many

13 For also in one Ruach Hakodesh we were all given mikveh tevilah into one body, whether Yehudim or Yevanim *(Greeks)*, whether avadim *(slaves)* or bnei Chorin *(freedman)*, and all were given to drink, as it were, from one Ruach Hakodesh.

יג ווארום אין איין גייסט זענען מיר אלע געטובלט געווארן אין
in gevoren getoivelt ale mir zenen gaist ein in vorem
in become mikveh immersed all we are Spirit one in because

דער מקווה צו איין גוף , סאי יידן סאי גריכן , סאי קנעכט סאי
si knecht si Greeks si Yidn si guf ein tsu mkvh der
as slaves as Greeks as Judaeans as body one to mikveh the

פרייע (מענטשן); און מיר זענען אלע אנגעטרונקען געווארן מיט איין
ein mit gevoren ongetrunken ale zenen mir un mentshn freie
one with become drink all did we and men free

גייסט. יד דען דער גוף איז נישט איין אבער , נאר א סך .
sach a nor ever ein nisht iz guf der den gaist
many a but member one not is body the then Spirit

14 For the body is not one, but many evarim *(members)*.

15 If the regel *(foot)* says, “Because I am not a yad *(hand)*, I am not of the body,” that would not make it any less one of the evarim of the body.

טו אויב דער פוס זאל זאגן : ווייל איך בין נישט קיין האנט,
hant kein nisht bin ich vail zogen zol fus der oib
hand any not am I because say shall foot the if

געהער איך נישט צום קערפער, געהערט ער דען נישט
nisht den er gehert kerper tsum nisht ich geher
not then he belongs body to the not I do belong

צוליב דעם צום קערפער?
kerper tsum dem tsulib
body to the that on account of

16 And if the ozen *(ear)* says, “Because I am no ayin *(eye)*, I am not of the body,” that would not make it any less one of the evarim of the body.

טז און אויב דאס אויער זאל זאגן : ווייל איך בין נישט קיין אויג,
oig kein nisht bin ich vail zogen zol oier dos oib un
eye any not am I because say shall ear the if and

געהער איך נישט צום קערפער; צי געהערט עס דען נישט
nisht den es gehert tsi kerper tsum nisht ich geher
not then it belongs body to the not I do belong

צוליב דעם צום קערפער?
kerper tsum dem tsulib
body to the that on account of

17 If the whole body were an ayin *(eye)*, where would be the hearing? If the whole body were hearing, where would be the smelling?

יז אויב דער גאנצער גוף וואלט געווען אן אויג, וואו וואלט
volt vu oig an geven volt guf gantser der oib
would where eye an was would body entire the if

געווען דער חוש השמיעה? און אויב ער וואלט אינגאנצן
ingantsen volt er oib un hshmieh chush der geven
wholly would it if and of hearing sense the have been

געווען שמיעה, וואו וואלט געווען דער חוש הריח ?
hrich chush der geven volt vu shmieh geven
of smell sense the have been would where hearing have been

18 But now Hashem set the evarim *(members)*, each one of them, in the body according to His ratzon *(will)*, as He wanted.

יח איצט אבער האט ה׳ געזעצט די אברים , יעדעס איינע
eine yedes eivrem di gezetst Hashem hot ober itst
one every body parts the situated Hashem did however now

פון זיי אין דעם גוף אזוי ווי ער האט געוואלט.
gevolt hot er vi azoi guf dem in zei fun
want did he as so body the in them of

19 And if all were all one evar *(member)*, where would the body be?

יט און אויב אלע וואלטן געווען איין אבר , וואו וואלט
volt vu ever ein geven volten ale oib un
would where member one have been would all if and

געווען דער גוף ?
guf der geven
body the have been

20 As it is, though there are many evarim *(members)*, there is but one body.

21 And the ayin *(eye)* is not able to say to the yad *(hand)*, "I do not have need of you." Or, again, the rosh *(head)*, speaking to the raglayim *(feet)*, is not to say, "I have no need of you."

כ איצט אבער זענען עס טאקע א סך אברים , נאר איין
ein nor eivrem sach a take es zenen ober itst
one but members many a actually there are however now

גוף . כא און דאס אויג קען נישט זאגן צו דער האנט: איך דארף
dorf ich hant der tsu zogen nisht ken oig dos un guf
must I hand the to say not can eye this and body

דיך נישט האבן; אדער ווידער דער קאפ צו די פיס; איך דארף
dorf ich fis di tsu kop der vider oder hoben nisht dich
must I feet the to head the again or have not you

אייך נישט האבן!
hoben nisht aich
have not you

22 Just the opposite, the evarim of the body appearing to be weaker are vital.

כב נאר להיפך , די אברים פונם גוף , וואס שיינען אויס
ois sheinen vos guf funem eivrem di lhifch nor
out shine which body of the body parts the contrary to but

צו זיין די שוואכערע, זענען (גראד) נויטווענדיק.
noitvendik grad zenen shvachere di zain tsu
necessary in fact are weaker ones the be to

23 And those evarim of the body which we presume to be dishonorable, on these we clothe with even more honor, and our parts with lesser kibbud *(respect, honor)* are treated with greater.

כג און די (טיילן) פונם גוף , וועלכע מיר האלטן פאר נישט אזוי
azoi nisht far halten mir velche guf funem teiln di un
so not for regard we which body of the parts the and

איידל, די דאזיקע באקליידן מיר מיט מער כבוד; און אונדזערע
undzere un koved mer mit mir bakleiden dozike di eidl
our and honor more with we dress these the noble

נישט אנשטענדיקע צירן מיר אמערסטן;
amerstn mir tsirn onshtendike nisht
the most we decorate respectable not

24 Whereas, our evarim with greater kibbud have no need of more. However, Hashem has so composed the achdus yichudim *(unit, harmony of unifications)* of the body, giving the superior kibbud to the inferior,

25 lest there be schisms in the body. But the evarim should have the same gemilut chasadim *(deeds of lovingkindness and caring)* for one another.
26 And when one evar *(member)* has tza'ar *(pain and suffering)*, all the evarim *(members)* have tza'ar with it; or one evar has the aliyah of kibbud, all the evarim has simcha with it.
27 Now you are Moshiach's body and individually evarim of it.
28 Now Hashem placed some in the Adat HaMoshiach *(community of Moshiach)*, in the Kehillah, rishon *(first)*: shlichim, second, nevi'im, third, morim *(teachers)*, then those of cholel nifla'aot *(accomplishing miracles)*, then matanot harippuy *(gifts of healing)*, then matanot of helps, then

כד אונדזערע אנשטענדיקע אבער דארפן עס נישט; יא, ה׳
Hashem yo nisht es darfen ober onshtendike undzere
Hashem yes not it need however respectable our

האט (אזוי) צוזאמענגעזעצט דעם גוף , אז ער האט צוגעטיילט
tsugeteilt hot er az guf dem tsuzamengezetst azoi hot
lavish did He that body the assembled so has

מער כבוד צו דעם ווייניקער וויכטיקן (אבר),
ever vichtikn veiniker dem tsu koved mer
member important less the to honor more

כה כדי עס זאל נישט זיין קיין מחלוקה אינם גוף ; נאר אז
az nor guf inem machloike kein zain nisht zol es k'de
that only body in the division any be not shall there so that

די אברים זאלן פארזארגן איינס דאס אנדערע.
andere dos eins farzorgen zoln eivrem di
other the one provide shall members the

כו און אויב איין אברליידט, ליידן אלע אברים מיט; און אויב
oib un mit eivrem ale leiden leidt ever ein oib un
if and with members all to suffer suffers member one if and

איין אבר באקומט כבוד, פרייען זיך אלע אברים מיט.
mit eivrem ale zich freien koved bakumt ever ein
with members all themselves rejoice honor receives member one

כז און איר זענט משיחס גוף , און אברים יעדער באזונדער .
bazunder yeder eivrem un guf Moshiach's zent ir un
individually each one members and body Moshiach's are you and

כח און ה׳ האט אייניקע באשטימט אין דער קהלה, ערשטנס
ershtns kehile der in bashtimt einike hot Hashem un
first kehile the in appoint some did Hashem and

שליחים, צווייטנס נביאים, דריטנס מלמדים , דערנאך וואונדער,
vunder dernoch melamdem dritns neviim tsveitns shlichim
wonders then melamdim third nevi'im second Shlichim

דערנאך מתנות פון רפואה, הילף , פארוואלטונג, מינים
minim farvaltung hilf rfuah fun matanot dernoch
various stewardship helpers healing of gifts then

לשונות .
leshoines
tongues

manhigut ruchanit *(spiritual leadership, administration)*, kinds of leshonot.
29 Surely not all are shlichim? Surely not all are nevi'im? Surely not all are rabbinical morim? Surely not all are those cholel nifa'ot *(accomplishing miracles)*?
30 Surely not all have matanot harippuy *(gifts of healing)*? Surely not all speak in leshonot? Surely not all have the pitron *(interpretation)* of leshonot?
31 But earnestly desire the greater matanot *(gifts)* [of the Ruach Hakodesh]. And yet now I show you a more feste derech.

13

1 If in the leshonot of Bnei Adam and malachim I speak, but I do not have ahavah, I have become only a sounding gong or a clanging cymbal.

2 And if I have nevu'ah and have da'as of all sodot and all da'as, and if I have all emunah so as to remove mountains, but ahavah I do not have, I am nothing.

כט צי זענען דען אלע שליחים? צי זענען דען אלע נביאים? צי זענען
zenen tsi neviim ale den zenen tsi shlichim ale den zenen tsi
are nevi'im all then are Shlichim all then are

דען אלע מלמדים ? צי (טאן) דען אלע וואונדער?
vunder ale den ton tsi melamdem ale den
wonders all then do melamdim all then

ל צי האבן דען אלע די מתנות פון רפואות? צי רעדן דען אלע
ale den reden tsi rfuut fun matanot di ale den hoben tsi
all then speak healings of gifts the all then have

מיט לשונות ? צי פארטייטשן דען אלע?
ale den fartaitshen tsi leshoines mit
all then interpret tongues with

לא שטרעבט אבער צו דערגרייכן די גרעסערע מתנות .
matanot gresere di dergreichen tsu ober shtrebt
gifts greater the obtain to however strive

און נאך א דרך , אן אויסגעצייכנטערן, ווייז איך אייך.
aich ich vaiz oisgetseichentern an drch a noch un
you I show exceptional an way of a after and

יג אויב איך רעד שוין מיט די לשונות פון מענטשן און
un mentshn fun leshoines di mit shoin red ich oib
and men of tongues the with already speak I if

מלאכים , האב אבער נישט קיין ליבע, בין איך א שאלנדיק
shalndik a ich bin libe kein nisht ober hob malochem
resounding a I am love any not however have angels

קופער אדער א קלינגענדיקער צימבל.
tsimbl klingendiker a oder kufer
cymbal jingling a or copper

ב און ווען איך האב נבואה און קען אלע סודות און יעדע
yede un sudut ale ken un nevue hob ich ven un
every and mysteries all know and prophecy have I when and

דערקענטעניש; און האב אפילו די גאנצע אמונה, אזש צו
tsu azh emune gantse di afile hob un derkentenish
to even to faith whole the even have and knowledge

קענען איבערשטעלן בערג , האב אבער נישט קיין ליבע,
libe kein nisht ober hob berg ibershteln kenen
love any not however have mountains move be able to

בין איך גארנישט.
gornisht ich bin
nothing I am

3 And if I'm a marbitz tzedaka and give all I possess in gemilut chasadim and if I give my body al kiddush Hashem for sereifah *(death by burning)*, but ahavah I do not have, I have gained nothing.

4 Ahavah suffers long; ahavah is kind; ahavah does not have kinah; ahavah does not brag; ahavah is not puffed up in ga'avah *(conceit, pride)*;

ג און ווען איך טייל אויס מיין גאנץ פארמעגן צו שפייזן די
di shpaizen tsu farmegen gants main ois teil ich ven un
the feed to fortune entire my out distribute I when and

הונגעריקע, און ווען איך גיב איבער מיין גוף צום פארברענען,
farbrenen tsum guf main iber gib ich ven un hungerike
be burned to the body my over give I when and hungry

האב אבער נישט קיין ליבע, העלפט עס מיר גארנישט. ד די ליבע
libe di gornisht mir es helft libe kein nisht ober hob
love the nothing me it helps love any not however have

איז סבלנותדיק, גנעדיק; די ליבע איז נישט מקנא ; די ליבע
libe di mkna nisht iz libe di gnedik savlanútdik iz
love the envious not is love the gracious patient is

בארימט זיך נישט, בלאזט זיך נישט אָן ;
on nisht zich blazt nisht zich barimt
airs no self blows not self boasts

5 ahavah does not behave shamelessly; ahavah does not in anochiyut insist on its own way; ahavah is not touchy and vindictive, keeping a record of wrongs. 6 Ahavah does not find simcha in evil, but rejoices in HaEmes.

ה פירט זיך נישט אויף אומבאשיידן, זוכט נישט דאס איריקע,
irike dos nisht zucht umbasheidn oif nisht zich firt
own its not seeks immodestly on not self behaves

דערצערנט זיך נישט, טראכט נישט קיין בייז.
beiz kein nisht tracht nisht zich dertsernt
evil any not thinks not self provokes

ו פריידט זיך נישט אויף קיין עוולה , נאר פריידט זיך יא מיט דעם
dem mit yo zich freidt nor avle kein oif nisht zich freidt
the with yes self rejoices but injustice any on not self rejoices

אמת;
emes
truth

7 Ahavah covers all things, believes all things, has tikvah *(hope)*, even savlanut, for all things.

8 Ahavah never fails. However, divrei nevu'ah will be abolished; leshonot will cease; da'as will come to an end.

ז זי פארדעקט אלץ ; גלויבט אלץ , האפט אלץ ; טראגט
tragt alts haft alts gloibt alts fardekt zi
endures all things hopes all things believes all things covers over it

אלץ איבער. ח די ליבע גייט קיינמאל נישט אונטער; נאר אויב
oib nor unter nisht keinmol geit libe di iber alts
if but under not never go love the all things

עס זענען פאראן נבואות , וועלן זיי בטל ווערן;
veren batl zei velen nevues faran zenen es
to be come to nought they will prophecies there are there

אויב לשונות , וועלן זיי אויפהערן; אויב דערקענטעניש, וועט זי
zi vet derkentenish oib oifheren zei velen leshoines oib
it will knowledge if cease they will tongues if

אפגעשאפט ווערן.
veren opgeshaft
to be abolished

[9] For we have da'as in part, and we have divrei nevu'ah is part.

ט ווארום מיר דערקענען טיילווייז, און אונדזער נבואות זאגן איז
iz zogen nevues undzer un teilvaiz derkenen mir vorem
is say prophecies our and partly recognize we because

טיילווייז;
teilvaiz
partial

[10] But when shleimah *(completion)* comes, the teilvaiz *(partial)* will disappear.

י ווען אבער דאס שלמותדיקע וועט קומען , וועט דאס טיילווייזע
teilvaize dos vet kumen vet shlmutdike dos ober ven
partial the will to come will perfection the however when

בטל ווערן.
veren batl
to be come to nought

[11] When I was a yeled, I used to speak like one, think like one, reason like one. But when I became mevugar *(mature)*, I put away kinderyohrn.

יא ווען איך בין געווען א קינד, האב איך גערעדט ווי א קינד, האב
hob kind a vi geredt ich hob kind a geven bin ich ven
have child a as spoken I have child a was am I when

פארשטאנען ווי א קינד, האב געטראכט ווי א קינד; ווען אבער
ober ven kind a vi getracht hob kind a vi farshtanen
however when child a as think did child a as understood

איך בין געווארן א מאן, האב איך אוועקגעלייגט די קינדישע זאכן .
zachn kindishe di avekgeleigt ich hob man a gevoren bin ich
things childish the put aside I have man a become am I

[12] For still we see through a mirror indistinctly. But then, distinctly, panim el panim. Now I have da'as only in part; then I will have da'as fully, even as also Hashem had full da'as of me.

יב ווארום איצט זען מיר אין א שפיגל, און אין רעטענישן; דעמאלט
demolt retenishn in un shfigl a in mir zen itst vorem
then an enigma in and mirror a in we see now because

אבער פנים אל פנים ; איצט דערקען איך טיילווייז, דעמאלט
demolt teilvaiz ich derken itst ponem al ponem ober
then in part I know now face to face however

אבער וועל איך דערקענען, פונקט אזוי ווי איך בין אויך דערקענט.
derkent oich bin ich vi azoi funkt derkenen ich vel ober
known also am I as so exactly know I will however

[13] But now remain emunah, tikvah, and ahavah, these shalosh *(three)*. And the greatest of these is ahavah.

יג און איצט בלייבט אמונה, האפנונג, ליבע, די דאזיקע דריי;
drei dozike di libe hofenung emune blaibt itst un
three these the love hope faith remains now and

אבער דאס גרעסטע פון די דאזיקע איז די ליבע.
libe di iz dozike di fun greste dos ober
love the is these the of greatest the however

14 Pursue ahavah *(agape)*, and eagerly desire the things

יד שטרעבט נאך דער ליבע; און אייפערט אויף די רוחניותדיקע
ruchniutdike di oif eifert un libe der noch shtrebt
spiritual the on desirous and love the after strive

מתנות , נאר ליבער , אז איר זאלט נבואות זאגן .
zogen nevues zolt ir az liber nor matanot
say prophecies shall you that preferable but gifts

of the Ruach Hakodesh *(matanot HaRuach Hakodesh)*, and especially that you may speak forth a dvar hanevu'ah *(word of prophecy)*.
2 For the one speaking in a lashon *(tongue)* speaks not to Bnei Adam but to Hashem; for no one grasps with their ears, but the speaker by the Ruach Hakodesh speaks sodot *(mysteries)*.

3 However, the one speaking forth divrei nevu'ah *(words of prophecy)* speaks to Bnei Adam for chizzuk *(strengthening)* and musar encouragement and nechamah *(comfort)*.
4 The one speaking in a lashon *(tongue)* edifies himself; but, the one speaking forth a dvar hanevu'ah *(word of prophecy)* edifies kehillah.
5 Now I desire all of you to speak in leshonot *(tongues)*, and even more that you may speak forth a dvar hanevu'ah *(word of prophecy)*. Now greater is the one speaking forth a dvar nevu'ah *(word of prophecy)*

ב ווארום דער , וואס רעדט אויף אן (אומבאקאנט) לשון , רעדט
redt loshen umbakant an oif redt vos der vorem
speaks tongue unknown an in speaks who the one because
נישט צו מענטשן, נאר צו ה׳ ; ווייל קיינער איז נישט משיג,
mshig nisht iz keiner vail Hashem tsu nor mentshn tsu nisht
grasp not is anyone because Hashem to but men to not
און ער רעדט סודות אינם גייסט.
gaist inem sudut redt er un
Spirit in the mysteries speaks he and

ג דער אבער , וועלכער זאגט נבואות , רעדט צו מענטשן צו
tsu mentshn tsu redt nevues zogt velcher ober der
to men to speaks prophecies says who however the one
דערבויאונג, און מוסר , און טרייסט.
treist un muser un derboiung
comfort and reproof and build up

ד ווער עס רעדט אויף א לשון , דער דערבויט זיך אליין; און דער,
der un alein zich derboit der loshen a oif redt es ver
the and alone self built up that tongue a in speaks it who
וואס זאגט נבואות , דערבויט די קהלה.
kehile di derboit nevues zogt vos
kehile the builds up prophecies says who

ה און איך וויל , אז איר זאלט אלע רעדן מיט לשונות , אבער
ober leshoines mit reden ale zolt ir az vil ich un
however tongues with speak all shall you that want I and
נאך מער, אז איר זאלט נבואות זאגן ; און גרעסער איז דער,
der iz greser un zogen nevues zolt ir az mer noch
the is greater and say prophecies shall you that more even
וואס זאגט נבואות , ווי דער, וואס רעדט מיט לשונות , אחוץ
achuts leshoines mit redt vos der vi nevues zogt vos
unless tongues in speaks who the than prophecies says who
אז ער זאל אויך פארטייטשן, כדי די קהלה זאל באקומען
bakumen zol kehile di k'de fartaitshen oich zol er az
receive shall kehile the so that interpret also shall he that

than the one speaking in leshonot, unless he gives the pitron *(interpretation)* of the leshonot *(tongues)*, that the kehillah *(congregation)* may receive the edification.

[6] But now, Achim b'Moshiach, if I come to you speaking in leshonot *(tongues)*, what will I benefit you unless I speak to you either with a dvar hisgalus *(a word of revelation)* or with a dvar da'as or with a dvar nevu'ah or with a dvar hora'ah *(word of teaching)*?

דערבויאונג. ו און איצט, ברידער, ווען איך זאל קומען צו אייך,
aich tsu kumen zol ich ven brider itst un derboiung
you to to come shall I when brothers now and edification

רעדנדיק מיט לשונות , וואס וועל איך אייך (דערמיט) העלפן, אויב
oib helfen dermit aich ich vel vos leshoines mit redendik
if help thereby you I will what tongues in speaking

איך וועל נישט רעדן צו אייך, צי דורך אן אנטפלעקונג,
antplekung an durch tsi aich tsu reden nisht vel ich
revelation a through whether you to speak not will I

אדער דורך דערקענטעניש, אדער מיט נבואה , אדער לערנונג?
lernung oder nevue mit oder derkentenish durch oder
teaching or prophecy with or knowledge through or

[7] So even lifeless things, like the flute or harp, if they do not articulate a distinction in the notes, how will it be known what is being played on the flute or on the harp?

ז יא, אפילו די נישט לעבעדיקע זאכן , וואס געבן ארויס א קלאנג,
klang a arois geben vos zachn lebedike nisht di afile yo
sound a out give which things living non the even yes

זאל עס זיין די פלייט אדער די הארפע, ווען זיי מאכן נישט
nisht machen zei ven harfe di oder fleit di zain es zol
not make they when harp the or flute the be it shall

קיין חילוק אין די קלאנגען, וויאזוי וועט מען דערקענען, וואס
vos derkenen men vet vi azoi klangen di in chiluk kein
what recognize one will how then sounds the in distinction any

מען שפילט אויף דער פלייט אדער הארפע.
harfe oder fleit der oif shpilt men
harp or flute the on plays one

[8] Indeed, if a shofar gives an unclear trumpet call, who will prepare himself for krav *(battle)*?

ח ווארום ווען דער טרומייט זאל געבן אן אומדייטלעכן *טאָן, ווער
*ver *ton umdeitlechn an geben zol trumeit der ven vorem*
who sound unclear an give shall trumpet the when because

וועט זיך צוגרייטן צו דער מלחמה ?
milchome der tsu tsugreiten zich vet
war the for prepare themselves will

[9] So also unless you by your lashon *(tongue)* render an intelligible dvar Torah, how will the thing being uttered

ט און אויך אזוי איר, ווען איר זאלט נישט געבן דורך דער צונג
tsung der durch geben nisht zolt ir ven ir azoi oich un
tongue the through give not shall you when you thus also and

א לייכט פארשטענדלעך ווארט, ווי אזוי וועט מען וויסן, וואס עס
es vos visen men vet azoi vi vort farshtendlech leicht a
it what know one will then how word understood easily an

ווערט גערעדט? איר וועט דאך רעדן (סתם) אינדערלופטן.
inderluftn stm reden doch vet ir geredt vert
into the air simply speak after all will you spoken being

be known? For you will be merely speaking into the air.

10 There are doubtless many kinds of foreign languages in the Olam Hazeh, and not one is meaningless.

יעס זענען פאראן ווער ווייס וויפל מינים קולות אין דער וועלט,
velt der in koiles minim vifl veis ver faran zenen es
world the in voices kinds how many knows who there are it

און קיינס איז נישט אָן א זין .
zin a on nisht iz keins un
sense a without not is any and

11 If, therefore, I do not have da'as of the meaning of the language, I will be to the speaker a foreigner and the speaker will be a foreigner to me.

יא ווען דעריבער איך ווייס נישט די באטייטונג פון דעם קול , וועל
vel kol dem fun bataitung di nisht veis ich deriber ven
will voice the of significance the not know I therefore when

איך זיין פאר דעם רעדנער א פרעמדער, און דער רעדנער וועט פאר
far vet redner der un fremder a redner dem far zain ich
for will speaker the and foreigner a speaker the for be I

מיר זיין א פרעמדער.
fremder a zain mir
foreigner a be me

12 So also you, als *(since)* you have a zeal for the matanot of the Ruach Hakodesh, endeavor to abound in them for the edification of the Kehillah *(Congregation)*.

יבאויך אזוי איר, ווייל איר אייפערט אזוי נאך רוחניותדיקע
ruchniutdike noch azoi eifert ir vail ir azoi oich
spiritual after so desirous you because you thus also

מתנות , זוכט, אז איר זאלט האבן א שפע פאר דער
der far shafá a hoben zolt ir az zucht matanot
the for abundance an have shall you that seek gifts

אויפבויאונג פון דער קהלה. יג דערפאר זאל דער , וואס רעדט
redt vos der zol derfar kehile der fun oifboiung
speaks who the one shall therefore kehile the of building up

13 Therefore, the speaker in a lashon *(tongue)*, let him offer tefillos that he may give the pitron *(interpretation)*.

אויף א לשון , תפילה טאן, אז ער זאל פארטייטשן.
fartaitshen zol er az ton tefillah loshen a oif
interpret shall he that do prayer tongue a in

14 For if I daven *(pray)* in a lashon, my nashamah davens, but my sikhliyut *(rationality)* lies shemitah *(fallow)*.

יד ווארום אויב איך בין מתפלל אויף א לשון , איז מיין *גייסט
**gaist main iz loshen a oif mispalel bin ich oib vorem*
spirit my is tongue a in praying am I if because

מתפלל, מיין פארשטאנד אבער בלייבט אָן פירות.
peires on blaibt ober farshtand main mispalel
fruit without remains however understanding my praying

15 Nu? *(Well?)* I will daven [in leshonot] with my nashamah, and I will daven also with my seichel; I will sing [in leshonot] with my nashamah, and I will sing niggunim also with my seichel.

טו ווי זשע זאל עס זיין ? איך וועל תפילה טאן מיט דעם *גייסט,
**gaist dem mit ton tefillah vel ich zain es zol zhe vi*
spirit the with do prayer will I be it shall then how

און וועל אויך תפילה טאן מיטן שכל ; איך וועל זינגען
zingen vel ich seichel miten ton tefillah oich vel un
sing will I understanding with the do prayer also will and

מיט דעם *גייסט, און וועל אויך זינגען מיטן פארשטאנד .
*farshtand miten zingen oich vel un *gaist dem mit*
understanding with the sing also will and spirit the with

16 Otherwise, if you make a bracha [in leshonot] with your neshamah, how will the am ha'aretz, who have no idea what you are saying, answer the "Omein"?

טז ווייל ווען דו מאכסט א ברכה מיטן גייסט, וויאזוי וועט
vet vi azoi gaist miten broche a machst du ven vail
will how Spirit with the blessing a make you when because

דער , וועלכער פארנעמט דאס ארט פון א נישט געלערנטן,
gelerntn nisht a fun ort dos farnemt velcher der
learned not a of place of the takes over who the one

זאגן אמן אויף דיין ברכה ? ער ווייסט דאך נישט וואס דו
du vos nisht doch veist er broche dain oif Omein zogen
you what not after all knows he blessing your on Amen say

זאגסט.
zagst
say

17 For indeed you make the bracha well enough, but the other is not being edified.

יז ווארום דו מאכסט טאקע א ברכה ווי עס געהער צו זיין , נאר
nor zain tsu geher es vi broche a take machst du vorem
but be to proper it is as blessing a actually make you because

דער אנדערער איז נישט אויפגעבויט.
oifgeboit nisht iz anderer der
built up not is other the

18 Modeh Ani Hashem that I speak in leshonot more than all of you,

יח איך דאנק ה׳ , אז איך רעד מיט לשונות מער ווי איר
ir vi mer leshoines mit red ich az Hashem dank ich
you than more tongues with speak I that Hashem thank I

אלע;
ale
all

19 but in kehillah I want to speak five words with my sikhliyut *(rationality)*, that also others I may instruct with a dvar hora'ah *(word of teaching)*, rather than speak ten thousand words in a lashon *(tongue)*.

יט נאר אין דער קהלה וויל איך (ליבער) רעדן פינף ווערטער מיט
mit verter finf reden liber ich vil kehile der in nor
with words five speak rather I want kehile the in but

מיין פארשטאנד , כדי איך זאל אויך אנדערע לערנען, ווי צען
tsen vi lernen andere oich zol ich k'de farshtand main
ten than teach others also shall I so that understanding my

טויזנט ווערטער אויף אן (אומבאקאנט) לשון .
loshen umbakant an oif verter toizent
tongue unknown an in words thousand

[20] Achim b'Moshiach, be not yeladim in your machsh'vot *(thoughts)*; be infantile in kavvanah ra'ah *(malice)*, perhaps, but in your binah, be mature.

כ ברידער, זייט נישט קיין קינדער מיטן פארשטאנד ;
farshtand miten kinder kein nisht zait brider
understanding with the children any not be brothers

נאר וואס שייך בייז זייט זייגעדיקע קינדער , מיטן
miten kinder zeigedike zait beiz shayech vos nor
with the little children nursing be evil concerning what but

פארשטאנד אבער דערוואקסענע (מענטשן).
mentshn dervaksene ober farshtand
men adult however understanding

[21] In the Torah it stands written, KI BELA'AGEI SAFAH UVELASHON ACHERET YEDABER EL HAAM HAZEH...V'LO AVU SHMO'A *(Then with ones of foreign lip and with strange tongue he will speak to this people... but they were not willing to listen)*, says the L-rd.

כא אין דער תורה שטייט געשריבן: מיט אנדערע לשונות און מיט
mit un leshoines andere mit geshriben shteit toire der in
with and tongues other with written stands Torah the in

אנדערע לעפצן וועל איך רעדן צום דאזיקן פאלק; און אפילו אזוי
azoi afile un folk dozikn tsum reden ich vel leftsn andere
so even and people this to the speak I will lips other

וועלן זיי מיך נישט הערן, זאגט דער הא'ר (ג-ט). (ישעיהו
Yeshayah Hashem har der zogt heren nisht mich zei velen
Yeshayah G-d L-rd the says hear not me they will

כח , יא-יב.)
ya-ib chch
11-12 28

[22] So then the leshonot *(tongues)* are for an ot *(miraculous sign)*, not to the ones believing, the ma'aminim in Rebbe, Melech HaMoshiach, but an ot *(miraculous sign)* to the Apikorosim; but divrei hanevu'ah *(words of prophecy)* are not for the Apikorosim, but for the ones believing, the ma'aminim in Moshiach.

כב אזוי ארום זענען (שוין) די לשונות ווי א צייכן , נישט צו
tsu nisht tseichen a vi leshoines di shoin zenen arum azoi
to not sign a as tongues the already are around so

די מאמינים , נאר צו די אומגלויביקע; די נבואה אבער איז
iz ober nevue di umgloibike di tsu nor maiminem di
is however prophecy the unbelievers the to but believers the

נישט פאר די אומגלויביקע, נאר פאר די , וועלכע גלויבן .
gloiben velche di far nor umgloibike di far nisht
believe who those for but unbelievers the for not

[23] If, therefore, the kehillah has a farbrengen gathering and all speak in leshonot

כג ווען דעריבער די גאנצע קהלה פארזאמלט זיך , און אלע
ale un zich farzamlt kehile gantse di deriber ven
all and itself gathers kehile whole the therefore when

רעדן מיט לשונות , און עס קומען אריין הדיוטים אדער
oder hedyoitem arain kumen es un leshoines mit reden
or common person into comes it and tongues in speak

אומגלויביקע, צי וועלן זיי דען נישט זאגן , אז איר זענט משוגע ?
mshuge zent ir az zogen nisht den zei velen tsi umgloibike
meshuga are you that say not then they will unbelievers

(tongues), and then in walks the am ha'aretz or the Apikorosim, will they not say that you are all meshuggah?

24 However, if all speak forth divrei hanevu'ah *(words of prophecy)*, and then in walks some Apikorosim or am ha'aretz, such a visitor is brought under conviction by all, he is brought into mishpat *(judgment)* by all,

25 What is hiding in his lev *(heart)* becomes manifest, and, having fallen on his face, he worships Hashem, declaring that G-d is among you.

26 Nu? Well? Achim b'Moshiach, when you come together, each one has a mizmor *(hymn, psalm)*, a musar *(teaching with an ethical point)*, a dvar hisgalus *(a dvar of revelation)*, a lashon *(tongue)*, or a pitron *(interpretation)* of a lashon *(tongue)*; let all things be for edification.

כד ווען אבער אלע זאגן נבואות , און עס קומט אריין
arain kumt es un nevues zogen ale ober ven
into comes there and prophecies says everyone however when

עמיצער אן אומגלויביקער אדער א הדיוט , ווערט ער פון
fun er vert hedyet a oder umgloibiker an emitser
of he becomes common person a or unbeliever an someone

אלעמען געמוסרט, פון אלעמען (ריכטיק) געמשפט ;
gemishpet richtik alemen fun gemusrt alemen
judged rightly all of rebuked all

כה די פארבארגענע זאכן פון זיין הארצן ווערן אנטפלעקט; און
un antplekt veren hartsn zain fun zachn farborgene di
and revealed are heart his of things secret the

אזוי ארום , פאלנדיק אויפן פנים , וועט ער זיך בוקן צו
tsu buken zich er vet ponem oifen falendik arum azoi
to bow himself he will face on the falling around so

ה׳ , מודה זייענדיק, אז ה׳ איז באמת צווישן אייך.
aich tsvishen be'emes iz Hashem az zeiendik moide Hashem
you among in truth is Hashem that being confess Hashem

כו וואס זשע איז עס, ברידער? ווען איר פארזאמלט אייך, האט
hot aich farzamlt ir ven brider es iz zhe vos
has you gather you when brothers it is then what

יעדער איינער א מזמור, א לערנונג, אן אנטפלעקונג, א לשון , א
a loshen a antplekung an lernung a mzmur a einer yeder
an tongue a revelation a teaching a psalm a one every

פארטייטשונג; זאל אלץ געטאן ווערן צו דערבויאונג.
derboiung tsu veren geton alts zol fartaitshung
build up to to be done all shall interpretation

27 If anyone speaks in a lashon *(tongue)*, let the speakers be shenayim *(two)* or at most shloshah *(three)*, and by turn, and let one give the pitron *(interpretation)*.

כז אויב עמיצער וויל רעדן מיט א לשון , זאל עס זיין צווייענווייז,
tsveienveiz zain es zol loshen a mit reden vil emitser oib
two fold be it shall tongue a with speak wants someone if

אדער העכסטנס זאלבעדריט, און איינער נאכן אנדערן ; און
un andern nochen einer un zalbedrit hechstns oder
and the other after one and three fold at most or

איינער זאל פארטייטשן;
fartaitshen zol einer
interpret shall one

28 But if there is no one to give the pitron, let the one with the lashon *(tongue)* be silent in the kehillah and let him instead speak to himself and to Hashem.

כח ווען אבער עס געפינט זיך נישט קיין פארטייטשער, זאל
zol fartaitsher kein nisht zich gefint es ober ven
shall interpreter any not self finds there however when

מען שווייגן אין דער קהלה; און רעדן צו זיך אליין און צו
tsu un alein zich tsu reden un kehile der in shvaign men
to and alone self to speak and kehile the in silence there

ה׳ .
Hashem
Hashem

29 And let shenayim or shloshah nevi'im speak and let the other nevi'im be used with discernings of ruchot *(spirits)*.

כט נביאים אבער זאלן רעדן צוויי אדער דריי, און די אנדערע
andere di un drei oder tsvei reden zoln ober neviim
others the and three or two speak should however prophets

זאלן משפטן .
mishpeten zoln
judge should

30 And if a dvar hisgalus *(a word of revelation)* is given to a navi sitting by, let the first navi become silent.

ל און ווען עס וועט עפעס אנטפלעקט ווערן צו אן אנדערן,
andern an tsu veren antplekt epes vet es ven un
other an to to be revealed something will it when and

וועלכער זיצט (דארטן), זאל דער ערשטער שווייגן .
shvaign ershter der zol dorten zitst velcher
be silent first the shall there sits who

31 For you all are able one by one to speak forth a dvar hanevu'ah *(word of prophecy)*, in order that all may learn and receive chizzuk *(strengthening)*.

לא ווארום איר קענט אלע נבואות זאגן , איינער נאכן אנדערן,
andern nochen einer zogen nevues ale kent ir vorem
other after one say prophecies all can you because

כדי אלע זאלן לערנען און אלע געטרייסט ווערן;
veren getreist ale un lernen zoln ale k'de
to be consoled all and learn shall all in order that

32 And the neshamot of nevi'im are subject to the nevi'im.

לב און די גייסטער פון די נביאים זענען אונטערטעניק צו די
di tsu untertenik zenen neviim di fun geister di un
the to subject are prophets the of spirits the and

נביאים ;
neviim
prophets

[33] For Hashem is no Elohei HaMevucha *(the G-d of Confusion, Tohu)*; He is Elohei HaShalom, and this is so in all the kehillot of the Kedoshim. [34] Let the nashim in the kehillot be silent, for it is not permitted for them to blurt out, but let them become submissive, as it says in the Torah.

לג וואָרום ה׳ איז נישט קיין ג-ט פון אומאָרדנונג, נאָר פון
fun nor umordenung fun Hashem kein nisht iz Hashem vorem
of but confusion of G-d any not is Hashem because

שלום. ווי אין אלע קהלות פון די קדושים.
kedoishem di fun kehiles ale in vi sholem
kadoshim the of kehiles all in as peace

לד אַזוי זאָלן די פרויען שווייגן אין די קהלות; וואָרום זיי
zei vorem kehiles di in shvaign froien di zoln azoi
they because kehiles the in be silent women the shall thus

האָבן נישט קיין רשות צו רעדן, נאָר זאָלן זיין אונטערטעניק,
untertenik zain zoln nor reden tsu rashut kein nisht hoben
subordinate be should but speak to authority any not have

פונקט ווי אויך די תורה זאָגט.
zogt toire di oich vi funkt
says Torah the also as just as

[35] And if the nashim wish to inquire about something, let them inquire of their own be'alim b'bayis, for it is a bushah *(shame)* for an isha to blurt out in the kehillah.

[36] Or from you did the dvar Hashem go forth, or to you only did it reach? [37] If anyone thinks himself to be a navi or a man of the Ruach Hakodesh, let him have full da'as that the things I wrote to you are a mitzvoh of Rebbe, Melech HaMoshiach Adoneinu.

לה און אויב זיי ווילן עפּעס לערנען, זאָלן זיי פרעגן זייערע
zeiere fregen zei zoln lernen epes viln zei oib un
their ask they shall to learn something want they if and

אייגענע מענער אינדערהיים; וואָרום עס איז א חרפּה פאַר א
a far cherpa a iz es vorem inderheim mener eigene
a for shame a is it because at home husbands own

פרוי צו רעדן אין דער קהלה. לו וואָס? איז ה׳ס וואָרט פון
fun vort h,s iz vos kehile der in reden tsu froi
from word Hashem's is what kehile the in speak to woman

אייך אַרויסגעגאַנגען? אָדער איז עס נאָר צו אייך אַליין אָנגעקומען?
ongekumen alein aich tsu nor es iz oder aroisgegangen aich
come alone you to only did it is or gone out you

לז אויב עמיצער מיינט, אַז ער איז א נביא אָדער באַשענקט
bashenkt oder novi a iz er az meint emitser oib
endowed or prophet a is he that thinks someone if

מיט גייסט, זאָל ער דערקענען (אין דעם), וואָס איך שרייב צו אייך,
aich tsu shraib ich vos dem in derkenen er zol gaist mit
you to write I what that in recognize he shall Spirit with

אַז עס איז דעם האַרס געבאָט.
gebot Har's dem iz es az
commandment the L-rd's the is it that

[38] But if anyone does not recognize this, he is not recognized. [39] So then,

לח אויב אָבער עמיצער ווייסט עס נישט, זאָל ער נישט וויסן.
visen nisht er zol nisht es veist emitser ober oib
know not he shall not it know someone however if

Achim b'Moshiach of mine, earnestly desire to speak forth a dvar hanevu'ah *(word of prophecy)*, and do not forbid speaking in leshonot *(tongues)*.
40 Let all things be done b'seder and without bushah *(shame)*.

15 Now, Achim b'Moshiach, I draw your attention to the Besuras HaGeulah which I proclaimed to you, which also you received, in which also you stand firm,

2 Through which also you are brought to Yeshu'at Eloheinu, provided you hold fast to the dvar torah which I proclaimed to you, unless you received it in vain.

3 For I transmitted and handed on to you as authoritative torah, rishon *(first)*, that which was also transmitted and handed on to me as authoritative torah: that Rebbe, Melech HaMoshiach died on behalf of avoneinu *(our averos, iniquities, gross wickedness, depravities)* according to the Kitvei Hakodesh,

לט דעריבער, ברידער מיינע , אייפערט צו זאגן נבואות , און
un nevues zogen tsu eifert maine brider deriber
and prophecies say to desirous of mine brothers therefore

שטערט נישט צו רעדן מיט לשונות .
leshoines mit reden tsu nisht shtert
tongues with speak to not forbid

מ אלץ אבער זאל געטאן ווערן בכבודיק און אין ארדנונג .
ordenung in un bchbudik veren geton zol ober alts
order in and decently to be done shall however all

טו און איך לאז אייך וויסן, ברידער, (נאכאמאל) די
di nochamol brider visen aich loz ich un
the again brothers know you am letting I and

גוטע בשורה, וואס איך האב אייך אנגעזאגט, וועלכע איר
ir velche ongezogt aich hob ich vos bshurh gute
you which announced you have I which Bsoires good

האט אויך אנגענומען, און אין וועלכער איר שטייט פעסט,
fest shteit ir velcher in un ongenumen oich hot
firm stand you which in and accepted also have

ב דורך וועלכער איר ווערט אויך געראטעוועט; אויב איר האלט
halt ir oib geratevet oich vert ir velcher durch
keep you if saved also become you which through

דאס ווארט, וואס איך האב אייך אנגעזאגט; אחוץ , אז איר האט
hot ir az achuts ongezogt aich hob ich vos vort dos
have you that except announced you have I which word the

אומזיסט געגלויבט. ג ווארום קודם כל האב איך אייך איבערגעגעבן,
ibergegeben aich ich hob kol koidem vorem gegloibt umzist
handed over you I have all before because believed in vain

וואס אויך איך האב מקבל געווען, אז משיח איז געשטארבן
geshtorben iz Moshiach az geven mekabl hob ich oich vos
died is Moshiach that was received did I also what

פאר אונדזערע זינד לויט די כתבי (הקודש);
Hakoidesh Kitvei di loit zind undzere far
the Holy scriptures the according to sin our for

(ישעיהו נג, ה-יב.)
h-ib ng Yeshayah
5-12 53 Yeshayah

4 And that Rebbe, Melech HaMoshiach was buried in a kever *(grave, burial place)*, and that Rebbe, Melech HaMoshiach was raised in a Techiyah from the mesim on YOM HASHLISHI (Gn 1:11-13) according to the Kitvei Hakodesh,

ד און אז ער איז נקבר געווארן; און אז ער איז אויפגעשטאנען דעם
dem oifgeshtanen iz er az un gevoren nikbar iz er az un
the stand up again is he that and become buried is he that and

דריטן טאג לויט די כתבי (הקודש); (תהלים טז, י.)
y au Tehilim Hakoidesh Kitvei di loit tog dritn
10 16 Psalms the Holy Scriptures the according to day third

5 And that Rebbe, Melech HaMoshiach was seen by Kefa, then by the Sheneym Asar,

ה און אז ער האט זיך באוויזן צו כיפאן; שפעטער צו די
di tsu shpeter Kefan tsu bavizen zich hot er az un
the to later Kefa to appear Himself has he that and

צוועלף;
tsvelf
Twelve

6 Afterward Rebbe, Melech HaMoshiach was seen by over five hundred Achim b'Moshiach at one time, of whom most remain alive until now, though some sleep the sleep of the mesim.

ו דערנאך האט ער זיך באוויזן צו מער ווי פינף הונדערט
hundert finf vi mer tsu bavizen zich er hot dernoch
hundred five than more to appear Himself He did then

ברידער אויף איינמאל, דאס רוב פון וועלכע לעבט נאך ביז
biz noch lebt velche fun rub dos einmal oif brider
until still live which of most of the once at brothers

איצט, איינקע אבער זענען שוין איינגעשלאפן;
aingeshlofen shoin zenen ober einike itst
asleep already are however some now

7 Afterward, Rebbe, Melech HaMoshiach was seen by Ya'akov, then by all the Shlichim.

ז שפעטער האט ער זיך באוויזן צו יעקבן ; נאך דעם צו אלע
ale tsu dem noch Ya'akovn tsu bavizen zich er hot shpeter
all to that after Ya'akov to appear Himself He did later

שליחים;
shlichim
Shlichim

8 And, last of all, even as if to one born not normally, Rebbe, Melech HaMoshiach was seen by me also.

ח און צו לעצט נאך אלעמען האט ער זיך באוויזן אויך צו מיר,
mir tsu oich bavizen zich er hot alemen noch letst tsu un
me to also appear Himself He did everyone after last to and

וואס איך בין גלייך צו א מפיל קינד.
kind mfil a tsu glaich bin ich vos
child untimely born an to likened am I who

9 For I am the least of Moshiach's Shlichim, not qualified to be called a

ט ווארום איך בין דער סאמע קלענסטער פון די שליחים, און בין
bin un shlichim di fun klenster same der bin ich vorem
am and Shlichim the of least very the am I because

נישט ווערט גערופן צו ווערן שליח , ווייל איך האב פארפאלגט
farfolgt hob ich vail Shliach veren tsu gerufen vert nisht
persecute did I because Shliach to be to called worthy not

די קהלה פון ה׳ .
Hashem fun kehile di
Hashem of kehile the

Shliach, because I brought redifah *(persecution)* upon the Kehillah of Hashem.

10 But by the Chen v'Chesed Hashem, I am what I am. And the Chen v'Chesed Hashem of Rebbe, Melech HaMoshiach to me was not in vain, but more abundantly than all the Moshiach's Shlichim I labored, yet it was not I, but the Chen v'Chesed Hashem with me.

י נאר דורך ה׳ס חסד בין איך, וואס איך בין; און זיין חסד
chesed zain un bin ich vos ich bin chesed h,s durch nor
grace His and am I what I am grace Hashem's through but

צו מיר איז נישט געווען ארויסגעווארפן; נאר איך האב געהארעוועט
geharevet hob ich nor aroisgevorfen geven nisht iz mir tsu
labor did I but in vain was not is me to

מער פון זיי אלעמען; דאך נישט איך, נאר ה׳ס חסד ,
chesed h,s nor ich nisht doch alemen zei fun mer
grace Hashem's but I not yet all them than more

וואס איז מיט מיר.
mir mit iz vos
we with is which

11 Whether it was I or those others, so we preached as Moshiach's maggidim, and so you had emunah and became Moshiach's ma'aminim.

יא דעריבער צי איך, צי זיי , אזוי דרשענען מיר, און אזוי האט
hot azoi un mir darshenen azoi zei tsi ich tsi deriber
did so and we preach so they or I whether therefore

איר געגלויבט.
gegloibt ir
believe you

12 And if Moshiach is being preached that from the Mesim *(Dead ones)* he has had his Techiyah *(Resurrection)*, how is it that some among you say that there is no Techiyas HaMesim?

יב אויב אבער פון משיח ווערט געדרשנט , אז ער איז
iz er az gedrshnt vert Moshiach fun ober oib
is he that proclaimed it is Moshiach of however if

אויפגעשטאנען פון די טויטע, וויאזוי זאגן דאס אייניקע צווישן
tsvishen einike dos zogen vi azoi toite di fun oifgeshtanen
among some this say how then dead the from raised up

אייך, אז עס איז נישטא קיין תחית המתים ?
hameisem tchiyes kein nishto iz es az aich
the dead ones resurrection of any is not is it that you

13 And if there is no Techiyas HaMesim, neither then has Rebbe, Melech HaMoshiach been raised.

יג און אויב עס איז נישטא קיין תחית המתים , איז אויך
oich iz hameisem tchiyes kein nishto iz es oib un
also did the dead ones resurrection of any is not is it if and

משיח נישט אויפגעשטאנען;
oifgeshtanen nisht Moshiach
stand up not Moshiach

14 And if Rebbe, Melech HaMoshiach has not been raised, then our darshenen to you was in vain and also

יד און אויב משיח איז נישט אויפגעשטאנען, איז טאקע אונדזער
undzer take iz oifgeshtanen nisht iz Moshiach oib un
our actually is stand up not is Moshiach if and

דרשנען פוסט , און אייער אמונה איז אויך אומזיסט.
umzist oich iz emune eier un fust darshen
in vain also is faith your and empty preaching

in vain is your emunah *(faith)*.

15 Moreover, we are found also to be edei sheker *(false witnesses)* misrepresenting Hashem Himself, because we gave solemn edut *(testimony)* as in the presence of G-d that Hashem raised Rebbe, Melech HaMoshiach — whom, of course, He did not raise if, as you say, the Mesim are not bemetzius *(in fact)* raised.

טו און מיר געפינען זיך אויך ווי פאלשע עדות פון ה׳ ;
Hashem fun eides falshe vi oich zich gefinen mir un
Hashem of witnesses false as also ourselves find we and

ווייל מיר האבן עדות געזאגט קעגן ה׳ , אז ער האט
hot er az Hashem kegen gezogt eides hoben mir vail
did He that Hashem against say witness did we because

אויפגעוועקט דעם משיח ; וועמען ער האט נישט אויפגעוועקט,
oifgevekt nisht hot er vemen Moshiach dem oifgevekt
roused not had He whom Moshiach the rouse

אויב די טויטע וועלן טאקע נישט אויפשטיין .
oifshtein nisht take velen toite di oib
stand up again not actually will dead the if

16 For if the Mesim *(Dead persons)* have not Techiyah, neither has Rebbe, Melech HaMoshiach had a Techiyah;

טז ווארום אויב די טויטע וועלן נישט אויפשטיין , איז אויך
oich iz oifshtein nisht velen toite di oib vorem
also is stand up again not will dead the if because

משיח נישט אויפגעשטאנען;
oifgeshtanen nisht Moshiach
stand up again not Moshiach

17 And if Rebbe, Melech HaMoshiach has not already had his Techiyah from the Mesim, your emunah is futile, you are still in your averos *(sins)*,

יז און אויב משיח איז נישט אויפגעשטאנען, איז אייער אמונה,
emune eier iz oifgeshtanen nisht iz Moshiach oib un
faith your is stand up not did Moshiach if and

אָן א זין ; און איר זענט נאך אין אייערע זינד.
zind eiere in noch zent ir un zin a on
sin your in yet are you and sense a without

18 And even the ones who sleep the sleep of the Mesim in Rebbe, Melech HaMoshiach have perished.

יח אין דעם פאל זענען אפילו די איינגעשלאפענע אין דעם משיח
Moshiach dem in eingeshlafene di afile zenen fal dem in
Moshiach the in sleeping the even are case that in

פארלוירן געווארן.
gevoren farloiren
become lost

19 Listen, if for the Olam Hazeh only we have tikvateinu in Rebbe, Melech HaMoshiach, we are to be pitied more than kol Bnei Adam.

יט אויב מיר האבן געזעצט אונדזער האפנונג אויף דעם משיח
Moshiach dem oif hofenung undzer gezetst hoben mir oib
Moshiach the on hope our set have we if

בלויז אויף דעם דאזיקן לעבן, זענען מיר די עלנטסטע פון אלע
ale fun elntste di mir zenen leben dozikn dem oif bloiz
all of most forlorn the we are life this the in only

מענטשן.
mentshn
men

20 But in fact Rebbe, Melech HaMoshiach has had His Techiyah! Rebbe, Melech HaMoshiach is the Bikkurim *(Firstfruits)*, the Firstfruits of the ones having fallen asleep [in Moshiach].

כ איצט אבער איז משיח יא אויפגעשטאנען פון די טויטע,
toite di fun oifgeshtanen yo Moshiach iz ober itst
dead the from stood up yes Moshiach is however now

אלס די ראשית בכורים פון די איינגעשלאפענע.
eingeshlafene di fun bikkurim reishes di als
sleeping the of bikkurim reshit the as

21 For als *(since)* through an Adam *(Man)* came mavet, also through an Adam *(Man, [Moshiach])* came the Techiyas HaMesim.

כא ווארום ווי דער טויט איז געקומען דורך א מענטשן, אזוי איז
iz azoi mentshn a durch gekumen iz toit der vi vorem
is so man a through come is death the as because

אויך תחית המתים דורך א מענטשן.
mentshn a durch hameisem tchiyes oich
man a through the dead ones resurrection of also

22 For as in Adam all die, so also in Moshiach all will be made alive.

כב ווארום ווי אין אדם (הראשון) שטארבן אלע, אזוי וועלן אויך אין
in oich velen azoi ale shtarben hrashun Adam in vi vorem
in also will so all dies the first Adam in as because

דעם משיח אלע לעבעדיק געמאכט ווערן.
veren gemacht lebedik ale Moshiach dem
to be made alive all Moshiach the

23 But each one in his own order: the Bikkurim, Moshiach; afterward, the ones of Moshiach at the Bias HaMoshiach;

כג און יעדער איינער אין זיין סדר : משיח אלס ערשטלינג,
ershtling als Moshiach sdr zain in einer yeder un
first fruits as Moshiach proper order his in one every and

דאן די, וועלכע זענען דעם משיחס , ביי זיין קומען.
kumen zain bai Moshiach's dem zenen velche di dan
coming his with Moshiach's the are who the then

24 Then HaKetz when Moshiach gives over the Malchut Hashem to G-d, even Elohim Avinu, after He has abolished all Misrah and Shilton and Gevurah.

כד נאך דעם דער קץ, ווען ער וועט איבערגעבן דאס קעניגרייך צו
tsu kenigreich dos ibergeben vet er ven kets der dem noch
to kingdom the give over will He when end the that after

ג-ט דעם פאטער; ווען ער וועט בטל מאכן יעדע
yede machen batl vet er ven foter dem Hashem
every make null and void will He when Father the G-d

ממשלה און יעדע הערשאפט און מאכט.
macht un hershaft yede un memshole
power and rule every and dominion

25 For it is necessary for Moshiach to reign until Hashem puts all His OYVIM *(enemies)* under His RAGLAYIM *(feet)*.

כה ווארום ער דארף קעניגן, ביז ער וועט לייגן אלע זיינע פיינט
faint zaine ale leigen vet er biz kenign dorf er vorem
enemies his all put will he until reign must he because

אונטער זיינע פיס. (תהלים קי, א.)
a ki Tehilim fis zaine unter
a 110 Psalms feet his under

[26]The last Oyev *(Enemy)* to be abolished is Mavet.

כו דער לעצטער שונא אפגעשאפט צו ווערן, איז דער טויט.
toit der iz veren tsu opgeshaft soine letster der
death the is to be to abolished enemy last the

[27]For KOL Hashem put TACHAT RAGLAV *(All things He subjected under His feet)*, but when He says that KOL *(all things)* have been subjected, it is peshat *(plain, literal)* that this does not include the One who put all things in subjection under Moshiach.

כז ווארום אלץ האט ער געלייגט אונטער זיינע פיס. און ווען ער
er ven un fis zaine unter geleigt er hot alts vorem
He when and feet His under put He has all because

זאגט, אז אלץ איז געלייגט, איז קלאר, אז עס איז מיט דעם
dem mit iz es az klor iz geleigt iz alts az zogt
the with is it that clear it is placed is all that says

אויסנאם פון אים, וועלכער האט אלץ געלייגט אונטער אים.
im unter geleigt alts hot velcher im fun oisnam
Him under placed all had who Him of exception

[28]But, when all things are subjected to Hashem, then also the Zun fun der Oybershter himself will be subjected to the One *(Hashem)* having subjected all things under him *(Moshiach)*, that in all things G-d may be all.

כח און ווען אלץ וועט זיין געלייגט אונטער אים, דעמאלט וועט אויך
oich vet demolt im unter geleigt zain vet alts ven un
also will then Him under placed be will all when and

דער זון אליין זיך אונטערטעניקן צו אים, וועלכער האט אלץ
alts hot velcher im tsu untertenikn zich alein zun der
all has who Him to be subject self Himself Son the

געלייגט אונטער אים, כדי ה׳ זאל זיין אלץ אין אלעם.
alem in alts zain zol Hashem k'de im unter geleigt
all in all be shall Hashem so that Him under put

[29]Otherwise, what will they do, the ones being given tevilah on behalf of the dead? If the Mesim really are not raised, why indeed are they given tevilah on behalf of the Mesim?

כט ווען נישט, וואס וועלן טאן די , וועלכע זענען זיך
zich zenen velche di ton velen vos nisht ven
themselves are who the do will what not when

טובל אין דער מקווה “פאר די טויטע” (ציטירן ניטציטירן)?
nittsitirn tsitirn toite di far mkvh der in toivl
unquote quote dead the for mikveh the in mikveh toivel

אויב די טויטע וועלן גארנישט אויפשטיין, פארוואס זאל מען זיך
zich men zol farvos oifshtein gornisht velen toite di oib
self they shall why stand up nothing will dead the if

נאך טובל זיין אין דער מקווה “פאר זייערטוועגן” (ציטירן
tsitirn zeiertvegn far mkvh der in zain toivl noch
quote their sake for mikveh the in to be mikveh toivel after

ניטציטירן)?
nittsitirn
unquote

[30]Why also are we putting ourselves at risk and in danger every hour?

ל און פארוואס שטייען מיר אין סכנה יעדע שעה?
sha'á yede schnh in mir shteien farvos un
hour every peril in we stand why and

31 Daily I die and that is as true a fact, Achim b'Moshiach, as it is that I glory over you in Moshiach Yehoshua Adoneinu.

לא איך שטארב טאג טעגלעך, איך פארזיכער עס ביי אייער בארימונג,
barimung eier bai es farzicher ich teglech tog shtarb ich
boasting your at it affirm I daily day die I

ברידער, וואס איך האב אינם משיח יהושע / ישוע* דעם
dem Yeshua Yehoshua Moshiach inem hob ich vos brider*
the Yeshua Yehoshua Moshiach in the have I which brothers

האר אונדזערן.
undzern har
our L-rd

32 If it were a mere humanistic matter, my fighting, so to speak, with wild beasts in Ephesus, what do I gain? If there is no Techiyas HaMesim, "Let us eat and drink, KI MACHAR NAMUT *(For tomorrow we die).*"

לב אויב איך האב געקעמפט פשוט ווי א מענטש מיט די ווילדע
vilde di mit mentsh a vi fshut gekemft hob ich oib
wild the with man a like simply fought have I if

חיות אין עפעזוס, וואס נוצט עס מיר ? אויב די טויטע שטייען
shteien toite di oib mir es nutst vos Ephesus in chaies
are raised dead the if to me it is used what Ephesus in animals

נישט אויף, לאמיר עסן און טרינקען, ווארום מארגן שטארבן
shtarben morgen vorem trinken un esen lomir oif nisht
die tomorrow because drink and eat let us up not

מיר! (ישעיהו כב, יג.)
yg chb Yeshayah mir
13 22 Yeshayah we

33 Do not fall under a delusion. "Bad chavrusashaft *(association, influence or hashpa'ah)* corrupts good midos."

לג באטריגט זיך נישט אליין; שלעכטע חברותא פארדארבן
fardarbn chbruta shlechte alein nisht zich batrigt
corrupts company bad alone not yourselves deceive

גוטע מידות.
midut gute
morals good

34 Wake up and come to your senses. Start walking in the derech tzaddikim. Stop committing averos. Some among you have no saving da'as of Hashem. I say this to your bushah *(shame).*

לד ווערט ניכטערן ווי עס געהער צו זיין, און זינדיקט נישט;
nisht zindikt un zain tsu geher es vi nichtern vert
not sin and be to do belong it as sober become

ווארום אייניקע (צווישן אייך) קענען נישט ה' ; צו אייער
eier tsu Hashem nisht kenen aich tsvishen einike vorem
your to Hashem not know you among some because

חרפה זאג איך עס.
es ich zog cherpa
this I say shame

35 But someone will question, "How does this Techiyas HaMesim come about? And in the Techiyas

לה נאר עמיצער וועט זאגן : וויאזוי שטייען די טויטע אויף? און
un oif toite di shteien vi azoi zogen vet emitser nor
and up dead the stand how say will someone but

מיט וואס פאר א קערפער קומען זיי ?
zei kumen kerper a far vos mit
they to come body a for what with

HaMesim, with what kind of body will they come?"

36 Yold, what you sow is not made alive unless it dies!

לו דו *נאר, וואס דו פארזייסט, ווערט נישט לעבעדיק געמאכט,
gemacht lebedik nisht vert farzeist du vos nar du
made alive not is sow you what fool you

ווען עס שטארבט נישט;
nisht shtarbt es ven
not dies it when

37 And what is it you sow? Not the body that is to be, but something else: a bare zera *(seed)*, efsher *(perhaps)* of wheat or some other grain.

לז און וואס דו פארזייסט, פארזייסט דו נישט דעם קערפער, וואס
vos kerper dem nisht du farzeist farzeist du vos un
which body the not you sow sow you who and

וועט זיין, נאר בלויז א קערנדל, פיליכט פון ווייץ, אדער פון
fun oder veits fun fileicht kerndl a bloiz nor zain vet
of or wheat of perhaps kernel a only but be will

עפעס אנדערש.
andersh epes
different something

38 However, Hashem chooses body to give to the seed, and to each kind of zera is given by Hashem its own body.

לח ה׳ אבער גיט אים א גוף, ווי ער וויל, און יעדן איינעם
einem yedn un vil er vi guf a im git ober Hashem
one every and wants He as body a it gives however Hashem

זאמען זיין אייגענעם קערפער.
kerper eigenem zain zamen
body own its seed

39 Now basar is not all the same: Bnei Adam have one kind of basar; animals, another; birds, another; fish, another;

לט נישט יעדעס פלייש איז (איין און) דאס זעלביקע פלייש; נאר אן
an nor fleish zelbike dos un ein iz fleish yedes nisht
an but flesh same the and one is flesh every not

אנדערס (איז דאס פלייש) פון מענטשן, און אן אנדערס איז דאס
dos iz anders an un mentshn fun fleish dos iz anders
the is other's an and men of flesh the is other's

פלייש פון בהמות, און אן אנדערס איז דאס פלייש פון עופות, און
un ofot fun fleish dos iz anders an un beheimes fun fleish
and birds of flesh the is other's an and beasts of flesh

אן אנדערס פון פיש.
fish fun anders an
fishes of other's an

40 and there are gufot baShomayim *(heavenly bodies)*, and gufot ba'aretz *(earthly bodies)*, but the

מ און עס זענען פאראן גופים הימלישע און גופים ערדישע; נאר
nor erdishe gufim un himlishe gufim faran zenen es un
but earthly bodies and heavenly bodies there are it and

דער כבוד פון די הימלישע איז אן אנדערער, און פון די ערדישע
erdishe di fun un anderer an iz himlishe di fun koved der
earthly the of and another an is heavenly the of glory the

אן אנדערער.
anderer an
another an

kavod of the heavenly is of one kind, and the kavod of the earthly of another kind.
41 There is one kavod *(glory)* of the shemesh *(sun)*, and another kavod *(glory)* of the levanah *(moon)*, and another kavod *(glory)* of the kochavim *(stars)*, for in kavod *(glory)*, kochav differs from kochav.

42 So also is the Techiyas HaMesim. That which is sown is of one kind, perishable; that which is raised up is of another kind, imperishable.

43 What is sown without kavod is raised in kavod. What is sown in weakness is raised in ko'ach *(power)*.

44 What is sown a natural body, is raised a spiritual body. If there is a natural body, there is also a spiritual one.

45 So, also, it has been written, VAY'HI HAADAM L'NEFESH CHAYYAH *(And the [first] Man became a living soul)*; but the Adam haacharon *(last Adam)* became a Ruach mechayyeh.

מא די זון האט אן אנדערן כבוד, און די לבנה האט אן אנדערן
andern an hot lbnh di un koved andern an hot zun di
different a has moon the and glory different a has sun the

כבוד, און די שטערן האבן אן אנדערן כבוד; ווארום איין שטערן
shtern ein vorem koved andern an hoben shtern di un koved
star one because glory different a have stars the and glory

אונטערשיידט זיך פון אן (אנדערן) שטערן מיטן כבוד. מב פונקט
funkt koved miten shtern andern an fun zich untersheidt
just glory with the star other an from self is different

אזוי איז אויך תחית המתים. עס ווערט פארזייט אין
in farzeit vert es hameisem tchiyes oich iz azoi
in sown become it the dead ones resurrection of also is so

פארדארבלעכקייט, עס שטייט אויף אין אומפארדארבלעכקייט.
umfardarblechkeit in oif shteit es fardarblechkeit
imperishability in up stands it perishability

מג עס ווערט פארזייט אין אומכבוד, עס שטייט אויף אין הערלעכקייט;
herlechkeit in oif shteit es umkoved in farzeit vert es
glory in up stands it no glory in sown is it

עס ווערט פארזייט אין שלאפקייט, עס שטייט אויף מיט גבורה;
gevure mit oif shteit es shlafkeit in farzeit vert es
power with up stands it weakness in sown is it

מד עס ווערט פארזייט א נאטירלעכער גוף, עס שטייט אויף א
a oif shteit es guf natirlecher a farzeit vert es
a up stands it body natural a sown is it

רוחניותדיקער גוף. אויב עס איז פאראן א נאטירלעכער גוף, איז
iz guf natirlecher a faran iz es oib guf ruchniutdiker
is body natural a there is there if body spiritual

אויך פאראן א רוחניותדיקער.
ruchniutdiker a faran oich
spiritual a there also

מה און אָט אזוי שטייט טאקע געשריבן: דער ערשטער מענטש,
mentsh ershter der geshriben take shteit azoi ot un
man first the written actually stands so just and

אדם, איז געווארן א לעבעדיקע זעל; (בראשית ב, ז.) דער אדם
Adam der z b Bereshis zel lebedike a gevoren iz Adam
Adam the 7 2 Genesis soul living a become is Adam

האחרון צו א לעבעדיק מאכנדיקן גייסט.
gaist machndikn lebedik a tsu hachrun
Spirit making alive a to last

46 But the spiritual body is not harishon, but the natural; then afterward the spiritual.

מו אבער דער ערשטער איז נישט דער רוחניותדיקער, נאר דער
der nor ruchniutdiker der nisht iz ershter der ober
the but spiritual the not is first the however

נאטירלעכער; דערנאך דער רוחניותדיקער.
ruchniutdiker der dernoch natirlecher
spiritual the then natural

47 The Adam Harishon is AFAR MIN HA'ADAMAH *(dust from the earth, ground)*, out of ha'aretz. The Adam HaSheini *(the second Adam)* is out of Shomayim.

מז דער ערשטער מענטש איז פון דער ערד, ערדיש; דער צווייטער
tsveiter der erdish erd der fun iz mentsh ershter der
second the earthly earth the of is man first the

מענטש איז מן השמים .
hashomaiem mn iz mentsh
heaven from is man

48 As was the Adam of dust, such also are those of the dust; as was the Adam of Shomayim, such also are those who are of Shomayim.

מח ווי דער ערדישער איז, אזוי זענען אויך די ערדישע; און ווי דער
der vi un erdishe di oich zenen azoi iz erdisher der vi
the as and earthly the also are so is earthly the as

הימלישער איז, אזוי זענען אויך די הימלישע.
himlishe di oich zenen azoi iz himlisher
heavenly the also are so is heavenly

49 And just as we have borne the demut of the Adam MIN AFAR HA'ADAMAH *(from the dust of the earth)*, so we will bear also the likeness of the Heavenly Adam *(Man)*.

מט און ווי מיר האבן געטראגן דאס געשטאלט פון דעם ערדישן, אזוי
azoi erdishn dem fun geshtalt dos getrogen hoben mir vi un
so earthly the of image that carry did we as and

וועלן מיר אויך טראגן דאס געשטאלט פון דעם הימלישן .
himlishen dem fun geshtalt dos trogen oich mir velen
heavenly the of image the carry also we will

50 Now this I say, Achim b'Moshiach, that basar vadahm cannot inherit the Malchut Hashem, neither can the perishable inherit the imperishable.

נ און דאס דאזיקע זאג איך, ברידער, אז בשר ודם
v'dam basar az brider ich zog dozike dos un
and blood flesh that brothers I say these the and

קען נישט ירשענען דאס קעניגרייך פון ה' ; אויך וועט דאס
dos vet oich Hashem fun kenigreich dos yarshenen nisht ken
the will also Hashem of kingdom the inherit not can

פארדארבלעכע נישט ירשענען די אומפארדארבלעכקייט.
umfardarblechkeit di yarshenen nisht fardarbleche
imperishable the inherit not perishable

51 Hinei! I speak a sod *(mystery)* to you: we will not all sleep the sleep of the Mesim, but we will all be changed.

נא אָט זאג איך אייך א סוד : נישט אלע וועלן מיר איינשלאפן,
ainshlofen mir velen ale nisht sod a aich ich zog ot
fall asleep we will all not mystery a you I tell look

נאר מיר וועלן אלע פארענדערט ווערן.
veren farendert ale velen mir nor
to be changed all will we but

[52] In a rega *(moment)*, in the wink of an eye, at the last shofar blast. For the shofar will sound, the Mesim *(dead ones)* will be raised imperishable, and we will be changed.

נב אין א רגע , אין אן אויגנבליק, ביים לעצטן שופר; ווארום
vorem shoifer letstn baim oignblik an in rge a in
because shofar last by the eye blink an in moment a in

מען וועט בלאזן שופר, און די טויטע וועלן אויפשטיין
oifshtein velen toite di un shoifer blozen vet men
stand up again will dead the and shofar blow will they

אומפארדארבלעכע, און מיר וועלן פארענדערט ווערן.
veren farendert velen mir un umfardarbleche
to be changed will we and imperishable

[53] For it is necessary for this perishable nature to put on the imperishable, and this mortal nature to put on the immortal.

נג ווארום דאס דאזיקע פארדארבלעכע מוז זיך אנקליידן
onkleiden zich muz fardarbleche dozike dos vorem
to clothe with self must perishableness these the because

מיט אומפארדארבלעכקייט, און דאס דאזיקע שטערבלעכע מוז
muz shterbleche dozike dos un umfardarblechkeit mit
must mortality these the and imperishableness with

אנקליידן אומשטערבלעכקייט.
umshterblechkeit onkleiden
immortality to clothe with

[54] But when this perishable nature puts on the imperishable, and this mortal, the immortal, then the dvar hanevu'ah will come to pass that stands written, “He will swallow up death forever” in victory. [55] EHI DEVARECHA MAVET EHI KATAVECHA SHEOL? *(Where are your plagues, O Death? Where is your destruction, O Sheol?)* [56] Now the sting of death is chet *(sin)* and the ko'ach *(power)* of chet *(sin)* is chukkat haTorah.

נד ווען אבער דאס דאזיקע פארדארבלעכע וועט אנקליידן
onkleiden vet fardarbleche dozike dos ober ven
to clothe with will perishableness these the however when

אומפארדארבלעכקייט, און דאס דאזיקע שטערבלעכע וועט
vet shterbleche dozike dos un umfardarblechkeit
will mortality these the and imperishableness

אנקליידן אומשטערבלעכקייט, וועט דעמאלט מקוים ווערן
veren mekuiem demolt vet umshterblechkeit onkleiden
become fulfilled then will immortality to clothe with

דאס ווארט, וואס שטייט געשריבן:
geshriben shteit vos vort dos
written stands which word the

פארשלונגען איז דער טויט אין זיג :
zig in toit der iz farshlungen
victory in death the is swallowed up

נה אָ טויט , וואו איז דיין נצחון ?
ntschun dain iz vu toit o
victory your is where death o

אָ טויט , וואו איז דיין גיפטיקער ביס ?
bis giftiker dain iz vu toit o
sting venomous your is where death o

(ישעיהו כה, ח; הושע יג, יד.)
yad yg Hoshea ch chh Yeshayah
14 13 Hoshea 8 25 Yeshayah

נו דער גיפטיקער ביס פונם טויט איז די זינד; און דער כוח פון
fun koiech der un zind di iz toit funem bis giftiker der
of power the and sin the is death of the sting venomous the

דער זינד איז די געזעץ;
gezets di iz zind der
law the is sin the

57 But Baruch Hashem, Who is giving us the Netzach *(Victory)* through Adoneinu Rebbe, Melech HaMoshiach.

נז אבער אדאנק זיי ה׳ , וועלכער גיט אונדז דעם נצחון
ntschun dem undz git velcher Hashem zei adank ober
victory the us gives who Hashem be thanks however

דורך אונדזער האר יהושע / ישוע* המשיח . נח דערפאר,
derfar HaMoshiach Yeshua Yehoshua har undzer durch*
therefore the Moshiach Yeshua Yehoshua L-rd our through

58 So then, Chaverim and Achim b'Moshiach of mine, be steadfast, immovable, abounding always in the avodas kodesh of Adoneinu, have da'as that your po'al *(work)* is not in vain in Hashem.

געליבטע ברידער מיינע , זייט פעסט , אומבאוועגלעך, און
un umbaveglech fest zait maine brider gelibte
and immovable steadfast be of mine brothers beloved

מערט אייך תמיד אין דער זאך פון דעם האר, ווייל איר
ir vail har dem fun zach der in tomed aich mert
you because L-rd the of things the in always you abounding

ווייסט, אז אייער פראצע איז נישט אומזיסט אינם האר.
har inem umzist nisht iz fratse eier az veist
L-rd in the in vain not is labor your that know

16

16 Now, concerning the maamadot *(financial contributions)* and the pishkeh *(pushke)* we are circulating throughout the kehillot for the benefit of the Yerushalayim Kedoshim, as I directed the kehillot of Galatia, so you do also.

טז און וואס שייך דער געלטזאמלונג פאר די
di far geltzamlung der shayech vos un
the for collection of funds the concerning who and

קדושים (אין ירושלים), ווי איך האב באפוילן
bafoilen hob ich vi Yerushalayim in kedoishem
given directive to have I as Yerushalayim in kadoshim

די קהלות פון גאלאטיען, פונקט אזוי זאלט איר אויך טאן.
ton oich ir zolt azoi funkt Galatia fun kehiles di
do also you shall so just Galatia of kehiles the

2 Every Yom Rishon of each week, each of you by himself make something farnumen *(set aside)*, storing up according to his hakhnasah

ב יעדן ערשטן טאג פון דער *וואך, זאל יעדער איינער פון אייך
aich fun einer yeder zol voch der fun tog ershtn yedn
you of one every shall week the of day first every

אוועקלייגן (עפעס) פאר זיך און אפשפארן, אויף וויפל
vifl oif opshfarn un zich far epes avekleigen
how much on save and yourself for something put away

(income), so that collections need not be made when I come.

ער האט מצליח געווען, כדי ווען איך וועל קומען , זאלן
zoln kumen vel ich ven k'de geven mtslich hot er
should to come will I when so that was prospered has he

דעמאלט נישט געמאכט ווערן קיין זאמלונגען.
zamlungen kein veren gemacht nisht demolt
collections any to be made not then

3 And when I arrive, whomever you approve, these I will send with iggrot to carry your matanah to Yerushalayim.

ג און ווען איך וועל אנקומען, וועל איך שיקן מיט בריוו די
di briv mit shiken ich vel onkumen vel ich ven un
the letters with send I will arrive will I when and

דאזיקע, וועלכע איר וועט האלטן פאר ראוי אוועקצוטראגן אייער
eier avektsutrogen ra'úy far halten vet ir velche dozike
your to carry away worthy for consider will you whom those

נדבה קיין ירושלים ;
Yerushalayim kein nedove
Yerushalayim to donation

4 And if it is fitting for me also to go, they will go with me.

5 And I will come to you whenever I pass through Macedonia, for I will be passing through Macedonia.

ד און אויב עס וועט זיין ווערט די מי , אז איך זאל אויך
oich zol ich az mi di vert zain vet es oib un
also shall I that effort the worth be will it if and

פארן , וועלן זיי פארן מיט מיר. ה און איך וועל קומען צו
tsu kumen vel ich un mir mit foren zei velen foren
to to come will I and me with travel on they will travel on

אייך, ווען איך וועל האבן אדורכגעגאנגען מאצעדאניען; ווארום
vorem Macedonia adurchgegangen hoben vel ich ven aich
because Macedonia passed through have will I when you

איך גיי איבער מאצעדאניען;
Macedonia iber gei ich
Macedonia over go I

6 Efsher *(perhaps)* I will stay with you, or even spend the choref *(winter)* that you may help me with a send-off wherever I may go.

ו ביי אייך אבער וועל איך אפשר איבערבלייבן, אדער אפילו
afile oder iberblaiben efshar ich vel ober aich bai
even or remain perhaps I will however you with

איבערווינטערן , כדי איר זאלט מיך ארויסבאגלייטן, וואו איך
ich vu aroisbagleitn mich zolt ir k'de ibervintern
I where see off me shall you so that spend the winter

זאל נאר רייזן.
reizn nor zol
go but shall

7 For I do not want to see you now in passing, for I have the tikvah to remain

ז ווארום איך וויל אייך איצט נישט זען אויף דער דורכרייזע;
durchreize der oif zen nisht itst aich vil ich vorem
journey the on to see not now you want I because

ווייל איך פארהאף צו בלייבן ביי אייך א געוויסע צייט, אם
am tsait gevise a aich bai blaiben tsu farhaf ich vail
if time certain a you with remain to hope I because

ירצה ה׳ .
Hashem yirtsah
Hashem wills

some time with you, im yirtzeh Hashem *(G-d willing, permitting)*.

8 But, I will remain on in Ephesus until Shavuos,

ח אין עפעזוס אבער וועל איך בלייבן ביז *שבועות;
**shvues biz blaiben ich vel ober Ephesus in*
Shavuos until remain I will however Ephesus in

9 For a delet *(door)* has opened, great and effective, for me, but there are many mitnaggedim *(opponents)*.

ט ווארום א גרויסע טיר פון טעטיקייט איז מיר געעפנט געווארן, און
un gevoren geefent mir iz tetikeit fun tir groise a vorem
and become opened me is effectuality of door great a because

עס זענען דא א סך קעגנער .
kegner sach a do zenen es
opponents many a here are it

10 Now if Timotiyos comes, see that he may be with you without fear; for the avodas kodesh of Hashem he labors in as I do.

י ווען אבער טימאטעוס וועט קומען , זאלט איר זען, אז ער
er az zen ir zolt kumen vet Timotiyos ober ven
he that see you shall to come will Timoteus however when

זאל זיין ביי אייך אָן מורא; ווייל ער טוט דעם הארס
Har's dem tut er vail moire on aich bai zain zol
the L-rd's the does he because fear without you with be shall

ווערק, ווי איך אליין ;
alein ich vi verk
myself I as work

11 Therefore, let not anyone despise him. But give him a send-off in shalom that he may come to me; for I am waiting for him with the Achim b'Moshiach.

יא דעריבער זאל אים קיינער נישט מבזה זיין . נאר איר זאלט
zolt ir nor zain mevaze nisht keiner im zol deriber
shall you but be degrade not no one him shall therefore

אים אוועקשיקן בשלום , כדי ער זאל קומען צו מיר; ווארום
vorem mir tsu kumen zol er k'de besholem avekshiken im
because me to to come shall he so that in peace send away him

איך ווארט אויף אים מיט די ברידער. יב און וואס שייך
shayech vos un brider di mit im oif vort ich
concerning who and brothers the with him for wait I

12 Now, concerning Apollos the Ach b'Moshiach, I strongly exhorted him, that he would come to you with the Achim b'Moshiach. But he is beshum oifen *(absolutely)* unwilling to go at this time, but he will come whenever he has an opportunity.

דעם ברודער אפאלאס, האב איך אים זייער פיל געבעטן צו
tsu gebeten fil zeier im ich hob Apollos bruder dem
to implore much very him I did Apollos brother the

קומען צו אייך מיט די ברידער; און ער האט בכלל איצט נישט
nisht itst bechlal hot er un brider di mit aich tsu kumen
not now at all did he and brothers the with you to come

געוואלט קומען ; נאר ער וועט קומען, ווען ער וועט האבן א
a hoben vet er ven kumen vet er nor kumen gevolt
an have will he when come will he but to come want

געלעגנהייטלעכע צייט.
tsait gelegnheitleche
time opportune

13 Watch, stand firm in the emunah *(faith)*, be men, be strong.

יג וואכט, שטייט פעסט אין דער אמונה, זייט מענער, שטארקט
shtarkt mener zait emune der in fest shteit vacht
brace men be faith the in firm stand watch

זיך .
zich
yourselves

14 Let everything you do be done in ahavah *(agape)*.

יד זאלן אלע אייערע (מעשים) געטאן ווערן מיט ליבע.
libe mit veren geton ma'a'sim eiere ale zoln
love with to be done deeds your all let

15 Now, I urge you, Achim b'Moshiach, you have da'as of the bais of Stephanas, that it is the bikkurim of Achaia, and that they have with devotion and zerizut *(diligence)* put themselves in avodas kodesh ministry for the Kedoshim.

טו און איך בעט אייך, ברידער, איר קענט (דאך)
doch kent ir brider aich bet ich un
after all know you brothers you implore I and

סטעפאנאסנס הויז , אז עס איז געווען די ערשטע פרוכט פון
fun frucht ershte di geven iz es az hoiz Stefanasn's
of fruit first the was is it that house Stephanas's

אכאיא, און זיי האבן זיך געווידמעט צו דער עבודה
avoide der tsu gevidmet zich hoben zei un Achaia
ministry the to devoted themselves did they and Achaia

לטובת די קדושים ,
kedoishem di ltubt
kadoshim the for the benefit of

16 Become submissive to such as him and to everyone joining in the avodas kodesh and laboring.

טז אז איר אויך זאלט זיך אונטערטעניקן צו אזעלכע, און צו
tsu un azelche tsu untertenikn zich zolt oich ir az
to and such to submit yourselves shall also you that

יעדן , וואס ארבעט מיט און באמיט זיך .
zich bamit un mit arbet vos yedn
self make effort and with work who each one

17 Now, I rejoice at the coming of Stephanas and of Fortunatus and of Achaicus, because these men filled up your absence,

יז און איך *פריי מיך אויף דעם אנקומען פון סטעפאנאסן און
*un Stefanasn fun onkumen dem oif mich *frei ich un*
and Stephanas of arrival the at me rejoice I and

פארטונאטוסן און אכאיקוסן, ווייל וואס עס פעלט מיר פון אייער
eier fun mir felt es vos vail Achaicusn un Fortunatusn
your from me lack it what because Achaicus and Fortunatus

צד , האבן זיי ממלא געווען.
geven memale zei hoben tsd
was fulfill they have side

18 For they refreshed my neshamah and yours. Give recognition to such men.

יח ווארום זיי האבן דערפרישט מיין *גייסט און אייערן; דעריבער
*deriber eiern un *gaist main derfrisht hoben zei vorem*
therefore yours and spirit my refreshed have they because

זאלט איר אפגעבן אנערקענונג צו אזעלכע.
azelche tsu anerkenung opgeben ir zolt
such to appreciation give you shall

19 Drishat Shalom from the Kehillot of Moshiach of Asia. Drishat Shalom warmly in Adoneinu from Aquila and Prisca, together with the Adat Moshiach in their bais.

20 Drishat Shalom from all the Achim b'Moshiach. Greet one another with a neshikat hakodesh *(holy kiss)*.

21 this greeting with my own hand, sha'ul.

22 If anyone does not have ahavah *(love)* for HaAdon, Alav ki Cherem hu *(a curse of the ban of destruction is on him)*. Marana *(our L-rd)*, tha *(come)*.

23 The Chen v'Chesed Hashem of Moshiach Adoneinu be with you.

24 My ahavah be with you all in Moshiach Yehoshua.

יט די קהלות פון (קליין) אזיען געבן אייך אפ שלום .
sholem op aich geben Asia klein fun kehiles di
shalom greeting up you give Asia Minor of kehiles the

אקווילא און פריסקא, צוזאמען מיט דער קהלה אין זייער הויז ,
hoiz zeier in kehile der mit tsuzamen Priska un Aquila
house very in kehile the with together Priscilla and Aquila

געבן אייך אפ שלום זייער פיל אין דעם האר.
har dem in fil zeier sholem op aich geben
L-rd the in much their shalom greeting up you give

כ אלע ברידער געבן אייך אפ שלום . גיט אפ שלום איינער דעם
dem einer sholem op git sholem op aich geben brider ale
the one peace up give peace up you give brothers all

אנדערן מיט דעם הייליקן קוש. כא דער גרוס פון מיר, פוילוס,
Poilos mir fun grus der kush heilikn dem mit andern
Paulus me of greeting the kiss holy the with other

מיט מיין אייגענער האנט.
hant eigener main mit
hand own my with

כב אויב עמיצער האט נישט ליב דעם האר, זאל ער זיין אין חרם .
cheirem in zain er zol har dem lib nisht hot emitser oib
accursed in be he shall L-rd the love not has someone if

מרן אתא.
ata mrn
Atha Maran

כג זאל דער חסד פון דעם האר יהושע / ישוע* זיין מיט אייך.
aich mit zain Yeshua Yehoshua har dem fun chesed der zol*
you with be Yeshua Yehoshua L-rd the of grace the let

כד מיין ליבע איז מיט אייך אלעמען אינם משיח יהושע / ישוע* .
Yeshua Yehoshua Moshiach inem alemen aich mit iz libe main*
Yeshua Yehoshua Moshiach in the all you with is love my

אמן .
Omein
Amen

© Artists for Israel
This work is licensed under a Creative Commons
Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.